

Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΕΟΚΑ 1955-1959

ΕΙΣ ΟΘΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ
44

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59

Ιούλιος 2019 - Ιούνιος 2020

Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α

1955-1959

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος των Συνδέσμων
Προδρόμου 40, Στρόβολος
Λευκωσία
Τηλ.: 22423333

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Θάσος Σοφοκλέους
Ανδρέας Μαϊμάρης
Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου
(Πρόεδρος)
Παναγιώτης Κοτζίας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

ΦΩΤΟ

Στέλιος Παπαστυλιανού
Μαρία Σολωμού
Internet

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Τυπογραφεία ΚΩΝΟΣ ΛΤΔ
Αμαζόνων 3, 2150 Στρόβολος
Τηλ. 22491419

ISBN 1450-4006

Χαιρετισμός

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

Αγαπητοί Συναγωνιστές, με χαρά ξεχωριστή επικοινωνούμε μαζί σας, εκφράζοντας την αγάπη μας και τις ευχές μας για υγεία και χαρά.

Εκτός από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και μας απασχολούν ιδιαίτερα για το μέλλον της πατρίδας μας, με την αγωνία, την υπερένταση και τη αβεβαιότητα που ζούμε καθημερινά, με την απαράδεκτη στάση και συμπεριφορά της Τουρκίας, τις παρανομίες και τις παραβιάσεις των διεθνών κανόνων, διήλθαμε και διερχόμαστε την Παγκόσμια δοκιμασία με την πανδημία του κορωνοϊού, που απορύθμισε τη ζωή μας και μας δημιούργησε πολλά προβλήματα.

Προσευχόμαστε και παρακαλούμε τον Θεό να συγχωρέσει τις αμαρτίες μας και να φέρει ειρήνη και γαλήνη ανάμεσά μας. Ο κατ' οίκον περιορισμός και η αναστολή των δραστηριοτήτων μας μεταξύ άλλων, είχε ως αποτέλεσμα να αντιμετωπίσουμε με λύπη και αμηχανία τον θάνατο αγαπημένων συναγωνιστών μας. **Δεν μπορούσαμε να τους**

αποχαιρετήσουμε όπως θα θέλαμε και να καταθέσουμε τα λουλούδια της αγάπης και της ευγνωμοσύνης μας.

Τώρα που αίρονται οι περιορισμοί **θα τους κάνουμε ένα κοινό μνημόσυνο.**

Για την ώρα τους αφιερώνουμε τα λόγια του ποιητή: «**Το χώμα που σας δέχθηκε με πόνο**

σας αγκαλιάζει σαν νάναι ζωντανό.

Κι' ας μην το τύχουνε ποτέ δρόλαπες ή χαλάζι μονάχα η αύρα δείλι και πουρνό».

Αγαπητοί Συναγωνιστές, φορτωμένοι το σταυρό μας ανεβαίνουμε τον Γολγοθά μας με υπομονή, πίστη στον Θεό, ελπίδα και αισιοδοξία για το μέλλον. Παραμένουμε στις επάλξεις πλάϊ στον αδούλωτο λαό μας. Εμείς δεν θα υποκύψουμε ούτε θα προσφέρουμε γην και ύδωρ σ' αυτούς που επιβουλεύονται την ειρήνη και την ελευθερία της πατρίδας μας.

Μπορεί να μας εγκατέλειψαν οι σωματικές μας δυνάμεις, όμως η ψυχή μας

παραμένει αδούλωτη και θα αγωνιζόμαστε και θα τιμούμε και θα κρατούμε ζωντανές τις μνήμες, θα γιορτάζουμε τις εθνικές μας εορτές, θα μνημονεύουμε και θα ευγνωμονούμε τους αθάνατους ήρωες μας, τα αθάνατα παλληκάρια μας, θα κρατάμε άσβεστο το αθάνατο πνεύμα του 55-59 και θα το μεταλαμπαδεύουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας. Με όλες μας τις δυνάμεις, όσες διαθέτουμε, **κι' ας είμαστε ανάπηροι** κι' ας μας ειρωνεύονται κάποιοι γιατί κουβαλούμε τις κακώσεις από τα βασανιστήρια, **κι' ας είμαστε**

κουτσοί, κι' ας μας πονούν οι σπόνδυλοι μας. Εξάλλου **το σώμα μας το δώσαμε από τότε, την ψυχή μας όμως δεν μπόρεσαν να την αγγίξουν.**

Όλοι μαζί ενωμένοι όπως τότε, ας κρατήσουμε ζωντανή την ελπίδα, το πνεύμα της αντίστασης και να ανακόψουμε την Τουρκική λαίλαπα, να ανατρέψουμε τα άνομα σχέδιά τους για να επικρατήσει στο πολύπαθο νησί μας πραγματική ελευθερία.

Ο Θεός να ευλογεί το Ελληνικό Έθνος.

Ε.Ο.Κ.Α

46° ΕΤΗΣΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΡΙΒΑ ΔΙΓΕΝΗ

ΛΕΜΕΣΟΣ, 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

*Τον Γεώργιου Α. Πετρίκκου
Ομότιμον Καθηγητή Ιατρικής Εθνικού και
Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

Βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να μνημονεύσουμε **τον Αρχηγό Γεώργιο Γρίβα-ΔΙΓΕΝΗ** και να θυμηθούμε τον Άνδρα εκείνο, που αγωνίστηκε όσο κανένας άλλος στη σύγχρονη ιστορία αυτού του τόπου για την ελευθερία και την εθνική δικαίωση του για αιώνες σκλάβου λαού της Κύπρου.

Στο πρόσωπο του Διγενή τιμούμε και όλους τους ηρωικούς αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α, που έδωσαν το αίμα και τη ζωή τους για την αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και την ελευθερία μας. Ιδιαίτερη μνεία θα μου επιτρέψετε να κάμω **για τον αντάρτη-αγωνιστή Σάββα Ταλιαδώρο**, που δεν βρίσκεται σήμερα ανάμεσα μας όπως πάντα, αλλά τώρα στέκει ευθυτενής δίπλα στον αρχηγό του κρατώντας τη Γαλανόλευκη, που δεν εγκατέλειψε ποτέ.

Ο Γεώργιος Γρίβας γεννήθηκε στις 5 Ιουλίου 1897 στη Χρυσανινιώτισσα στη Λευκωσία και μεγάλωσε στο κατεχόμενο σήμερα

Τρίκωμο της επαρχίας Αμμοχώστου και άφησε την τελευταία του πνοή στις 27 Ιανουαρίου 1974 στον χώρο αυτό, από όπου κατεύθυνε, ως ο Αρχηγός ΔΙΓΕΝΗΣ, τον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Ο Διγενής μέσα από τη ζωή και τη μαχητική του πορεία, με τους αγώνες του για τον Ελληνισμό, **δίδαξε** σε εμάς, τους σχετικά νεότερους, την ανάγκη για προσήλωση σε διαχρονικές ιδέες και αξίες **ώστε να επιβιώσουμε ως**

ελεύθεροι Έλληνες σ' αυτή την εσχάτιά του Ελληνισμού και της Ευρώπης.

Σαραντάξι χρόνια από τον θάνατό του, τιμώντας τη μνήμη του θα προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε την προσωπικότητα και αναπόφευκτα να αποτιμήσουμε σε κάποιο βαθμό το έργο του. Στα χαρακτηριστικά, που συνιστούν την προσωπικότητα του Διγενή, διακρίνουμε τα γνησιότερα και πιο λαμπρά στοιχεία του γενναίου Έλληνα, με πρώτο και βασικό την **φιλοπατρία** με άδολο πατριωτισμό, την **εντιμότητα** σε συνδυασμό με βαθιά και ειλικρινή **πίστη στο θεό** και την **προσήλωση στις αρχές της Ελευθερίας και του Δικαίου**. Γι' αυτά τα ιδανικά και τις αξίες αγωνίστηκε με συνέπεια και πείσμα μέχρι το θάνατον του.

Χαρακτηριστικά στοιχεία της ιδεολογίας, που διαμόρφωσε ο Γεώργιος Γρίβας, αποτελούν τα γραφόμενα στα απομνημονεύματά του, όπου αναφέρει αναμνήσεις των παιδικών και εφηβικών του χρόνων:

«Ενθυμούμαι τον **σεβαστόν δάσκαλον** του χωριού μου, ο οποίος από τα παιδικά μου χρόνια μού **ενεφύσησε την αγάπη προς την Ελλάδα και προς το ιδανικόν της Ελευθερίας**, επάνω δε εις τα μαθητικά θρανία του σχολείου του χωριού μου καθημερινώς η ψυχή μου **εγαλβανίζετο με την ιδέαν, ότι μίαν**

ημέραν η Κύπρος θα εγίνετο ελευθέρα και θα ηνούτο με την μητέρα Πατρίδα. Και από τότε έπλαττα όνειρα, αλλά και **επίστευα, ότι και εγώ θα ήμουν μεταξύ εκείνων, οι οποίοι θα ηγωνίζοντο διά την απελευθέρωσιν της Πατρίδας μου Κύπρου**. Και η πίστις αυτή ουδέποτε με εγκατέλειπεν.»

Με τα ιδανικά αυτά, με τα οποία γαλουχήθηκε, έζησε όλη του τη ζωή και αγωνίστηκε στα πεδία των μαχών, **στη Μικρά Ασία, στα βουνά της Βόρειας Ηπείρου, πολέμησε τον φασισμό, τον Ναζισμό και τον κομμουνισμό στην Ελλάδα και την Αποικιοκρατία και Τουρκοανταρσία στην Κύπρο**.

Ο Γεώργιος Γρίβας, όταν αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας τον Ιούνιο του 1915, με το όραμα της Ελευθερίας της Κύπρου και της Ένωσης με τη μητέρα πατρίδα, πήρε την απόφαση να υπηρετήσει στον Ελληνικό Στρατό. Παρά την επιθυμία των γονιών του να σπουδάσει ιατρική, όπως ο αδελφός του, το 1916 επιτυχάνει την εισαγωγή του στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων και κάνει το πρώτο βήμα στην πορεία πραγμάτωσης των σχεδίων και ονείρων του. **Στη διάρκεια της φοίτησής του αναδείχθηκε αρχηγός του τμήματός του**. Τον Ιούλιο του 1919 αποφοίτησε από τη Σχολή Ευελπίδων **με τον βαθμό του ανθυπολοχαγού** και τον Αύγουστο το-

ποθετήθηκε στο 30ό Σύνταγμα Πεζικού με έδρα τη Μακεδονία.

Μετά από αίτημά του, **μετέχει στο εκστρατευτικό σώμα της Μικράς Ασίας. Συμμετέχει** στη νικηφόρα πορεία του Ελληνικού στρατού, **λαμβάνει μέρος**, μαζί με τον Αλέξανδρο Παπάγο, στην πιο σπουδαία και σκληρότερη μάχη της Μικρασιατικής εκστρατείας, τη νικηφόρα μάχη του **Εσκή Σεχίρ-Αφιόν Καραχισάρ**. Σε μια από τις μάχες ο Γεώργιος Γρίβας **τραυματίζεται και παρασημοφορείται με το Χρυσό Μετάλλιο Ανδρείας και τον Πολεμικό Σταυρό Γενναιότητας**. Ακολουθεί η προέλαση του Ελληνικού στρατού με στόχο την Άγκυρα. Ο Γεώργιος Γρίβας **συγκαταλέγεται μεταξύ των ολίγων αξιωματικών, που πέρασαν τον Σαγγάριο ποταμό** και βρισκόνταν σε απόσταση 80 περίπου χιλιομέτρων από την Άγκυρα, όπου **έλαβε μέρος** στις σκληρές μάχες αντιμετώπισης της Τουρκικής αντεπίθεσης. Η Χ Μεραρχία που υπηρετούσε ο Γρίβας, ενώ αρχικά διέσπασε τις Τουρκικές γραμμές, **με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης υποχώρησε σε αμυντική γραμμή δυτικά του Σαγγάριου** και όταν κατέρρευσε το μέτωπο τον Αύγουστο του 1922, αφού αποκρούει ισχυρές επιθέσεις των Τούρκων, μετακινείται στην Πάνορμο και στις 4 Σεπτεμβρίου το 30^ο Σύνταγμα Πεζικού, ανθυπολοχαγός του οποίου ήταν ο Γεώργιος Γρίβας,

δίνει την τελευταία μάχη στη Μ. Ασία και αναχωρεί για τη Ραιδεστό της Θράκης.

Οι πικρές εμπειρίες της Μικρασιατικής καταστροφής ήταν μαθήματα, που ο Γεώργιος Γρίβας θυμόταν σ' όλη την υπόλοιπη ζωή του και του δίδαξαν την με πάθος πιστή αφοσίωση στα στρατιωτικά του καθήκοντα και την ανάγκη τυφλής υπακοής και σιδερένιας πειθαρχίας στους ανωτέρους του.

Τα συνταρακτικά και τραγικά γεγονότα που οδήγησαν στη Μικρασιατική καταστροφή που βίωσε τον δίδαξαν πολλά. Όπως γραπτά αναφέρει αργότερα: «**Με ανατριχιάσιν αναλογίζομαι σήμερα τα αποτελέσματα του εθνικού διχασμού**, εις την διένεξιν Βασιλέως Κωνσταντίνου-Ελευθερίου Βενιζέλου, διχασμού ον έζησα και ο οποίος όχι μόνον κατέστρεφε τα όνειρα της Μεγάλης Ελλάδος, αλλά και εβάρυνε επί ολοκλήρου του Έθνους επί δεκαετίες από το 1916, με τραγικάς συνεπείας και αποκορύφωμα τούτων την Μικρασιατικήν καταστροφήν».

Ο ίδιος, όπως αναφέρει στα απομνημονεύματά του, **τάχθηκε με τον Βενιζέλο και τους συμμάχους**, χωρίς κανένα δισταγμό.

Το 1923 προάγεται σε **υπολοχαγό** και το 1926 σε **λοχαγό**. Σπουδάζει στην **Ελληνική Ακαδημία Πολέμου. Μετεκπαιδεύεται στην Γαλλική Ακαδη-**

μία Πολέμου όπου αριστεύει, και στη συνέχεια διορίζεται καθηγητής στη Σχολή Ευελπίδων.

Το 1938 παντρεύεται τη Βασιλική (Κική) Ντέκα στην Αθήνα, αναχωρούν στη Θεσσαλονίκη όπου διορίζεται **καθηγητής** έδρας της Γενικής Τακτικής στην Ανώτερη Σχολή Πολέμου της Ελλάδος και από τότε γίνεται ένα από τα βασικότερα στελέχη του **3ου Επιτελικού Γραφείου του Γενικού Επιτελείου Στρατού.**

Με τη κήρυξη του Β΄ παγκοσμίου πολέμου το 1939, ο Γ. Γρίβας φέρει τον βαθμό του **ταγματάρχη.** Ο αρχιστράτηγος **Αλ. Παπάγος** τον τοποθετεί στο Γραφείο Επιχειρήσεων του Γενικού Επιτελείου. Ορίζεται ως σύνδεσμος του Αλ. Παπάγου με τους διοικητές των μεγάλων μονάδων του μετώπου.

Στα τέλη του 1940 προάγεται σε **αντισυνταγματάρχη.** Στις 20/1/1941 με **αίτησή του,** τοποθετείται στο μέτωπο και αναλαμβάνει **ως επιτελάρχης της 2ης μεραρχίας** πεζικού, που αποκρούει την Ιταλική επίθεση και αντεπιτίθεται και έτσι συμβάλλει στην συντριβή της εαρινής επίθεσης του Μουσολίνι.

Μετά την κατάληψη της χώρας από τους Γερμανούς, τον Ιούνιο του 1941, πλαισιούμενος από ομάδα νεαρών ως επί το πλείστον αξιωματικών συνιστά μυστική αντιστασιακή στρατιωτική

οργάνωση με σκοπό: Τη συμβολή διά παντός μέσου εις την εκδίωξιν των κατακτητών από την πατρώαν γην όπου εγεννήθη η δημοκρατία και ελατρεύετο από αρχαιοτάτων χρόνων η ελευθερία. Μέχρι τον Αύγουστο 1942 ευρίσκετο σε συνεχή επαφή με τον αρχιστράτηγο Παπάγο. Η οργάνωση, μέχρι τον Μάρτιο 1943 ήταν γνωστή **ως οργάνωση Γρίβα και ήταν απόλυτα νομιμόφρων προς την εν Καίρω εξόριστη Ελληνική κυβέρνηση.**

Με την αποχώρηση των Γερμανών από την Αθήνα, σε συνεργασία με τα συμμαχικά βρετανικά στρατεύματα, **προβάλλει σθεναρή αντίσταση στο Θησείο έναντι των κομμουνιστών,** που αποπειράθηκαν να θέσουν υπό τον έλεγχο τους την Αθήνα και που με τη «ΣΤΑΣΗ» τους οδήγησαν την Ελλάδα στον Εμφύλιο σπαραγμό (1944-1949). **Ο εμφύλιος σύμφωνα με πολλούς υποκινήθηκε από τους Άγγλους,** αφού πριν συμφώνησαν με τον Στάλιν στην Γιάλτα το 90-10. Την ευθύνη για την τραγική αυτή για τον Ελληνισμό περίοδο θα έπρεπε να την αφήσουμε στην κρίση της ιστορίας. Όμως οι αποτυχόντες τότε φιλοσοβιετικοί κομμουνιστές της Ελλάδας και κατόπιν, και μέχρι σήμερα, η ηγεσία του Α.Κ.Ε.Λ εδώ στη Κύπρο δεν ξέχασαν και δεν κατανόησαν την αξία του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α, **τηρώντας αρνητική στάση απέναντί της και τον αρ-**

χηγό της. Κάτι που βεβαίως εκ των υστέρων αναγνώρισαν και οι ίδιοι ως σφάλμα. Είναι επίσης αλήθεια, ότι αρκετοί πραγματικοί πατριώτες αριστεροί εντάχθηκαν στην Ε.Ο.Κ.Α ή στήριξαν τον αγώνα και καταδίκασαν την ηγεσία τους. Χαρακτηριστικά το στέλεχος της αριστεράς **Πλουτής Σέρβας** γράφει στο βιβλίο του «Κύπρος ώρα μηδέν»: «Η ηγεσία του Α.Κ.Ε.Α **λησμόνησε** το βασικό Λενινιστικό δίδαγμα **ότι ο γνήσιος κομμουνιστής υποστηρίζει κάθε βόλι που στρέφεται ενάντια σε ξένο κυρίαρχο ανεξάρτητα του ποιος ρίχνει το βόλι αυτό**». Σφάλμα μέγα, γιατί ο αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α ήταν καθαρά **εθνικοαπελευθερωτικός και αντιαποικιακός**, με στόχο την αυτοδιάθεση-ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, δεν στρεφόταν μήτε εναντίον της αριστεράς ούτε εναντίον των Τουρκοκυπρίων, ο δε Γεώργιος Γρίβας αποδείχθηκε μέγας πατριώτης και ικανότατος ηγέτης. Ένας ηγέτης που εξέφραζε το προαιώνιο αίτημα του Κυπριακού λαού για απελευθέρωση και ένωση με τον εθνικό κορμό, και υπήρξε εκφραστής μιας προϋάρχουσας ιδεολογίας, που μορφοποίησε τους οραματισμούς ολόκληρου του έθνους.

Η σκέψη για ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα στην Κύπρο, όπως γράφει στα απομνημονεύματά του ο Διγενής, εκφράστηκε κατά πρώτον **το 1948** στους

φίλους και συνεργάτες του στην Ελλάδα, τον Κύπριο δικηγόρο **Χριστόδουλο Παπαδόπουλο** και τον επίσης κυπριακής καταγωγής **Αχιλλέα Κύρου**: «Η εκ μέρους των Συμμάχων της Ελλάδος επιδειχθείσα και μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμον ανακολουθία προς υπ' αυτών διακηρυχθείσας υψηλόφρονες αρχές της αυτοδιαθέσεως των λαών, διά της μη επιλύσεως του Κυπριακού και το ιστορικόν αξίωμα ότι μόνον διά της ενόπλου δράσεως αποκτούν την ελευθερίαν των οι υπόδουλοι λαοί, **μου υπηγόρευσαν την σκέψιν του ενόπλου αγώνος προς απελευθέρωσιν της γενέτεράς μου Κύπρου**».

Με καταγεγραμμένη την έκφραση της λαϊκής θέλησης των Ελλήνων Κυπρίων, με ποσοστό 96%, στους τόμους του Ενωτικού Δημοψηφίσματος της 15ης Ιανουαρίου του 1950, αρχίζουν οι πρώτες συζητήσεις για ένοπλη αντίσταση εναντίον της βρετανικής κατοχής. Τον Ιούλιο του **1951 πραγματοποιεί την πρώτη αναγνωριστική μετάβασή του στην Κύπρο** για μελέτη του εδάφους και συναντά τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, που εκφράζει δισταγμούς. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα συναντά παρόμοιους δισταγμούς και από τον Παπάγο, που δεν επιθυμούσε να διαταραχθούν οι σχέσεις με την Αγγλία και ήταν οπαδός της λύσης διά της διπλωματικής οδού. Ακολου-

θησαν συσκέψεις τον Ιούλιο του 1952 στην Αθήνα, υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, με στρατιωτικούς, ακαδημαϊκούς και νομικούς, όπου ελήφθη η απόφαση για **έναρξη απελευθερωτικού αγώνα με τη συγκρότηση πολιτικής και στρατιωτικής επιτροπής.**

Οι προσπάθειες επισημοποιήθηκαν **στις 7 Μαρτίου 1953** με την ορκωμοσία για την ανάληψη αγώνα για την απελευθέρωση της Κύπρου, που έγινε **ενώπιον του Μακαρίου στο σπίτι του καθηγητή Κονιδάρη,** στην οδό Ασκληπιού 36β, στα Εξάρχεια. Εκτός από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο υπέγραψαν το σχετικό πρακτικό οι: Νικόλαος Παπαδόπουλος, Γεώργιος Στράτος, Γεράσιμος Κονιδάρης, Αντώνιος Ανγίκος, Σάββας Λοϊζίδης, Σωκράτης Λοϊζίδης, Γεώργιος Γρίβας, Ηλίας Τσατσόμοιρος, Δ. Σταυρόπουλος, Δημήτριος Βεζανής, Ηλίας Αλεξόπουλος. Στο τελετουργικό της ορκωμοσίας, προφανές πρότυπο ήταν η Φιλική Εταιρεία και η επανάσταση του 1821. Η ορκωμοσία έγινε σε έντονο κλίμα συγκίνησης. Ο Αρχιεπίσκοπος έβαλε το χέρι του στο μέρος της καρδιάς και ανέγνωσε τον όρκο, φράση με φράση, τον οποίο επαναλάμβαναν οι παριστάμενοι που είχαν θέσει τα χέρια τους στο Ευαγγέλιο, μια Καινή Διαθήκη, που επιλέχθηκε πρόχειρα από τη βιβλιοθήκη του Κονιδάρη: **«Ορκίζομαι**

εις το όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδος να φυλάξω, θυσιάζω και την ιδίαν μου ζωήν, υποφέρων και τα πλέον σκληρά βάσανα, μυστικόν παν ό,τι γνωρίζω και θέλω ακούση διά την υπόθεσιν της Ενώσεως της Κύπρου..» Ήταν το τέλος της αρχής του αγώνα της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (Ε.Ο.Κ.Α).

Ένα πρωί ο Διγενής είπε στη γυναίκα του: «Ετοίμασε μου τη βαλίτσα μου, φεύγω για λίγες ημέρες στη Θεσσαλονίκη». Κι' εκείνη τη μέρα, **στις 26 Οκτωβρίου 1954, ο Γρίβας έφυγε για την Κύπρο.** Ήταν τότε πενήντα τεσσάρων χρόνων ακριβώς, σε μια ηλικία που άλλοι φορούν τις παντούφλες των κι αρχίζουν να αισθάνονται συνταξιούχοι.

Στόχος της Ε.Ο.Κ.Α ήταν η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Ο Γρίβας κήρυξε την έναρξη του ένοπλου εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα **την 1η Απριλίου 1955** με βομβιστικές επιθέσεις και με μια προκήρυξή που μεταξύ άλλων ανέφερε:

«Με την βοήθειαν του Θεού, με πίστιν εις τον τίμιον αγώνα μας, με την συμπαράστασιν ολοκλήρου του Ελληνισμού και με την βοήθειαν των Κυπρίων, αναλαμβάνομεν τον αγώνα διά την αποτίναξιν του Αγγλικού ζυγού, με σύνθημα εκείνο το οποίον

μας κατέλιπαν οι πρόγονοί μας ως ιερών παρακαταθήκην: “Ήταν ή επί τάς”».

Θα ήταν πλεονασμός να αναφερθώ σε λεπτομέρειες του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α., του '55-59' τον οποίον με τόση γενναιοσύνη και επιτυχία διεξήγαγε ο Διγενής και τα παλληκάρια του. Ο τετραετής απελευθερωτικός αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α υπό την εμπνευσμένη ηγεσία του Διγενή σημάδεψε τη γενιά μας και συνεπήρε το Πανελλήνιο. Υπό την έμπειρη στρατιωτική του καθοδήγηση, η νεολαία της Κύπρου, όπως ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ανδρώθηκε στα βουνά, ψέλλνοντας θούριους για τη λευτεριά, **βασανίστηκαν στις φυλακές και τα στρατόπεδα συγκέντρωσης** έδωσε μάχες και όταν χρειάστηκε κάποιои έγιναν ολοκαύτωμα όπως ο Αυξεντίου και ο Μάτσης και άλλοι, πριν την αγχόνη υποτιμώντας τον θάνατο, «δεν μπορούσαν να διακρίνουν ούτε με το μικροσκόπιο πού υπάρχει η τραγωδία» την ώρα της θυσίας τους, όπως έγραψε στο τελευταίο του γράμμα ο **Ανδρέας Ζάκος**.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι ο Αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α αποτελεί την πρώτη ουσιαστική ένοπλη δράση των Κυπρίων για Ελευθερία, Αυτοδιάθεση - Ένωση. Ο πρώτος αυτός αγώνας πέτυχε την απελευθέρωση της Κύπρου και μετέτρεψε το «ουδέποτε» των Άγγλων σε

παραχώρηση στον Κυπριακό λαό μιας **κολοβωμένης ανεξαρτησίας**, αλλά δεν ολοκλήρωσε τον σκοπό για τον οποίον έγινε, την Ένωση με τον εθνικό κορμό.

Όταν η πολιτική ηγεσία άρχισε να υποκύπτει στις πιέσεις για αποδοχή άλλης πλιν της αυτοδιάθεσης-ένωσης λύση, ο **Διγενής, παραμένοντας πιστός** στον όρκο που έδωσε και με διορατικότητα για το μέλλον έγραφε τον Σεπτέμβριο του 1958:

«**Παρελάβομεν ένα λαόν, τον εξωθήσαμεν εις ένα ηρωικόν αγώνα, εις τον οποίον ούτος μας έδωσεν ό,τι του εξητήσαμεν και εν τούτοις, ύστερα από τρία και ήμισυ έτη, ύστερα από εκατόμβας, ύστερα από ανηκούστους καταστροφάς και καταπιέσεις που υπέστη, ύστερα από πράξεις ηρωισμού εκ μέρους του, αι οποίαι προκαλούν τον θαυμασμόν αλλά και υπερηφάνειαν, τον παραδίδομεν εις στυγνοτέραν ή μέχρι σήμερα δουλείαν και μάλιστα εις δύο αφέντας αντί ενός και με πιθανότητα να μη εξέλθη πλέον εκ του τάφου εις τον οποίον τον ερρίψαμεν!**»

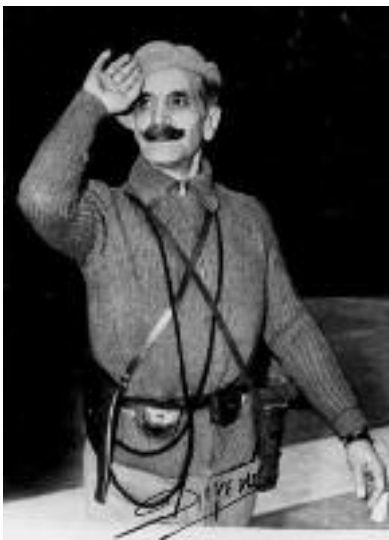
Την ευθύνη για τη μη πραγμάτωση του σκοπού του Αγώνα και την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, ανέλαβαν η Ελληνική Κυβέρνηση Καραμανλή-Αβέρωφ και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, χωρίς την ενημέρωση και συμφωνία του Διγενή

και χωρίς την έγκριση του Κυπριακού λαού. Ο Διγενής διακατείχεται από το δίλημμα ή να συνεχίσει μόνος τον αγώνα ή να αποδεχτεί τη λύση. Με τις εμπειρίες του διχασμού του Ελληνισμού και με πικρία αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη γενέτειρά του, απογοητευμένος από την πολύ κακή λύση, που η πολιτική ηγεσία αποδέχτηκε.

Στις 9 Μαρτίου 1959,- δίνει τη Διαταγή Κατάπαυσης Πυρός που σημαίνει το τέλος του ένοπλου αγώνα.

«ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΛΑΟΝ

Όταν την 1ην Απριλίου 1955 ύψωσα την σημαία του επαναστατικού απελευθερωτικού κινήματος, έταξα ως σκοπόν την απελευθέρωσιν της Κύπρου και εξήτησα την υποστήριξιν του Ελληνικού Κυπριακού λαού και την συμπαράστασιν ολοκλήρου του Έθνους, αίτινες μου παρεσχέθησαν πλήρως κατά τον τετραετή σκληρόν αγώνα μας. Ήδη κατόπιν της μεταξύ των κυβερνήσεων Ελλάδος και Τουρκίας συμφωνίας της Ζυρίχης, η οποία επεκυρώθη εν Λονδίνω και υπό του Εθνάρχου Μακαρίου, είμαι υποχρεω-

μένος ΝΑ ΔΙΑΤΑΞΩ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ... Αντί του πολεμικού παιάνος, θα σημάνω σήμερα ΟΜΟΝΟΙΑΝ, ΕΝΟΤΗΤΑ, ΑΓΑΠΗΝ... Έχω την συνείδησιν ήσυχον, ότι έπραξα το καθήκον μου. Έργον της πολιτικής ήτο να εκμεταλλευθή τους επικούς αγώνας του Κυπρια-

κού Λαού... και αύτη τους εξεμεταλλεύθη όπως ηδυνήθη ή όπως ενόμισε καλύτερον. ΝΥΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝ ΝΑ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΩΜΕΝ.

Συσπειρωθείτε ΟΛΟΙ, ΗΝΩΜΕΝΟΙ περίξ τον ΕΘΝΑΡΧΟΥ, ο οποίος αποτελεί σήμεραν σύμβολον ΕΝΟΤΗΤΟΣ και ΙΣΧΥΟΣ και βοηθήσατε τούτον εις το δύσκολον έργον του.

Αύτη είναι η επιθυμία μου, προς την οποίαν καλώ πάντας να συμμορφωθούν.

Ε.Ο.Κ.Α Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΔΙΓΕΝΗΣ»

Αναχώρησε για την Ελλάδα, όπου έγινε δεκτός με μεγάλες τιμές ηρώα και η Βουλή των Ελλήνων, με Νόμο, προήγαγε ομόφωνα τον Γεώργιο Γρίβα από αντισυνταγματάρχη σε αντιστράτηγο, του απένευσε τον τιμητικό τίτλο του Αξίου Τέκνου της Πατρίδος, (τίτλο

που πριν από τον Γρίβα είχε απονεμίσει μόνο στον **Θεόδωρο Κολοκοτρώνη** και τον **Ελευθέριο Βενιζέλο** και σε κανένα μετά από αυτόν). Η Ακαδημία Αθηνών απένειμε στον Γρίβα το **Χρυσό Μετάλλιο**, την ύψιστη τιμή απ' όσες διαθέτει, κατά την πανηγυρική της συνεδρία της 24ης Μαρτίου 1959.

Ο Γ. Γρίβας όμως και η Ε.Ο.Κ.Α έγιναν παράδειγμα προς μίμηση για άλλους υπόδουλους λαούς και ενέπνευσαν πολλά απελευθερωτικά κινήματα και μεγάλους επαναστάτες. Σημειώνω χαρακτηριστικά την πολιτικοστρατιωτική μελέτη του στρατηγού Γεωργίου Γρίβα με τίτλο **«Αγών Ε.Ο.Κ.Α και Ανταρτοπόλεμος»** που κυκλοφόρησε το 1962 στην Αθήνα, μεταφράστηκε και εκδόθηκε στην Αγγλία και στις Η.Π.Α. Το βιβλίο αυτό έχει χρησιμοποιηθεί ως εγχειρίδιο καλών πρακτικών για τον ανταρτοπόλεμο σε στρατιωτικές σχολές του εξωτερικού, εντυπωσιακό όμως είναι το γεγονός ότι το μελέτησε ακόμα και ο ηγέτης της Κούβας **Φιντέλ Κάστρο**, ο οποίος σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις εξέφρασε τον θαυμασμό του για τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α και τις ικανότητες του αρχηγού της. Παραθέτω δύο αποσπάσματα από δύο επιστολές του Κάστρο, η πρώτη προς τον Διγενή και η δεύτερη κατά τον θάνατό του:

«Στρατηγέ, ο Αγώνας σας με γοήτευσε και αποτέλεσε παράδειγμα για την

Απελευθέρωση της Πατρίδος μου. Συγχαρητήρια. Εύχομαι η Δημοκρατία και η Δικαιοσύνη να βασιλεύσουν επιτέλους στον κόσμο».

«Εφήρμοσα κατά τον απελευθερωτικό Αγώνα της χώρας μου, τα ανταρτικά σχέδια που είχε χρησιμοποιήσει ο Στρατηγός Γρίβας στον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α».

Εξόχως ενδιαφέρουσα εξάλλου είναι και η εκτενής αναφορά του Βρετανού ταξίαρχου Μάγκαν, που πολέμησε για τη διάλυση της Ε.Ο.Κ.Α στην Κύπρο και έγραφε το 1959, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι υπήρξε αντίπαλός του: **«Ο Γρίβας είναι ένας άνθρωπος που διαθέτει αρχές... Όταν έχει να κάνει με χρήματα είναι έντιμος, όχι σχετικά έντιμος με βάση τα πρότυπα των Λεβαντίνων, αλλά αυστηρά έντιμος με όποια πρότυπα κι αν γίνει η σύγκριση».** Ο Βρετανός θεωρεί ότι είναι φανατικός υποστηρικτής της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. **«Είναι σκληραγωγημένος, εργατικός, λιτοδίαιτος και εξαιρετικά οικονόμος. Δεν πτοείται από τους κινδύνους και τα τυχαία γεγονότα της ημέρας που παρουσιάζονται στο προσκήνιο, επειδή έχει εμπιστοσύνη στον εαυτό του και διαθέτει την επινοητικότητα να τα αντιμετωπίσει. Είναι πανούργος, καχύποπτος, προσεκτικός, απότομος και ειλικρινής. Τον απασχολούν τα τρέχοντα προβλήματα και η πρακτική επίλυσή τους».**

Θα μπορούσα να περατώσω την ομιλία μου εδώ. Ζώντας όμως τη σημερινή συστηματική προσπάθεια ορισμένων να αμαυρώσουν τη μνήμη του αγωνιστή για ιδέες ΔΙΓΕΝΗ και να μας πείσουν ότι η δική τους, υποχωρητική προς τους Τούρκους, πολιτική του εφικτού είναι προτιμότερη από την επιδίωξη του ευκαταίου, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η απελευθέρωση της ημι-κατεχόμενης πατρίδας μας και η εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Δημοκρατικών Αρχών σε μια σύγχρονη κανονική πολιτεία, θα ολοκληρώσω την ομιλία μου με περιληπτική αναφορά στη μετά τον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α, δράση του Διγενή μέχρι τον θάνατό του.

Παρά την επιτυχία του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α και του Διγενή, **στον ίδιο δεν δίνεται το δικαίωμα να μείνει στη Κύπρο και ουσιαστικά εξορίζεται στην Αθήνα.**

Τον Ιούνιο του 1964, μετά την Τουρκοκυπριακή Ανταρσία, ο Διγενής **αποδέχεται την πρόσκληση των αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α και με την έγκριση της κυβέρνησης Γεωργίου Παπανδρέου ανέλαβε, ως επικεφαλής 5.000 στρατιωτών, την αρχηγία των ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων και στη συνέχεια και της Εθνικής Φρουράς της Κύπρου με τη συναίνεση του προέδρου Μακάριου ως Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Αμύνης Κύπρου**

(Α.Σ.Δ.Α.Κ). Η Κύπρος μετατρέπεται τότε σε απόρρητο φρούριο για την Τουρκία και η επίτευξη του στόχου της Ένωσης ήταν όσο ποτέ άλλοτε εφικτή.

Δυστυχώς, η λανθασμένη τοποθέτηση της Κυπριακής πολιτικής στο διεθνές πολιτικό σκηνικό, μεσούντος τότε του ψυχρού πολέμου (1965-67), και η αρνητική προς την παρουσία των Ελλήνων στρατιωτών συμπεριφορά και στάση παραγόντων και κομμάτων της Κύπρου, **οδήγησαν στην αποδόμηση του έργου αυτού του Διγενή.**

Η κατάληψη τον Απρίλιο του '67 της εξουσίας στην Ελλάδα από τη **Χούντα των Συνταγματαρχών**, προς την οποία ο Διγενής **δεν έκρυβε την αντιπάθειά του**, άλλαξαν πλήρως το διεθνές πολιτικό σκηνικό εις βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου. **Η προβοκάτσια των γεγονότων της Κοφίνου, που ο ίδιος ο Διγενής δεν διέταξε αλλά ως στρατιωτικός εξετέλεσε με κάθε επιτυχία, μετά από απόφαση της Κυπριακής και Ελληνικής Κυβέρνησης, οδήγησαν τον Νοέμβριο του 1967 στην απόσυρση της Ελληνικής Μεραρχίας από την Κύπρο και την ανάκληση του Γρίβα στην Ελλάδα. Ο Διγενής τίθεται από τη Χούντα σε απομόνωση στο σπίτι του στο Χαλάνδρι, από όπου οργανώνει με άλλους Έλληνες αξιωματικούς και Κυπρίους φοιτητές τον αντιχουντικό του αγώνα.**

Τόσο η έγνοια του για την συνεχή διολίσθηση των ενδοκυπριακών διαπραγματεύσεων που διεξήγοντο στη Κύπρο όσο και οι συμφωνίες της Χούντας με την Τουρκία στα πλαίσια του ΝΑΤΟ καθώς και η παρατεταμένη έλλειψη δημοκρατικών διαδικασιών, οδήγησαν τον Διγενή **στην κάθοδο του για τελευταία φορά στο νησί μυστικά, στις 31 Αυγούστου 1971. Παράλληλα με τη μυστική διοργάνωση μηχανισμού αντίδρασης προς την καταστροφική πορεία, επεδίωξε και πέτυχε συνάντηση και συνεννόηση με τον Μακάριο, η οποία δυστυχώς δεν έγινε σεβαστή εκ μέρους του και την αθετήθηκε αμέσως μετά τη συνομιλήγησή της, γιατί όπως κάποιοι αναφέρουν ο Μακάριος φοβήθηκε να τα βάλει με την Χούντα και αυτούς που την στήριζαν. Στη συνέχεια δυστυχώς ακολούθησε η σύγκρουση μεταξύ τους.**

Ο Διγενής αρρώστησε και τελικά στις 27 Ιανουαρίου του 1974 άφησε την τελευταία του πνοή στο σημείο αυτό. Έτσι με συρροή λαθών όλων των εμπλεκομένων οδηγηθήκαμε **στο άφρον πραξικόπημα για το οποίο ευθύνεται η χούντα των Αθηνών, που το έκανε, και όχι ο Γρίβας που ήταν ήδη 6 μήνες νεκρός.**

Μετά τον θάνατό του η **Βουλή των Αντιπροσώπων, σε ειδική συνεδρία της στις 31 Ιανουαρίου 1974, ανακή-**

ρυξε τον Διγενή «άξιον τέκνον της Κύπρου διά τας εξαιρετούς υπηρεσίας τας οποίας προσέφερε προς την ιδιαιτέραν του Πατρίδα», ενώ η Ακαδημία Αθηνών απέδωσε τις οφειλόμενες τιμές.

Στον περιορισμένο χρόνο μιας ομιλίας δεν είναι δυνατόν να σκιαγραφηθεί πλήρως η προσωπικότητα και να εξαντληθούν όλες οι πτυχές της δράσης ενός μεγάλου ανδρός όπως ο Γεώργιος Γρίβας- Διγενής. Το έπος του 1955-59, οι ήρωες της Ε.Ο.Κ.Α και ο Διγενής αποτελούν για εμάς την πιο ιερή παρακαταθήκη, που **δεν μας επιτρέπεται ούτε να αγνοούμε ούτε να χρησιμοποιούμε για εξυπηρέτηση, οποιωνδήποτε κομματικών σκοπιμοτήτων. Γιατί αυτό αποτελεί τυμβωρυχία και η τυμβωρυχία μέγιστη ύβρη και ασυγχώρητη ιεροσυλία.**

Αντίθετα, το μέγα μάθημα που μας παρέχει η περίπτωση του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α και του αρχηγού Διγενή είναι η πίστη στο δίκαιο του αγώνα για Ελευθερία και Δικαιοσύνη και η διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας στη γη μας, στους τάφους των προγόνων μας, στην πολιτιστική μας κληρονομιά, στο παρελθόν και στο μέλλον μας. Και αυτήν τη στιγμή, με τη μισή μας πατρίδα κάτω από τον τουρκικό ζυγό, το μάθημα αυτό είναι για εμάς περισσότερο απαραίτητο από ποτέ.

Κάποιοι σήμερα μας καλούν να τα ξεχάσουμε όλα αυτά και να αποδεχτούμε με ρεαλισμό και δουλικότητα τη μοίρα μας. «Είμαστε μικροί και λίγοι, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε, πρέπει να συμβιβαστούμε».

Εμείς όμως, στις κρίσιμες αυτές στιγμές για το μέλλον του ελληνισμού στο ακριτικό αυτό νησί της Κύπρου, **πρέπει να σταθούμε όλοι όρθιοι σαν μια γροθιά** κατά όσων συνηγορούν και μάλιστα μετά μανίας στην υποταγή στην Τουρκία, πράγμα που σημαίνει συμφορά τόσο για τους Έλληνες της Κύπρου όσο και του νεοελληνικού

κράτους που φέτος γιορτάζει τα 200 χρόνια της αναγέννησης του, υπό τις απειλές των Νεοθωμανών.

Ας κλείνουμε ευλαβικά το γόνυ μπροστά στο λιτό μνημείο του Αθάνατου Αρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α του θρυλικού ΔΙΓΕΝΗ, αντλώντας δυνάμεις για ν' ανασυνταχθούμε και να αναφωνήσουμε **«ΟΧΙ σε άλλες υποχωρήσεις», «ΟΧΙ στην υποθήκευση του μέλλοντος των παιδιών μας»**. Ο Διγενής είναι ο φάρος για αγώνες υπέρ της ελευθερίας και της δικαίωσής μας.

ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΖΗΤΩ Ο ΔΙΓΕΝΗΣ

Μνημόσυνο του Διγενή στον τάφο του

ΣΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΝΕΙΑΤΑ

Από το «Εγερτήριο Σάλπισμα»

Ο θρυλικός άρχηγός μας Διγενής απέστειλε προς την Α. Ν. Ε. τό ακόλουθον μήνυμα, τό όποϊον ό ίδιος έπιγράφει «Στά Κυπριακά Νειάτα». Τόν εύχαριστούμεν βαθύτατα διά τά αίσθήματά του καί τόν διαβεβαιούμεν ότι ή Άλκιμος Νεολαία τής Ε.Ο.Κ.Α θά ανταποκριθή πλήρως είς τάς προσδοκίας του. Τό κείμενον του μηνύματος του άρχηγού μας έχει ως εξής :

«Έδειξατε γιά μιά ακόμη φορά ότι μέσα σας ανάβει ή φλόγα των μεγάλων ιδεωδών του Έθνους. Μέ τήν όρμήν πολεμάρχων των Άπελευθερωτικών αγώνων μας, μέ τήν αυτοθυσίαν εκείνων πού προτιμούν τόν θάνατον από τήν δουλείαν, φέρνετε κάθε μέρα τήν δόξα του αγώνος μας πιό ψηλά καί θά τήν φέρνετε μιά μέρα εκεί «πού δέν μπο-

ρεί ψηλότερα ή δόξα νά ψηλώση».

Μέ συγκίνησιν καί ύπερηφάνεια παρακολουθώ τόν τιτάνειον αγώνα σας πού διεξάγετε παράλληλα στους τιτάνες μας, οί όποιοι κτυπούν τόν τύραννον μέ τό όπλον καί τήν βόμβα, και σας δίδω μιά προσταγή:- «Μή λυγίσετε μπροστά στη βία. Ήφαίστειο νά γίνουν τά στήθεια σας, γιά νά ξεχύση τήν λάβα του, ώστε νά μη αφήση τίποτε από τό βρωμερό μίasma του ναζισμού καί τής τυραννίας πού μολύνουν τό νησί μας. Όδοστροφώτρες τά κορμιά σας γιά νά σαρώσετε τόν νεοναζισμό από τήν Κύπρο».

Ή λευτεριά στους ύποδούλους αποκτάται πάντα μέ αίμα καί όχι μέ ειρηνικές ψευτοφωνές, αυτές είναι ίδιον μόνον των ΔΕΙΛΩΝ.

Τά τραύματα στους αγώνες είναι ΠΑΡΑΣΗΜΑ. Τιμή σ' εκείνους πού τά φέρουν.

Ή αδράνεια καί ό φιλοτομαρισμός είναι γνώρισμα καί ένδειξις σαπίλας έθνικής καί κοινωνικής. Ντροπή σ' εκείνους πού τά προτιμούν όταν οί άλλοι αγωνίζονται καί πέφτουν.

Έτοιμοι όλοι γιά νέους αγώνες καί γιά νέες δόξεις, εάν παραστή ανάγκη να σās καλέση ή Κύπρος μας στές τάξεις τής θρυλικής Α. Ν. Ε.

Ε.Ο.Κ.Α
Ο
ΑΡΧΗΓΟΣ
ΔΙΓΕΝΗΣ»

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΗΜΙΟΥ ΧΑΡΤΙΓΚ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Οκτώβριον τοῦ 1955 ἔφθασεν ὁ Ἀρχιδήμιος στήν Κύπρον. Τόν Ὀκτώβριον τοῦ 1957 ἡ ἀκαταμάχητος ἀγωνιστική διάθεσις τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ τόν ἀναγκάζει νά παραλάβῃ τās ἀποσκευάς του καί ὁλοταχῶς νά γυρίσῃ εἰς τόν τόπον ἀπό τόν ὁποῖον μᾶς ἤλθε. Δύο ὁλόκληρα χρόνια ὁ ἀρχιδήμιος ἐπεδίδετο σαδιστικῶς καί ὠργάνωσε μεθοδικῶς τὰ φρικτά καί ἀνήκουστα ἐγκλήματα του, τὰ ὁποῖα θά ἀποτελοῦν στίγμα ἀνεξίτηλον εἰς τήν Ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας καί θά βαρύνουν αἰωνίως τήν μερίδα ἐκείνην τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἐχειροκρότει καί ἐπεμφημοῦσε τās αἰσχρότητάς του.

Ἀφοῦ ἐξώρισε τόν σεπτόν Ἐθνάρχην μας, τό ἴνδαλμα τοῦ λαοῦ μας, **στέρησε** τήν προσωπικήν ἐλευθερίαν πολλῶν ἑκατοντάδων συμπατριωτῶν μας, καί μέ εἰκονικάς δίκας **ἐπλημμύρισε** ἀσφυκτικῶς τās φυλακάς· **Ἐπέβαλε** συλλογικά πρόστιμα καί κέρφιου κατά τήν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἀπεδεκατίζοντο τὰ ζῶα τῶν χωρικῶν μας καί ἔμεναν ἐγκαταλελειμμένοι οἱ ἀγροῖ των ἐπὶ πολλάς ἡμέρας καί κάποτε ἐπὶ μῆνας.

Δεκάδα νέων, τό καμάρι τῆς νεολαίας μας, ἀφοῦ προηγουμένως καταργά-
κωσε τήν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῆς Δικαιο-

σύνης, **ὠδήγησεν εἰς τήν ἀγχόνην** καί διὰ τῶν βδελυρῶν του ὀργάνων ἠθέλησε νά παρεμποδίσῃ καί **νά βεβηλώσει** τās ἀγνάς κατά τήν ἐκφοράν τῶν ἡρώων μας θρησκευτικὰς τελετάς.

Ἐκλείσε σχολεῖα καί ἑκατοντάδας καθηγητῶν **ἀπήλασε ἢ ἐνεκλώβισε** εἰς τὰ στρατόπεδά του.

Μέ τήν λάμψιν τοῦ αργυρίου **διέφθιρε** τās συνειδήσεις μικροῦ ἀριθμοῦ καταπτύστων προδοτῶν, οἱ ὁποῖοι ὡς ὁ Ἰούδας, εἰσέπραξαν ταχέως τὰ λύτρα τῆς προδοσίας των.

Ἐκατοντάδας οἰκίας τῶν συμπατριωτῶν του **ἐβύθισεν** εἰς τό πένθος καί τριάκοντα καί πλέον χιλιάδας Ἀγγλικῶν οἰκογενειῶν **ἐκράτησεν** ἐπὶ dietίαν εἰς ἀγωνίαν θανάτου, ἀφοῦ ἐγνώριζαν ὅτι τὰ τέκνα των ἀντιμετώπιζαν τήν ἰσχυράν ἀντίστασιν τοῦ μαχομένου ὑπὲρ Ἐλευθερίας λαοῦ μας.

Ὁ Κυπριακός Λαός ὅμως **δέν ἐπτοήθη** οὔτε ἀπὸ τὰ βασανιστήρια οὔτε ἀπὸ τα Νταχάου καί τίς ἀγχόνες. Τά νέφη δέν μποροῦν νά σβήσουν τόν ἥλιον, ἀλλὰ μόνον τόν καλύπτουν ἐπ' ὀλίγον καί μετὰ λάμπει πάλιν ἀγέρωχος καί ὑπερήφανος. Ἔτσι θά λάμψῃ σύντομα καί ὁ δικός μας ἥλιος χίλιες φορές πῖο

λαμπρός γιά νά φωτίση τρεῖς φορές τό
μεγαλεῖον τοῦ Μαχαιρᾶ καί τά βουνά
τοῦ Τροόδου. Μετά τόν Γολγοθᾶ ἀκο-
λουθεῖ ἡ ζωνφόρος Ἀνάστασις, ἡ ὁποία

θά ἐπαναφέρει εἰς τάς καρδίας μας τήν
χαράν, πού ἀφήρπασαν οἱ τυχάρπα-
στοι κατακτηταί μας.

ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ !

**ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΤΕ ΤΟΥΣ ΜΥΣΑΡΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΥΣ ΜΑΣ,
ΤΟΥΣ ΚΛΕΦΤΕΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΙΑΣ ΜΑΣ**

ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ !

**ΑΠΟΣΤΡΑΦΗΤΕ ΚΑΙ ΦΤΥΣΤΕ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ
ΣΥΓΧΡΩΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΠΑΙΣΙΟΥΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ**

Sir John Harding

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΡΓΑΛΕΙΟΥ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Όπως πολλές φορές έδηλώσαμεν ή **Παθητική Αντίστασις** αποτελεί τό ξεδίπλωμα του επάναστατικού λαβάρου σ' όλες του τής πτυχές. Αποτελεί γενίκευσιν τής μάχης καί του πολεμικού πεδίου. Από τις βουνοκορφές ή μάχη κατεβαίνει στά σπίτια μας, **από τό ντουφέκι στόν σπιτικόν άργαλειόν.**

Γιά τοῦτο καί ο διαγωνισμός άργα-

λειού πού προκηρύχθηκε στην Πάνω καί Κάτω Ζώδια από τό Ένιαίο Έθνικό Μέτωπο της περιοχής, περιέχει μέσα του τά σπέρματα μιᾶς νέας φάσεως του άγώνος μας.

Τά δύο χωριά άμιλλώνται μεταξύ των σέ μιᾶ εὐγενή άμιλλα του ποιό άπ' τά δύο θα ύφάνη περισσότερους πήχεις Κυπριακού ύφασματος σέ αναλογία

κατοίκων. Άφθαστός ένθουσιασμός έπικρατεῖ στά δύο πατριωτικά χωριά. Τό εὐγε μας πηγαινέι αυθόρμητο πρός τις λεβεντονιές καί τούς κατοίκους καί των δύο χωριών.

Ο ήχος του σπιτικού Άργαλειού πρέπει νά άποβή ο πολεμικός παί-
άνας τής Λευτεριάς του τόπου μας καί τό σκληρό χοντρό Κυπριακό ύφασμα πού ύφαίνεται στους άργαλειούς μας τής Λευτεριάς ή πορφύρα.

(ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ)

Παθητική Αντίσταση

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 55-59

**Οι στερνοί λόγοι
των απαγχονισθέντων
φωνή πατρίδας.**

ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΜΑΡΑΘΕΥΤΗ

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΣΤΗΓΜΕΣ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ»

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΠΑΓΚΟΥ,

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ-ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ».

Ο απελευθερωτικός Αγώνας του κυπριακού λαού του 1955-59 πέρασε στη ιστορία ως ένα ηρωικό έπος που καταξιώθηκε στη συνείδηση του ελληνισμού. Κύρια γνωρίσματα του Αγώνα εκείνου ήταν το πνεύμα της αυτοθυσίας για την ελευθερία της πατρίδας μας από τον αποικιακό ζυγό, η αγωνιστικότητα του λαού μας και η χριστιανική υπέρβαση τού φόβου τού θανάτου.

Τούτο το πνεύμα το βρίσκουμε διάχυτο μέσα στις επιστολές των εννέα απαγχονισθέντων εθνομαρτύρων μας, και στα κείμενα των βασανισθέντων Αγωνιστών μας. Αναφέρω μόνο κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΤΣΟΦΤΑΣ: Απαγχονίστηκε από τους Άγγλους στις 21 Σεπτεμβρίου 1956, σε ηλικία 20 χρόνων, μαζί με το Στέλιο

Μαυρομμάτη και τον Ανδρέα Παναγίδη.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 1956 έγραφε στη μητέρα του:

«...Έχουμε τις ελπίδες μας στον Πανάγαθο Θεό και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει και σας και μας. Να έχετε όλοι πίστη στον Άγιο Θεό, για να σας βοηθήσει να σταθήτε σαν Ελληνίδες Μητέρες. Μη λυπάσθε γιατί δεν θα με χάσετε. Με αφιερώνετε στην Πατρίδα. Μητέρα πρέπει να είσαι υπερήφανη γιατί είμαι κι' εγώ ένα παιδί τής Κύπρου, που δίνει το αίμα του για την Ελευθερία!

Προσεύχομαι στην Υπεραγία Θεοτόκο να Σας δώσει θάρρος και ψυχραιμία, γιατί και Εκείνη έχασε τον Υιό Της. Ο Χριστός σταυρώθηκε, για να μας απαλλάξει από τα δεσμά, από την αδικία και από τον φόβον τού θανάτου. Γιατί φοβάσθε, αφού πιστεύουμε στο αληθινό ΦΩΣ;

Οι μόνες λέξεις που μπορούν ν' ακούσουν από τα χείλη μας οι δυνάσται είναι αυτά: **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ...**».

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ:

Απαγχονίστηκε από τους Άγγλους στις 21 Σεπτεμβρίου 1956 σε ηλικία 23 ετών.

Στις 10 Σεπτεμβρίου έγραφε στον αδελφό του:

«... Ο Χριστός μου δίνει δύναμη και θάρρος κι' έτσι μπορώ να αντιμετωπίσω όλα με πίστη και ελπίδα...»

Στις 18 Σεπτεμβρίου γράφει το τελευταίο γράμμα προς τους γονείς και τ' αδελφία του.

«... Αισθάνομαι τον εαυτό μου ισχυρό και γαλήνιο, γιατί έχω μέσα μου τον Χριστό και είμαι βέβαιος ότι θα με βοηθήσει μέχρι τέλους... Θέλω να ξέρετε πως ο υιός σας και αδελφός σας πέθανε με το χαμόγελο στα χείλη, γιατί κράτησε μέχρι τέλους τον ιερών όρκο που έδωσε να θυσιαστεί χάριν της ελευθερίας της Κύπρου...».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ: Απαγχονίστηκε από τούς Άγγλους στις 21 Σεπτεμβρίου 1956, μαζί με τον Μι-

χάλη Κουτσόφτα και τον Στέλιο Μαυρομιάτη. Ήταν ηλικίας 22 χρόνων. Ο μόνος έγγαμος απ' όσους κρέμασαν οι Άγγλοι. Ήταν πατέρας τριών παιδιών.

Έγραφε στον αδελφό του:

«Αυτά τα σκοτεινά κελιά, που άλλοτε ήσαν κελιά της φρίκης και του τρόμου, είναι τώρα κελιά λαμπερά, χαράς και υπερηφάνειας... Περιμένουμε την ημέρα της εκτελέσεώς μας σαν άγια ώρα τής Ελευθερίας!».

Το τελευταίο «**χ α ί ρ ε τ ε**» το χριστιανικό «**χαίρετε**» ο Ανδρέας Παναγίδης το απευθύνει στα πεθερικά του και στους κουνιάδους του.

«...Σας στέλλω το τελευταίο μου μήνυμα από τα προπύλαια τού θανάτου... Τώρα που ξέρω ότι σε μια μέρα θ' αντικρίσω την αγχόνη, έχω διπλάσιο θάρρος από πριν. Ο Χ ρ ι σ τ ό ς είναι πάντα συντροφιά στα κελιά μας! Ο Χριστός μάς γεμίζει την καρδιά με αληθινή χαρά. Παρακαλούμε τον Θεό να μάς σώσει όχι το σώμα αλλά την ψυχή!...».

Αναμφίβολα, η ευψυχία, η αυτοθυσία και το πνευματικό κάλλος των επιστολών αυτών είναι ανεπανάληπτο και ανυπέρβλητο. Και το μόνο σχόλιο που επιθυμώ να γράφω είναι τούτο: Το πνεύμα των επιστολών αυτών, καθώς και των υπολοίπων απαγχονισθέντων, δεν ήταν λόγος πίστεως και παρηγο-

ΕΔΩ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΚΙΒΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΚΛΕΟΣ
ΠΩΣ ΤΡΙΚΥΜΙΖΕΙ ΑΝΑΓΛΥΦΟΣ Ο ΤΟΠΟΣ Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ
ΓΕΥΣΗ ΠΙΚΡΗΣ ΜΕΤΑΛΛΑΒΙΑΣ ΑΧΡΑΝΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ
ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙ ΚΑΙ ΝΑΟΣ ΜΕ ΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

ριάς, που γράφτηκαν σε ώρες πνευματικής και εθνικής ανάτασης. Ήταν μια βιωματική χριστιανική και εθνική ιδεολογία, που διαμορφώθηκε στην ψυχροσύνη τους παιδιόθεν, η οποία κράτησε το ηθικό των αγωνιστών ακμαίο και αγωνιστικό μέχρι την αγκυρόνη! Ήταν η πίστη τους για την αξία του αγώνα τους προς το ύψιστο ιδανικό που λέγεται **ελευθερία** και η απόλυτη βεβαιότητά τους για τη **μεταθανάτια ζωή**, όπως την βρίσκουμε διατυπωμένη

ΚΑΙ ΜΕ ΤΑ ΝΕΚΡΑ ΚΟΡΜΙΑ ΤΟΥΣ
ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΙΑ ΔΟΞΟΛΟΓΟΥΝ

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΜΑΡΑΘΕΥΤΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΙ ΚΑΙ ΛΑΦΝΕΣ ΦΥΤΡΩΣΑΝ ΣΤΗ ΓΗ
ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ ΝΑΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ,
ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΟ ΦΩΣ ΕΠΑΝΩ ΚΑΙ ΡΙΓΕΙ.
ΟΧΙ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΑΝ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑ.

μέσα στη διδασκαλία της Καινής Διαθήκης.

— Ο ΘΕΟΣ —

Το ίδιο πνεύμα της αυτοθυσίας το συναντούμε και στους **αγωνιστές που έπεσαν μαχόμενοι** στα πεδία των μαχών για το ίδιο ιδανικό της ελευθερίας. Ο **Γρηγόρης Αυξεντίου** λ.χ. πριν από το ηρωικό ολοκαύτωμα του είπε ευθαρσώς στους συντρόφους του:

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

«Εγώ θα πολεμήσω και θα πεθάνω. Πρέπει να πεθάνω!» «Ο σπόρος που σπείραμε βλάστησε. Αναψε

και φούντωσε η φλόγα στις καρδιές όλων των Ελλήνων. Τίποτε δεν μπορεί πια να την σβήσει. Ο θάνατος μου θα την φουντώσει ακόμα περισσότερο. Η Λευτεριά θα ανατείλει όπου νά 'ναι λαμπρή...». Ακολούθησε η γνωστή ηρωική του θυσία!

Και κατά τον ποιητή Νίκο Κρανιδιώτη, έγινε

*Λαμπάδα τ' αντρειωμένο {του} κορμί
και Φως που καίει.*

*Ήλιος που περπατάει στον ουρανό
Κι ανάβει, με το σπαθί της λεβεντιάς
τη νέα Ελπίδα.*

{έγινε}

*Βάτο φλεγόμενη στη Γη τού
Μαχαιρά!*

*{και} χάραξε με τ' αναμμένα δάκτυλα
των εικοσιεννιά {του} χρόνων
τής Λευτεριάς Δεκάλογο για τη
Φυλή {του}.*

Πίσω από τους πεσόντες ήρωές μας, άξιοι τιμής και θαυμασμού είναι οι ηρωικοί γονείς τους, που τους ανέθρεφαν με το μάννα τής φιλοπατρίας και τής αυτοθυσίας. Θαυμάζουμε τον Πιερή Αυξεντίου, ο οποίος, όταν

εκλήθη στο στρατιωτικό νοσοκομείο για να αναγνωρίσει τον καμένο γυιο του, έφυγε από εκεί υπερήφανος χωρίς να αφήσει ούτε ένα δάκρυ να κυλίσει από τα μάτια του. Ο Γρηγόρης δεν ήταν για κλάματα. Ήταν ο αξιοθαύμαστος αγωνιστής τής ελευθερίας και της αυτοθυσίας. Γι' αυτό και σ' ένα μνημόσυνο του παιδιού του είπε χαρακτηριστικά:

«Είμαι υπερήφανος γιατί έλαχε ο κληρός στο παιδί μου να δώσει τη ζωή του για την Ελευθερία. Νιώθω υπερήφανος γιατί πόνεσα για την Πατρίδα. Το ξέρω, Πατρίδα μου, πως όλα είναι μικρά μπροστά στο μεγαλείο σου. Όμως έχω δώσει για σένα το πιο πολύτιμο πράγμα στον κόσμο, το παιδί μου. Ας είναι ευλογημένο το όνομά σου».

Παραπλήσια δήλωσε και ο πατέρας του αετού τού Πενταδακτύλου, τού Κυριάκου Μάτση, ο γέρο Χριστοφής:

«Τόσο εγώ όσο και η σύζυγος μου είμεθα υπερήφανοι για τον ηρωικό θάνατο του αγαπημένου μας παιδιού, που ηγωνίσθη με όλη τη δύναμη τής ψυχής του για την ελευθερία του μαρτυρικού μας νησιού. Εύχομαι οι θυσίες των παιδιών μας να φέρουν σύντομα τους καρπούς των».

Πλάι στους υπέροχους αυτούς αγωνιστές αγωνιζόταν και όλος ο λαός. Μαζί τους και οι υπέροχες ελληνίδες, Μάνες και Αδελφές. Η προσφορά τους ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ο **Αρχηγός του Αγώνα έγραψε χαρακτηριστικά:**

«Η συμβολή τής Ελληνίδος Κύπριας εις τον απελευθερωτικόν αγώνα υπήρξε εξόχως σημαντική. Με βαθείαν συγκίνησιν αναλογίζομαι την πολύτιμον συνεισφοράν της εις τον αγώνα. Με παραδειγματικήν υπαγήνησιν ανέλαβε και εξετέλεσε κατά τρόπον αξιοθαύμαστον πάσαν αποστολήν, μη ορρωδήσασα προ ουδενός κινδύνου. Όλαι αι Ελληνίδες των πόλεων και των χωρίων τής Κύπρου δεν υστέρησαν εις πράξεις ηρωισμού και αυτοθυσίας».

Και όντως· αρκεί να αναφέρουμε τη **Λουκία Παπαγεωργίου** με τα έξι παιδιά. Ήταν μέλος της Ε.Ο.Κ.Α και στο περιβόλι της, στο Αυγόρου, διατηρούσε κρησφύγετο, όπου μαζί με τον σύζυγο της φιλοξενούσαν καταζητούμενους αγωνιστές. Και ενώ ήταν έγκυος το έβδομο της παιδί, ηγήθηκε μαχητικής διαδήλωσης εναντίον των Άγγλων με αποτέλεσμα οι Άγγλοι να την πυροβολήσουν και να την δολοφονήσουν.

Οι γυναίκες και κυρίως οι μαθήτριες δρούσαν ως σύνδεσμοι των αγωνιστών, μεταφέροντας την αλληλογραφία ή και διαταγές δια ζωής. Για την προσφορά τής Ελληνίδας Κύπριας αρκεί μονάχα να αναλογιστούμε τον πόνο και την αγωνία όλων εκείνων των Μητέρων, των οποίων τα παιδιά τους ήταν φυλακή και βασανίζονταν από τους Άγγλους και Τούρκους βασανιστές για να αποκαλύψουν μυστικά τής οργάνωσης. Αρκεί να αναλογιστούμε τον πόνο και την οδύνη των Μανάδων Εκείνων που τα παιδιά τους καταδικάστηκαν σε θάνατο και επρόκειτο να εκτελεστούν. **«...καί σου δέ αὐτῆς τήν ψυχήν διελεύσεται ρομφαία» (Λουκ. 2, 35).** Είναι η προφητική φράση που είπε ο θεοδόχος Συμεών προς την Παναγία γνωρίζοντας τον πόνο και την οδύνη που θα δοκίμαζε όταν θα έβλεπε τον Υιόν Της να σταυρώνεται σαν κακούργος στο μέσο δύο ληστών. Νομίζω ότι μόνο αυτή η φράση είναι δυνατόν να μας βοηθήσει να νιώσουμε, κατ' ελάχιστον, την ψυχρυσύνθεση των ζυμωμένων με τον πόνο και οδύνη ηρωικών εκείνων Μανάδων τού απελευθερωτικού μας Αγώνα. **Αυτό άλλωστε υπέμνησε προς τη Μάνα του και ο Μιχάλης Κουτσόφτας στην τελευταία του επιστολή γραμμένη μία μόνο μέρα πριν από τον απαγχονισμό του.**

«Σεβαστή μου μητέρα, χαίρε,

... Φανταστείτε το μεγάλο μαρτύριο του Σωτήρος, που κρεμάστηκε πάνω στον σταυρό για να σώσει τη δική μας ψυχή. Δεν υπάρχει λόγος να φοβόμαστε τον θάνατο, αφού πιστεύουμε στο αληθινό φως. Από τη στιγμή που άκουσα την ώρα της εκτελέσεώς μας, νιώθω την ψυχή μου να είναι γεμάτη από μια αληθινή χαρά...».

Νομίζω ότι θα ήταν παράλειψή μου, πραγματευόμενος το θέμα τής αυτοθυσίας του κυπριακού ελληνισμού, κατά την ένδοξη εποποιία του 55- 59 να μην αναφερθώ στους αγωνιστές εκείνους που υπέφεραν τα πάνδεινα προκειμένου να μην αποκαλύψουν τα μυστικά της οργάνωσης. Για να νιώσουμε - έστω και κατ' ελάχιστον- τα βάσανα που υπέφεραν οι Αγωνιστές προτιμώ να παραθέσω κάποια αποσπάσματα.

Πρώτα από το συγκινητικότατο βιβλίο του

ΦΡΙΞΟΥ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ
«δεν ξέρω...δεν ξέρω τίποτε...

**ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΠΛΑΤΡΕΣ-
ΟΜΟΡΦΙΤΑ-ΛΕΥΚΑ.**

Ας σημειώσουμε ότι ο τρομερός MERLIN, που θα συναντήσουμε πιο κάτω ήταν ο πιο φρικτός και χειροδύναμος βασανιστής, αληθινά σαδιστής. Γεννήθηκε στην Κέρκυρα από Ελληνίδα μητέρα και Άγγλο γεωπόνου είναι αυτός

που πέτυχε την ομώνυμη παραγωγή των ομφαλοφόρων πορτοκαλιών Μέρλιν. Ο γυιός τους αναδείχτηκε αληθινός γενίτσαρος.

Γράφει ο Φρίξος Δημητριάδης:

ΣΕΛ. 128. Τίτλος κεφαλαίου:
«Κύριος υπερασπιστής τής ζωής μου. Από τίνος δειλιάσω;».

«... Το νέο βασανιστήριο της Ομορφίας δημιουργούσε το τρομερό και βαρύτατο αίσθημα του πνιγμού. Στη δική μου περίπτωση, πράγματι με αναστάτωσε σε αφάνταστο βαθμό. Επιπλέον όμως, με αυτό το βασανιστήριο, δημιουργήθηκε η αιτία για να προκληθεί μια σοβαρή βλάβη στη σιαγόνα μου. Σε κάποια στιγμή που με βασάνιζαν με το μαρτύριο του πνιγμού, ο σωματώδης και χειροδύναμος Μέρλιν άρπαξε το κεφάλι μου και το γύρισε απότομα δεξιά-αριστερά μερικές φορές. Φαίνεται ότι έσπρωξε πολύ δυνατά την κάτω σιαγόνα της κεφαλής μου και το κακό έγινε. Μ' εκείνη την απότομη και δυνατή κίνηση βγήκε από τη θέση της η κάτω σιαγόνα, μένοντας στη μια μεριά. Η γλώσσα μου βγήκε έξω από το στόμα και δεν μπορούσα να φωνάξω ή να μιλήσω. Πονούσα τρομερά. Ο Μέρλιν γελούσε συνέχεια και φαινόταν ευχαριστημένος από τη νέα του επιτυχία. Έστριψε ακόμη περισσότερο την εξαρθρωμένη σιαγόνα και προκάλεσε πιο φρικτούς πόνους.

Ύστερα τράβηξε απότομα τη σιαγόνα προς την άλλη μεριά και την έβαλε στη θέση της.

Το νέο «πείραμα» με τη σιαγόνα άρεσε στον Μακκάουαν, τον εμπνευστή των «επιστημονικών» βασανιστηρίων, και είπε τού Μέρλιν και το επανέλαβε μερικές φορές. Δηλαδή έβγαζε τη σιαγόνα από τη θέση της και μετά την πίεζε δυνατά προς την αντίθετη κατεύθυνση και πήγαινε στη θέση της προκαλώντας φρικτούς και αφάνταστους πόνους.

Μ' εκείνες τις συνεχείς εξαρθρώσεις που έκαναν προξένησαν σοβαρή βλάβη στη σιαγόνα που δεν έμενε στη θέση της. Τότε πήραν δύο μεγάλα δερμάτινα κορδόνια και έδεσαν σφικτά το κεφάλι μου με τη σιαγόνα στη θέση της. Όταν όμως, μετά με κτύπησαν απότομα πάλι βγήκε η σιαγόνα από τη θέση της...».

Ο βαθύτατος θαυμασμός που αισθάνομαι μέσα μου για τους αγωνιστές που πέρασαν από τα φρικτά βασανιστήρια τής Ομορφίτας με παρωθεί εντόνως να αναφερθώ και σ' ένα άλλο υπέροχο βιβλίο που έχει τίτλο

**«ΥΜΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ»
του Αγωνιστή της ΕΟΚΑ
ΑΝΔΡΕΑ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Αντιγράφω κάποια αποσπάσματα από το δεύτερο μέρος που έχει τίτλο **«ΜΝΗΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ 1995-59»**, στο οποίο ο συγγραφέας αναφέρεται και αυτός στα φρικτά βασανιστήρια που υπέστη στην Ομορφίτα, από τους ίδιους βασανιστές.

Στο κεφάλαιο **«Στη φρίκη τής Ομορφίτας»** σελ. 321 γράφει: «Οι γροθιές έπεφταν βροχή, χωρίς διακοπή, ενώ ταυτόχρονα φώναζαν.

«Μίλα ρε σκύλε, μίλα γιατί θα σε σκοτώσουμε. Δεν θα βγεις ζωντανός απ' εδώ μέσα». Από το ανηλεές γρονθοκόπημα έπεσα στο πάτωμα. Με κτυπούσαν, με κλωτσούσαν, με ποδοπατούσαν.

Σταμάτησαν με παρέμβαση τού Άγγλου ανακριτή, που πρόσταξε να με βάλουν στο γυμνό κρεβάτι των μαρτυριών. Προηγουμένως μού έδωσαν υγρά σίδερα με ηλεκτροφόρα καλώδια. Άρχισαν να διοχετεύουν ηλεκτρισμό σ' όλο μου το κορμί. Οι πόνοι ήταν φρικτοί αβάστακτοι. Συγκλονιζόμουν ολόκληρος. Το ρεύμα προκαλούσε τρέμουλο σ'

όλο το σώμα μου. Ήταν κάτι το συγκλονιστικό, απερίγραπτο, απάνθρωπο... κι ύστερα εφάρμοσαν τα ηλεκτρικά καλώδια στα γεννητικά όργανα και στον ομφαλό μου. Δεν μπορώ να περιγράψω με λόγια το φρικτό μαρτύριο. **Ήταν ένα μαρτύριο αργού θανάτου. Θανάτου που δεν ερχόταν. Ήταν το πιο φρικτό, το πιο σκληρό, το πιο απάνθρωπο βασανιστήριο. Συνέχισαν μέχρι που έχασα τις αισθήσεις μου. Μ' έκαναν να συνέλθω και ξανάρχισε το ίδιο μαρτύριο... το κορμί μου ήταν εξαντλημένο, μα η ψυχή δυνατή...**

Και τα μαρτύρια ξανάρχισαν. Ξυλοδαρμός, γρονθοκοπήματα, πάλι στην καρκολού, (το σιδερένιο κρεβάτι), πάλι τα ηλεκτρικά καλώδια στα γεννητικά όργανα, ξανά τεχνητός πνιγμός, το βρεγμένο σεντόνι. Να θέλεις να αναπνεύσεις και να μην μπορείς. Να σε πνίγουν σιγά - σιγά χωρίς να μπορείς να αντιδράσεις. Το συναίσθημα ήταν απερίγραπτο. Ήταν προτιμότερος ο θάνατος παρά το μαρτύριο του τεχνητού πνιγμού.

Οι βασανιστές γνώριζαν πόσο απάνθρωπο ήταν, αλλά δεν τους ενδιέφερε η ζωή ή ο θάνατος των ανθρώπων, παρά μόνο οι πληροφορίες που ήθελαν. Λιποθυμούσα, επανακτούσα τις αισθήσεις μου κι άρχιζαν τα ίδια. Προσπαθούσαν να με κάνουν να μιλήσω.

Ήταν σίγουροι πως γνώριζα πολλά... Δεν ξέρω πόσο διάρκεσαν τα βασανιστήρια...

Κάποια στιγμή με ξαναπήραν στο κελί. Μόλις έφθασα, προσευχήθηκα. Ευχαρίστησα την Παναγία που με βοήθησε να αντέξω τα μαρτύρια. Την παρακαλούσα να με βοηθήσει και στο μέλλον, στα νέα βασανιστήρια, που θ' ακολουθούσαν ή να με βοηθήσει να πεθάνω. Καλύτερα νεκρός παρά προδότης τής Πατρίδας μου... Ήξερα πολλά... **Μα προπάντων ήμουν γνώστης τού Αρχηγείου. Γνώριζα το κρησφύγετο τού Αρχηγού της ΕΟΚΑ. Κι' η γνώση, είναι τέτοιες στιγμές φοβερό βάρος για κείνους που την κατέχουν.**

Έπρεπε ν' αντέξω όσα κι αν ήταν τα μαρτύρια. Το μεγάλο μυστικό έπρεπε να το πάρω μαζί μου στον τάφο. Είχα χρέος να πεθάνω. Αν πάρεις την απόφαση να πεθάνεις, ήδη έχεις κερδίσει τη μάχη τής ζωής στο αμόνι τής δοκιμασίας».

Πιστεύω ακράδαντα ότι στην τελευταία παράγραφο εμφανίζεται σαφέστατα και η πεμπτουσία τού απελευθερωτικού μας αγώνα. Οι Έλληνες Αγωνιστές, κατά την ένδοξη εκείνη περίοδο, επιδεικνύοντας ένα πρωτοφανές πνεύμα αυτοθυσίας, ήταν αποφασισμένοι να αγωνισθούν μέχρι θανάτου προκειμένου να κερδίσουν το ουράνιο. αγαθό τής ελευθερίας τους.

Προχωρούσαν απτόητοι στον υπέροχο εκείνο Αγώνα γιατί μέσα τους είχαν ταυτίσει το νόημα τής ζωής τους με το νόημα τής ελευθερίας **«κρίναντες τό εϋδαιμον τό ἐλεύθερον τό δέ ἐλεύθερον τό εϋψυχον»**, κατά τον αρχαίο ιστορικό Θουκυδίδη.

Ο ίδιος ο Αγγελόπουλος κρίνοντας την προσφορά του προς τον Αγώνα γράφει.

«Αξιολογώντας την προσφορά μου στον Αγώνα τού 1955-59, κατέληξα στο συμπέρασμα ότι η σημαντικότερη ήταν αυτή των βασανιστηρίων στην Ομορφίτα το καλοκαίρι τού 1958, που παρόλο ότι μαρτύρησα σωματικά και ψυχικά, εν τούτοις κατόρθωσα να διαφυλάξω όλα τα σημαντικά μυστικά που γνώριζα» (σελ.331).

Με την ίδια εθνοπρεπή παραστατικότητα εξιστορεί τα βασανιστήριά του και ένας άλλος αγωνιστής της Ελευθερίας, ο τομεάρχης της ΕΟΚΑ και

**ο πιο στενός συναγωνιστής
του Γρηγόρη Αυξεντίου,
ΘΑΣΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
στο γλαφυρό και τεκμηριωμένο
βιβλίο του «ΧΡΟΝΙΑ ΟΛΥΝΗΣ».**

Στις σσ. 93-100 γράφει:

«...αφού με ξεγύμνωσαν άρχισαν να με μαστιγώνουν στη ράχη με ειδικό δερμάτινο μαστίγιο, που είχε στην άκρη του τεμάχια σιδήρου. Στίγματα και

ουλές διακρίνονται ακόμη ευκρινώς στη ράχη μου. Μετά το μαστίγωμα υποχρεώθηκα να καθίσω σε σκαμνί.

Στη κεφαλή μου φόρεσαν ντενεκεδένιο δοχείο και δεμένο με κουβέρτα το πρόσωπο. Τα χέρια δεμένα και τα πόδια προσδεμένα σε πάσσαλο. Άρχισαν να με κτυπούν με ειδικό μικρό λαστιχένιο μαστίγιο στη ράχη, πάνω από τα γόνατα με ξύλινα γκλόπ και κάτω από τα πέλματα με συρμάτινο μαστίγιο, ενώ συγχρόνως κτυπούσαν με το σφυρί πάνω στο δοχείο που ήταν τοποθετημένο στο κεφάλι μου. Τα βασανιστήρια αυτά διήρκεσαν πολλές ώρες και οι βασανιστές άλλαζαν βάρδιες. Για μια στιγμή λιποθύμησα κι έγειρα και έπεσα. Μου έριξαν ένα κουβά νερό και περίμεναν να συνέλθω. Τα βασανιστήρια αυτά συνεχίστηκαν επί 4 ημέρες... ένιωθα σωματικά εξαντλημένος και οι δυνάμεις μου με είχαν εγκαταλείψει. Το μόνο που ένιωθα ατάραχο, δυνατό και σταθερό, ήταν το μυαλό μου, που μου κρατούσε τις αποφάσεις οριστικές και ακλόνητες...

Μέσα μου άρχισε έντονα να δημιουργείται η βεβαιότητα ότι ήρθε η ώρα μου να πεθάνω. **Ήμουν έτοιμος για όλα...** τότε άρχισαν να μου καταφέρουν με

λύσσα **αλλεπάλληλα κτυπήματα** στο πρόσωπο. Άρχισε **πάλι η αιμορραγία** από το στόμα και τη μύτη. Με κτυπούσαν συνέχεια στο λαιμό και στο σβέρο με κτυπήματα **«Ζίου Ζιτσου»**, με τρόπο ώστε να περιέλθω σε κατάσταση ημιλιποθυμίας. Ένιωθα τα γόνατά μου να λυγίζουν και για να μην πέσω με υποβάσταζαν από τους ώμους...

... μέσα μου νιώθω νικητής, νιώθω έτοιμος να πεθάνω... νιώθω μια γαλήνη να γεμίζει το είναι μου. Νιώθω να τελειώνουμε. Αγγίζω την εξαύλωση, την πλήρη πνευματική απελευθέρωση. Νιώθω έτοιμος να πεθάνω, γι' αυτό και το ζητώ. «Σκοτώσε με».

Ο Merlin όμως μου λέγει με ύφος σαρκαστικό και χαιρέκακο: **«Α, μπα, δεν θα σε σκοτώσουμε, καημένε. Έτσι εύκολα νομίζεις θα πεθάνεις... θα πεθαίνεις λίγο -λίγο, όλη μέρα, χωρίς να φας, χωρίς να κοιμηθείς, σαν χοίρος μέσα στα αίματα, στη βρωμιά, στη λάσπη, στο σκοτάδι... τότε πήρα την απόφαση να πεθάνω μόνος μου κι άρχισα να μην δέχομαι καθόλου τροφή... κάθε μια ώρα μπαινόβγαιναν στο σκοτεινό υπόγειο και με κτυπούσαν σ' όλα τα μέλη του σώματος, ιδιαίτερα στα γεννητικά όργανα. Πολλές φορές έφερναν μαζί τους ένα κύπελλο νερό και με πίεζαν να πω λέγοντας μου πως**

ήταν διαταγή, άλλως με απειλούσαν να με βασανίσουν και πάλι. Επίμονα αρνιόμουν να πάρω τροφή ή νερό. «Αν δε το πεις θα σε τιμωρήσει ο κάπταιν» μού είπε- «χύσε το στη γωνιά» του απάντησα.

Το σώμα μου είχε γεμίσει πληγές, πύον, αίματα, λάσπες και άλλες ακαθαρσίες. Παράλληλα ήμουν κυρτωμένος και δεν μπορούσα να ισιώσω το σώμα μου και είχα φρικτούς πόνους στο στομάχι και στα έντερα. **Την έβδομη ημέρα, όταν άνοιξε η πόρτα και μπήκε λίγο φως, διαπίστωσα ότι στο δοχείο που χρησιμοποιούσα για αποχωρητήριο είχε πολύ αίμα...» (Σελ.99)**

Αλήθεια, πώς να σχολιάσει κανείς ένα τέτοιο κείμενο; Την ώρα που ο αγωνιστής στην άνοιξη της ζωής του και των ανθρώπων ονείρων του, υφίσταται αυτά τα απερίγραπτα βασανιστήρια, ώστε **«να δημιουργείται μέσα του η βεβαιότητα ότι ήρθε η ώρα του να πεθάνει... και μέσα του να νιώθει νικητής γιατί νιώθει έτοιμος να πεθάνει και να το ζητεί»** και παράλληλα να αισθάνεται ότι **«νιώθει μέσα του μια γαλήνη να γεμίζει το είναι του»**, γιατί κατάφερε να εκπληρώσει το προς την Πατρίδα του χρέος, και πέραν τούτου να νιώθει ότι **«αγγίζει την εξαύλωση και την πλήρη πνευματική απελευθέρωση»...** τέτοια βιώματα, τέτοιες εθνικές εξάρσεις, μέσα στην κάμινον των

φρικτών βασανιστηρίων... **ξεπερνούν τα όρια μιας ιδεατής πατριδολατρίας...** ασύλληπτης στα ανθρώπινα μέτρα. Πρόκειται για μια αυτοθυσιαστική πατριδολατρία, που δεν μας αφήνει κανένα περιθώριο σχολιασμού. Γιατί μέσα μας νιώθουμε πως οτιδήποτε γράψουμε, θα μειώσουμε το ασύλληπτο μέγεθος της αυτοθυσίας τους. **Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να γονατίσουμε μπροστά τους με θαυμασμό και να αναφωνήσουμε με ευγνωμοσύνη:**

**ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΑΣ
ΕΝΣΑΡΚΩΣΑΤΕ
ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ
ΚΑΙ
ΥΠΗΡΞΑΤΕ ΑΞΙΑ ΤΕΚΝΑ ΤΗΣ**

Προσωπικά, αισθάνομαι ευτυχία γιατί γνώρισα και τους τρεις πιο πάνω αγωνιστές και πολλούς άλλους, οι οποίοι μου διηγήθηκαν με απλότητα και ταπεινοφροσύνη αυτά και πολλά άλλα βασανιστήρια. Όταν είσαι μαζί τους νιώθεις ότι ακολουθείς τα βήματα του Γεωργίου Τερτσέτη... νιώθεις ότι είσαι σε επαφή με τη ζώσα ιστορία της Πατρίδας σου, νιώθεις την ψυχή σου να γεμίζει με εθνική υπερηφάνεια, γιατί η Κύπρος μας γέννησε τέτοια λεβεντόπαιδα που άντεξαν σε τόσα φρικτά βασανιστήρια χάρη του πολυτιμότεου αγαθού που λέγεται ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Και οι περισσότεροι από αυτούς ήταν φοιτητές, στο άνθος της νιότης και των ανθρώπινων ονείρων τους. **Ο Φρίξος Δημητριάδης και ο Θάσος Σοφοκλέους** ήταν φοιτητές της Φυσικομαθηματικής Σχολής με καθηγητή τον νυν Ακαδημαϊκό της Αστρονομίας, **Γεώργιο Κοντόπουλο**, ο οποίος τότε, ως βοηθός το 1954, τους εκπαίδευσε στον ανταρτοπόλεμο, αφού εντάχθηκαν στις περίφημες ομάδες **ΚΑΡΗ (Κύπριοι Αγωνιστές Ριψοκίνδυνοι Ηγέτες)**.

Και επειδή, υποθέτω ότι με τις πιο πάνω αναφορές μας στα σκληρότατα βασανιστήρια, θα σχηματίσατε την εντύπωση ότι πρόκειται για «σκληροτράχηλους» άνδρες, **ας αναφέρω ότι και οι δύο τους είναι άνδρες με λεπτές και ευαίσθητες ψυχές.**

Ο Φρίξος Δημητριάδης, ασχολείτο ιδιαίτερα με την κλασική μουσική και το 1949 διεύθυνε την **εκατοσαρνανταμελή τετράφωνη χορωδία του Λανιτείου Γυμνασίου που τραγούδησε πολυφωνικά έργα των Χάυντ, Μεντελσον και Σόλωνα Μιχαηλίδη.**

Ο δε Θάσος Σοφοκλέους, εκτίοντας, ως ισοβίτης, τη φυλάκιση του σε φυλακές της Αγγλίας και ζώντας ανάμεσα σε κοινούς εγκληματίες του ποινικού Δικαίου, δεν έπαυσε να δια-

βάζει χριστιανικά βιβλία και να ασχολείται με **τη ζωγραφική**· εκεί μέσα ζωγράφισε ένα πολύ ωραίο πίνακα, στον οποίο παρουσιάζει το χέρι του μέσα από τη φυλακή να ταίξει τον φτερωτό του φίλο, **ένα περιστέρι**.

Στη σελίδα 172 γράφει μ' ένα ύφος που σου θυμίζει Ηλία Βενέζη:

Στεναχωριέμαι όταν {το περιστέρι} αργεί να έλθει, νιώθω ένα κενό, κάτι μου λείπει... το αγαπώ... αυτό ελεύθερο, μπορούσε να πετάξει όπου ήθελε. Εγώ μέσα στο μπουντρούμι των φυλακών... μια μέρα που βαρύ ήταν το κρύο, ήλθε ο φτερωτός μου φίλος και με το ράμφος του μου κτύπησε το τζάμι για να τον δω. Άπλωσα το χέρι μου μέχρι το τζάμι για να τον χαϊδέψω. Όμως μας χώριζε αυτή η λεπτή απόσταση. Δεν με ξεχνούσε. Και το περίμενα Αυτό το άσπρο πουλί. Στην κατάσταση που ήμουν σήμαινε πολλά για μένα... **Είχαμε γίνει φίλοι... Τον μιλώ κι αυτό με βλέπει στα μάτια. Τον είπα πολλά... μετά τον θάνατο του πατέρα μου, ο φτερωτός μου φίλος χάθηκε. Εγώ τον περίμενα πολύ καιρό. Δεν ξαναφάνηκε όμως... κάνω τη σκέψη να το ζωγραφίσω. Πρώτα το ζωγραφίζω στο**

μυαλό μου και το κουβαλώ από τότε μέσα μου.

Καθώς γράφω το εν λόγω κείμενο, παραμονή του μεγάλου μας ξεσηκωμού, διέκοψα για λίγο και μίλησα τηλεφωνικώς με τον τομεάρχη της ΕΟΚΑ στην Πάφο, **Γιαννάκη Δρουσιώτη**, τον ποιο στενό συνεργάτη του Διγενή μέχρι τη σύλληψή του στις 15 Μαρτίου του 1957, ο οποίος μου έδωσε την άδεια να δημοσιεύσω το πιο κάτω συγκλονιστικό γεγονός, **το οποίο είναι άγνωστο και για πρώτη φορά βλέπει το φως της δημοσιότητας**.

... Μάρτιος του 1957.

Μετά από όλα τα πιο πάνω **βασανιστήρια** που υπέστη και αυτός στις φυλακές της **Ομορφίτας** από τον Μακκάουαν και τον

χειροδύναμο Μέρλιν, οι ανακριτές τον μετέφεραν στις φυλακές των **Πλατρών**, σ' ένα ορεινό χωριό του Τροόδου. Το κρύο ακόμη ήταν πολύ έντονο. Εκεί τον βασάνισαν πολύ σκληρά ο Τούρκος Ταλάτ και ο Άγγλος Σέυβορν. Όταν και οι δυο τους απέτυχαν επιστράτευσαν και ένα πρώην στέλεχος της ΕΟΚΑ, ο οποίος λύγισε στα βασανιστήρια, πρόδωσε και μετά έγινε - δυστυχώς - και συνεργάτης των Άγγλων. Και αφού απέτυχε και εκείνος να τον πείσει να προδώσει, μεταξύ τους ακολούθησε ο πιο κάτω δραματικός διάλογος:

Προδότης: «Έχω διαταγή να σε κρεμάσω και να σε ρίξω στον παρακείμενο ποταμό. Το ραδιόφωνο θα ανακοινώσει ότι προσπάθησες να δραπέτεύσεις και πνίγηκες μέσα στα αφρισμένα νερά του ποταμού...» **και του κρέμασε το σχοινί στον λαιμό.** «Πρέπει να μιλήσεις γιατί δεν θέλω να σε κρεμάσω... αλλά εσύ δεν μου αφήνεις επιλογή».

Δρουσιώτης: «Κάποτε πολεμήσαμε μαζί για ένα ιδανικό... έσπασες και πρόδωσες... δεν σε κατακρίνω... τσάκισες από τα βασανιστήρια... αλλά τώρα αποφάσισες να γίνεις και φονιάς... και μάλιστα των συναγωνιστών σου...».

Προδότης: «Τώρα εκτελώ εντολές και είμαι υποχρεωμένος να υπακούω...» και άρχισε να τραβάει το σχοινί.

Δρουσιώτης: «Μια στιγμή, περίμενε. Βλέπω ότι είσαι οπλισμένος... τουλάχιστο πυροβόλα με στην καρδιά... με έχετε δεμένο... και να θέλω δεν μπορώ να αντιδράσω».

Προδότης: «Σου είπα ότι εκτελώ εντολές. Μίλα να γλυτώσεις κι εσύ κι εγώ. Γιατί να είμαι μόνο εγώ προδότης... να γίνεις και συ...».

Δρουσιώτης: «Ήδη σε ελέγχει η συνείδησή σου... γι' αυτό πρόσεξε... αν με κρεμάσεις εκείνα τα ιδανικά που κάποτε υπήρχαν μέσα στην ψυχή σου θα επαναστατήσουν και θα ξεσηκώνονται νύχτα - μέρα και θα σε πνίγουν σ' όλη σου τη ζωή... θα είσαι ένας ζω-

ντανός - νεκρός. Θα είσαι ο πιο δυστυχισμένος φονιάς του κόσμου...».

Στο τέλος ο προδότης τον αγριοκοίταξε, έσκυψε το κεφάλι και έφυγε... Οι Άγγλοι φρόντισαν και τον φυγάδευσαν στην Αγγλία, όπως έπραξαν και με άλλους προδότες.

ΕΠΙΛΟΓΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Στη μακραίωνη και πολυκύμαντη ιστορική διαδρομή της πατρίδος μας ο κυπριακός Ελληνισμός τροφοδοτούμενος αδιαλείπτως από τις αστείρευτες, τις βαθύρριζες και ξειδώρες πνευματικές του πηγές, που είναι οι αξίες του κλασικού μας πολιτισμού και λυτρωτικός Χριστιανισμός, κατόρθωσε να διατηρήσει την εθνικοθηρησκευτική του υπόσταση και να γράψει ένδοξες σελίδες ηρωισμού και αυτοθυσίας. Προσέφερε δε εκατόμβες θυσιών τόσο για την Ελευθερία του όσο και για την Ορθοδοξία του. Εντεύθεν και η προσωνυμία της Κύπρου ως

«ΗΡΩΟΤΟΚΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΟΚΟΣ ΝΗΣΟΣ».

Επιθυμώ να προτρέψω τους φίλους μου να φροντίσουν να μελετήσουν τα ως άνω βιβλία, καθώς και το βιβλίο του Νικολάου Βασιλειάδη «**Εθνομάρτυρες τού Κυπριακού Έπους 1955-59**», που βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών, για να μπορέσουν να βιώσουν, έστω, εν τινι μέτρω, ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΤΗΣ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΣ και το μεγαλείο των Αγωνιστών του ένδοξου απελευθερωτικού μας Αγώνα!

Με αυτό το πνεύμα ας γαλουχούμε τα παιδιά μας και τη νέα γενεά. Με τον τρόπο αυτό εκπληρώνουμε ένα χρέος προς τη νεότητά μας και προσφέρουμε μια πολύ σημαντική υπηρεσία προς την τλήμονα Πατρίδα μας. Και, παράλληλα, τιμούμε αυτούς που τόσο ηρωικά αγωνίστηκαν, βασανίστηκαν ή έπεσαν μαχόμενοι για την απελευθέρωσή της.

Πιστεύω ότι δρόμος προς την Ελευθερία είναι ακόμη πολύ μακρύς, δαιδαλώδης και δύσβατος. Και θα χρειαστούν πολλές θυσίες και έντονο αγωνιστικό και πατριδολατρικό πνεύμα «μέχρις ότου εις τόν ἐθνικόν ὁρίζοντα ῥοδίση χρυσόπτερος ἴρις ἀγγέλλουσα τό φέγγος τῆς ποθεινῆς ἡμέρας τῆς ἐθνικῆς ἀπολυτρώσεως».

Εμείς, μέχρι την άγια, την πολυπόθητη και ερατεινή εκείνη ημέρα, ας έχουμε

*«Πάντα ανοιχτά, πάντα άγρυπνα
τα μάτια ιης ψυχῆς μας».*

**Τό «διαρκοῦν θαῦμα»
1η Ἀπριλίου 1955-1η Ἀπριλίου 2020**

**«ΤΩΡΑ ΧΤΥΠΑΕΙ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΑ Τ' ΟΝΕΙΡΟ
ΜΕΣ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ Η ΠΙΟ ΣΩΣΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ:
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.
ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΣ ΣΤΑ ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ:
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΘΑ ΔΑΚΡΥΣΕΙ ΑΠΟ ΧΑΡΑ Ο ΗΛΙΟΣ»**

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ.

Οι νεομάρτυρες ΡΑΦΑΗΛ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Έρευνα Ενθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Πάνω από τη Λουτρόπολη της Θερμής, στη Μυτιλήνη, βρίσκεται ο λόφος των Καρυών, που ονομαζόταν «Παναγία της Καρυάς», όπου υπήρχαν διάσπαρτες πελεκητές πέτρες και ευωδίαζε ο χώρος αυτός. Οι κάτοικοι άναβαν το καντήλι και έκαναν μια φορά το χρόνο Θεία Λειτουργία τη Λαμπροτρίτη, από πατροπαράδοτο έθιμο, χωρίς να γνωρίζουν το γιατί.

Η ιστορία της θαυματουργικής εύρεσης των Ιερών Λειψάνων των Αγίων

Ο λόφος αυτός φέρει από παράδοση και την ονομασία «Καλόγερος». Την ονομασία αυτή την πήρε από μια υπερ-

φυσική οπτασία. Αμέτρητα αξιόπιστα άτομα, κατά καιρούς, έβλεπαν έναν καλόγερο να περιφέρεται στον τόπο αυτό, πολλές φορές με ένα θυμιατήρι στο χέρι του. Και να χάνεται μέσα σε μια λάμψη.

Και δεν ήταν μόνο χριστιανοί που είχαν δει τον καλόγερο αυτόν, αλλά και Τούρκοι ακόμα. Το 1917 Τούρκοι άρχοντες που είχαν ελαιοκτήματα στο Λόφο των Καρυών, είχαν αναθέσει στον αστυνόμο της Θερμής Ευστράτιο Σιταρά να διαλευκάνει με αστυνομική έρευνα το μυστήριο αυτό. Μετά από λίγο διάστημα οι ίδιοι διέκοψαν την έρευνα, διότι ο Αρής-Εφέντης δήλωσε

Η Ιερά Μονή των νεοφανών Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης στη Λέσβο

ότι ήταν περιττό να συνεχιστεί η έρευνα, γιατί «ιδίοις όμμασι» διαπίστωσαν ότι πρόκειται για οπτασία υπερφυσική.

Στον ιερό αυτό τόπο των Καρυών βρισκόταν και το ελαιόκτημα του Τούρκου άρχοντα Χασάν-Βέη, μέσα στο οποίο υπήρχε ένα ερημοκλήσι στο όνομα της Παναγίας. Διέθετε μόνο ένα γέρικο πρίνο και ένα σπασμένο μάρμαρο που το χρησιμοποιούσαν ως Αγία Τράπεζα. Οι κάτοικοι της Θερμής από παράδοση συνήθιζαν να ανεβαίνουν κάθε Λαμπροτρίτη και να κάνουν αυτή την πανηγυρική λειτουργία, χωρίς να τους εμποδίζει διόλου ο Τούρκος ιδιοκτήτης του κτήματος. Δεν έπαψαν δε να βλέπουν υπερφυσικά φαινόμενα οι Θερμιώτες και ιδίως ποιμένες που έβοσκαν εκεί κοντά τα κοπάδια τους. Έβλεπαν να καταυγάζεται το εκκλησάκι από ουράνιο φως πολλές φορές και άκουγαν μέσα από αυτό υπερκόσμιες καμπάνες και ψαλμωδίες. Μετά τη μικρασιατική καταστροφή, το τούρκικο ελαιόκτημα περιήλθε στην προσφυγική οικογένεια Μαραγκού και για να εκτελέσουν ένα τάξιμο της μητέρας τους Αγγελικής, ζήτησαν την άδεια από το Μητροπολίτη κ. Ιάκωβο για να κτίσουν ένα Εκκλησάκι. Κατά την εκσκαφή των θεμελίων, στις 3 Ιουλίου 1959, οι εργάτες με επικεφαλής το Δούκα Τσολάκη, βρήκαν μια πέτρα, η οποία, όταν πήγαν να τη βγάλουν, είδαν ότι προχωρούσε καθέτως σε μεγάλο βάθος, σαν να είχε τοποθετηθεί

σκόπιμα και τέλος σταματούσε επάνω σε μια πλάκα. Κάτω βρήκαν έναν τάφο, μέσα στον οποίο υπήρχε ανθρωπίνος σκελετός που ευωδίαζε, ενώ η κεφαλή ακουμπούσε σε στρογγυλή πέτρα σαν προσκέφαλο. Απείχε όμως έως τριάντα εκατοστά από το σώμα και έλειπε η κάτω σιαγόνα. Στο στόμα υπήρχε κεραμίδι βυζαντινής εποχής, όπου ήταν χαραγμένος ένας Σταυρός. Τα χέρια ήταν σταυρωμένα στο στήθος. Αμέσως ειδοποιήθηκαν ο εφημέριος του χωριού π. Ευθύμιος Τσόλος, η Ιερά Μητρόπολη και ο αρχαιολόγος κ. Χαριτωνίδης, γιατί εκτός από τον τάφο, βρέθηκαν και μερικά εκκλησιαστικά μάρμαρα βυζαντινής εποχής. Ο αρχαιολόγος διαπίστωσε ότι ο χώρος αυτός ήταν αρχαιολογικός και απαγόρευσε να σκάψουν ξανά σε ακτίνα εκατό μέτρων, ούτε ακόμα και τις ρίζες των ελαιοδέντρων.

Από την ημέρα της εύρεσης του τάφου του αγνώστου νεκρού, άρχισαν εδώ να συμβαίνουν καταπληκτικά υπερφυσικά φαινόμενα που άφησαν έκπληκτους τους εργάτες. Ο Δούκας Τσολάκης μάζεψε τα οστά και τα τοποθέτησε πρόχειρα μέσα σε ένα σακί. Στην προσπάθειά του όμως να μετακινήσει το σακί με τα οστά, στάθηκε αδύνατο λόγω υπερβολικού βάρους. Ανεξήγητοι κρότοι ακούγονταν μέσα από τα οστά, που ευωδίαζαν θυμίαμα. Δύο δε από τους εργάτες, ο Λεωνίδας Σιδεράς που κλώτσησε το σακί ένιωσε να μουδιάζει όλο του το πόδι και ο

Δούκας Τσολάκης που χωρίς ευλάβεια πήγε να το σηκώσει έμεινε ακίνητο το χέρι του μην μπορώντας να κινήσει το σακί που ήταν ασήκωτο, ως τη στιγμή που σκέφθηκε έντρομος να κάνει το σημείο του Σταυρού. Είχαν προσκαλέσει τον Ιερέα για ένα Τρισάγιο κι εκείνος απάντησε: «Τι να μνημονεύσω, αφού δεν ξέρω ποιος είναι και ποιο είναι το όνομά του;»

Τη νύχτα παρουσιάστηκε ο Άγιος στον Ιερέα και σε διάφορα άλλα πρόσωπα και είπε πως ονομάζεται Ραφαήλ και κατάγεται από τη νήσο Ιθάκη. Παρουσιαζόταν σε μικρούς και μεγάλους άνδρες, γυναίκες, παιδιά, ευσεβείς και ασεβείς ακόμα, τότε σαν Ιερωμένος, τότε με άμφια ανωτέρου Κληρικού και τότε σαν απλός Μοναχός. Πολλές φορές την ίδια νύχτα πολλά άτομα, χωρίς να έχουν σχέση μεταξύ τους, έβλεπαν το ίδιο όνειρο. Τους έλεγε: «Είμαι ο Οσιομάρτυς Ραφαήλ, τα οστά που βρέθηκαν στις Καρυές είναι δικά μου. Μαρτύρησα από τους Τούρκους στις 9 Απριλίου 1463. Είμαι ο καλόγερος που έβλεπαν τόσα χρόνια». Και τα οράματα συνεχίζονταν...

Η ιστορία του Αγίου Ραφαήλ, σύμφωνα με τις αποκαλύψεις είναι η εξής: Το κατά κόσμο όνομά Του ήταν Γεώργιος Λασκαρίδης, ο πατέρας Του ονομαζόταν Διονύσιος και η μητέρα Του Μαρία, ήταν δε πολύ ευσεβείς άνθρωποι και έδωσαν στον Γεώργιο χριστιανική ανατροφή και μεγάλη μόρφωση. Σε πολύ νεαρή ηλικία υπηρέτησε ως

αξιωματικός για λίγο διάστημα, κατόπιν εκάρη Μοναχός και έγινε Κληρικός παίρνοντας το όνομα Ραφαήλ. Υπηρέτησε ως εφημέριος και ιεροκήρυκας στον Ναό του Αγίου Δημητρίου του Λουμπαρδιάρη στην Ακρόπολη των Αθηνών και έπειτα έγινε Αρχιμανδρίτης και Αρχιερέας (Πρωτοσύγκελος) στο Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης. Μάλιστα, ως προστάτης της Ορθοδοξίας, δεν δέχθηκε να συμμετέχει στις φιλενωτικές προσπάθειες με τη Δυτική Εκκλησία.

Το μοναστήρι αυτό είχε κτίσει μια ευσεβής γυναίκα, ονομαζόμενη Μελπομένη το 1433, πάνω από τα ερείπια της παλαιάς γυναικείας Μονής, που καταστράφηκε από τους πειρατές στις 11 Μαΐου 1235 και είχαν υποστεί μαρτυρικό θάνατο οι τριάντα Μοναχές με την Ηγουμένη τους Ολυμπία, που Την βασάνισαν και Την θανάτωσαν, καρφώνοντας μεγάλα καρφιά στο κρανίο Της και στο σώμα Της.

Η Μελπομένη, εκτελώντας ιερό τάξιμο προς τη Θεοτόκο που θεράπευσε θαυματουργικά το παιδί της Ακίνδυνο, είχε αφιερώσει μέρος της περιουσίας της στο Μοναστήρι αυτό για να συντηρείται και τον Ακίνδυνο έταξε να το υπηρετεί.

Εδώ λοιπόν έζησαν ειρηνικά εννέα χρόνια ο Άγιος Ραφαήλ με τον Άγιο Νικόλαο, γιατί η Μυτιλήνη ήταν ελεύθερη, χάρη στους ηγεμόνες της Γατελούζας (Γενοβάτες), που πλήρωναν κάθε χρόνο στο Μωάμεθ τον Πορ-

θητή, τον φόρο της υποταγής. Αλλά το 1462 ο Μωάμεθ την κατέλαβε κατόπιν πολιορκίας που διήρκεσε δεκαεπτά ημέρες (17 Σεπτεμβρίου 1462) παρ' όλη τη μεγάλη αντίσταση των κατοίκων της.

Οι Τούρκοι δεν πείραξαν κατευθείαν το Μοναστήρι. Μετά όμως από έξι περιόπου μήνες, τον Απρίλιο του 1463, τη Μεγάλη Εβδομάδα, συνέπεσε να γίνει ένα κίνημα στη Θερμή, που έφερε κάποια αναταραχή και οι χριστιανοί ανέβηκαν να κρυφτούν τις Καρυές, γιατί φοβήθηκαν την οργή των Τούρκων. Ανέβηκαν δε στο Μοναστήρι και ο δάσκαλος Θεόδωρος με τον προεστό Βασίλειο και την οικογένειά του.

Ο Άγιος Ραφαήλ λειτούργησε για τελευταία φορά τη Μεγάλη Πέμπτη. Τη Μεγάλη Παρασκευή ανέβηκαν στο Μοναστήρι Τούρκοι, συνέλαβαν τον Ηγούμενο Ραφαήλ, το Διάκονο Νικόλαο, την οικογένεια του προεστού και τον δάσκαλο. Οι άλλοι πρόλαβαν και κρύφτηκαν στο βουνό. Άρχισαν λοιπόν να τους βασανίζουν ποικιλότροπα, για να ομολογήσουν πού κρύβονταν οι άλλοι χριστιανοί. Τη δωδεκάχρονη κόρη του προεστού Ειρήνη, αφού απέκοψαν το χεράκι της μπροστά στους γονείς της, που τους είχαν δεμένους σε μια καρυδιά, την έβαλαν μέσα σε ένα πιθάρι και την έκαψαν. Τον προεστό Βασίλειο τον πατέρα της και τον δάσκαλο Θεόδωρο τους κατακρεούργησαν απάνθρωπα.

Το πιθάρι στο οποίο έκαψαν οι Τούρκοι τη 12χρονη Αγία Ειρήνη

Η μητέρα της Αγίας Ειρήνης κρατούσε στην αγκαλιά της το βρέφος της. Το άρπαξαν οι Τούρκοι, το πέταξαν κάτω και το τσαλαπατούσαν. Έτρεξε η μητέρα να το πάρει και την έδεσαν σε μια καρυδιά. Βλέποντας το φρικτό μαρτύριο της Αγίας Ειρήνης δεν άντεξε και έπαθε συγκοπή. Την δε ανιψιά του προεστού την Ελένη δεκαπέντε ετών την κακοποίησαν και της έδωσαν φοβερό ξύλο που πέθανε από τους πόνους.

Τον Άγιο Ραφαήλ Τον χτυπούσαν με τα ρόπαλα και Τον έριξαν κάτω παράλυτο. Τον έκαναν πολλά μαρτύρια, Τον έσερναν καταγής στις πέτρες με βία από τα μαλλιά και τη γενειάδα. Τον έδειραν με αγκριότητα, Τον κεντούσαν με τις λόγχες και μετά Τον κρέμασαν ανάποδα σε μια καρυδιά και Τον πριόνισαν από το στόμα και απέκοψαν τη σιαγόνα Του την Τρίτη ημέρα της Διακαινησίμου.

Ο τόπος του μαρτυρίου Του ήταν λίγο πιο κάτω το μέρος του Αγιάσματος. Στη θέση αυτή υπήρχε ένα μεγάλο δέντρο και κάτω από αυτό γινόταν κάθε χρόνο η Ανάσταση.

Τον Άγιο Νικόλαο Τον είχαν δέσει σε μια καρυδιά και βλέποντας να πριονίζουν τον αγαπημένο του Ηγούμενο, με τις πρώτες λόγχες που Τον κεντούσαν έπαθε συγκοπή. Ήταν 9 Απριλίου 1463. Κατόπιν έβαλαν φωτιά στο Μοναστήρι και έφυγαν.

Την επόμενη νύχτα μερικές ευσεβείς χριστιανές μαζί με τον επιστάτη Ακίνδυνο και τον τρίτο Μοναχό που διασώθηκε, με ένα Γέροντα Ιερέα από το χωριό, έθαψαν κρυφά τους Μάρτυρες. Τον μεν Ηγούμενο μέσα στα ερείπια της καμένης Εκκλησίας, τους δε άλλους στο προαύλιο.

Ο Άγιος Ραφαήλ επίσης, υπέδειξε ακριβώς τα σημεία που βρίσκονταν οι τάφοι των άλλων Μαρτύρων. Το πιαθάρι, μέσα στο οποίο μαρτύρησε η μικρή Ειρήνη, βρέθηκε στις 3 Μαρτίου 1960. Ο τάφος του δασκάλου Θεοδώρου στις 12 Ιανουαρίου 1961. Οι δύο τάφοι του προεστού Βασιλείου και της θυγατέρας του της μικρής Ειρήνης, καθώς και απανθρακωμένα Λείψανα της Αγίας, στις 12 Μαΐου 1961, ενώ μια εβδομάδα πριν, είχε βρεθεί η αρχαία Εκκλησία με αγιογραφίες στους γκρεμισμένους τοίχους και κόκκινο πλακόστρωτο δάπεδο. Στις 13 Ιουνίου 1961 βρέθηκε η στοά του Αγιάσματος.

Τέλος Αυγούστου 1962 βρέθηκε ο τάφος της Ηγουμένης Ολυμπίας, που μαρτύρησε στις 11 Μαΐου 1235 όταν κατέστρεψαν οι πειρατές την παλαιά Μονή της Παναγίας και σκότωσαν τις Μοναχές. Την Αγία Ολυμπία, αφού Την βασάνισαν, Την ξάπλωσαν σε μια πόρτα και Την κάρφωσαν επάνω με τα καρφιά. Βρέθηκαν στην κεφαλή Της τρία μεγάλα καρφιά, τα δύο στο μέρος των αυτιών και το άλλο στο μέρος της σιαγόνας. Ανάμεσα δε στο σκελετό του σώματος, βρέθηκαν και άλλα καρφιά, σύνολο 24, τα οποία σώζονται και φυ-

λάσσονται στη λάρνακα μαζί με τα οστά Της. Στην εύρεση του τάφου βρέθηκαν τα καρφιά ανακατεμένα με τα οστά Της.

Έτσι, η σκαπάνη επαλήθευε τα πάντα. Ο Άγιος αποκάλυψε ότι τους θανάτωσαν οι Τούρκοι τη νύχτα της 9ης Απριλίου 1463, ξημέρωμα προς την Τρίτη, που συνέπεσε να είναι τότε η Τρίτη της Διακαινησίμου. Οι κάτοικοι της Θερμής διατήρησαν δια μέσου των αιώνων τη μέρα αυτή, ως μια επέτειο θρησκευτική για τον τόπο, χωρίς να γνωρίζουν τη σημασία της.

Ανέβαιναν την Τρίτη της Διακαινησίμου για να Λειτουργήσουν κάτω από ένα μεγάλο πρίνο, στα ερείπια που υπήρχε παλαιότερα το εκκλησάκι των Γενεθλίων της Θεοτόκου, ακολουθώντας την παλαιά παράδοση. Η έρευνα που έγινε για την ανεύρεση του πασχαλίου του έτους εκείνου 1463 απέδειξε, προς κατάπληξη όλων, ότι πράγματι κατά το έτος 1463 το Άγιο Πάσχα συνέπεσε την 8η Απριλίου και επομένως τη νύχτα της 9ης Απριλίου έλαβε χώρα η σφαγή των Μαρτύρων. Η μνήμη των Αγίων εορτάζεται κατά την Τρίτη της Διακαινησίμου κάθε χρόνο, γιατί την 9η Απριλίου, ημέρα του μαρτυρίου Τους τυχαίνει συνήθως μέσα στη Μ. Τεσσαρακοστή, στη Μ. Εβδομάδα.

Το μοναστήρι σήμερα

Αφού διαπίστωσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ότι αυτά τα συγκλονιστικά γεγονότα και οι αποκαλύψεις

επαλήθευσαν, κατά θεία οικονομία, θέλησε να γίνει γυναικεία Ιερά Μονή κι έτσι το μοναστήρι ανασυγκροτήθηκε 500 χρόνια ύστερα από το δράμα των Καρυών (1463-1962).

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1962 με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, ιδρύθηκε στον τόπο του μαρτυρίου Ιερά Γυναικεία Κοινοβιακή Μονή, κατόπιν επιθυμίας και προτάσεως του Μητροπολίτη Μυτιλήνης κ. Ιακώβου.

Η πρώτη περίοδος της Ιεράς Μονής των Καρυών ήταν το 1235 με Ηγουμένη την Αγία Ολυμπία.

Η δεύτερη περίοδος το 1463 με Ηγούμενο τον Άγιο Ραφαήλ.

Σήμερα είναι η τρίτη περίοδος που υφίσταται η Ιερά Μονή των Καρυών.

Για 500 περίπου χρόνια η γη είχε καλύψει τους Τάφους και τα Άγια Λείψανα. Κανένας δεν γνώριζε τη φρικτή και αιματηρή θυσία. Ένα μεγάλο ελαιόκημα είχε σχηματιστεί στη θέση εκείνη που ήταν άλλοτε το Μοναστήρι, με ερείπια μικρού παρεκκλησίου, που το σκίαζε ένα πελώριο δέντρο. Ήταν το Εκκλησάκι, μέσα στο οποίο επί 500 χρόνια αναπαυόταν κάτω από τη γη το Ιερό σκήνωμα του Μάρτυρα Ηγουμένου Αγίου Ραφαήλ. Κανένας δεν γνώριζε γιατί λειτουργούσαν εκεί οι Χριστιανοί την Τρίτη της Διακαινησίμου. Είχε σβήσει εντελώς στα βάθη των πέντε αιώνων η ιστορία της Μονής και η δραματική σφαγή των τελευταίων Μαρτύρων.

Η επί δεκαετίες και νέα κτήτορας της μονής μακαριστή Ηγουμένη Ευγενία, η οποία εκοιμήθη στις 4 Ιουλίου του 2013, συνοδευόμενη από δεκάδες μοναχές, μια χαρισματική προσωπικότητα με συγγραφική δεινότητα, μπόρεσε να καταστήσει τη μονή παγκόσμιο προσκύνημα με τη χάρη των Αγίων. Ηγουμένη σήμερα είναι η μοναχή Ταβιθά. Η Ηγουμένη Ταβιθά κατ'άγεται από την Κύπρο και επί σειρά ετών μαθήτευσε κοντά της.

Το μοναστηριακό συγκρότημα, που δέχεται χιλιάδες προσκυνητές κάθε χρόνο, αποτελείται: Από τον κυρίως Ναό, το Καθολικό της Ιεράς Μονής προς τιμήν του Αγίου Ραφαήλ, δύο πτέρυγες κελιών για τις μοναχές, σύνολο 30 κελιά με βοηθητικούς χώρους. Μια αίθουσα υποδοχής μεγάλη, δύο διώροφους ξενώνες μεγάλους για τους κουρασμένους επισκέπτες που καταφθάνουν από παντού. Μια πινακοθήκη Ελλήνων ζωγράφων διώροφη. Μια μεγάλη Εκκλησία της Αγίας Μαγδαληνής με αγιογράφηση και μεγαλόπρεπο κωδωνοστάσιο. Επίσης υπάρχει μια μεγάλη αίθουσα αναψυκτηρίου για τις ανάγκες των προσκυνητών.

Στο μοναστήρι του Αγίου Ραφαήλ οι προσκυνητές μπορούν να φιλοξενηθούν δωρεάν για τρεις ημέρες.

Οι πύλες της Ιεράς Μονής ανοίγουν καθημερινά για τους προσκυνητές στις 7:00 π.μ. και κλείνουν με τη δύση του ηλίου.

Διακήρυξη ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-59 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Με το βλέμμα στραμμένο προς τον Μουρανό, αναζητώντας την ευλογία του Πανάγαθου Θεού, με τον νου και την καρδιά μας να αναζητά διεξόδους μέσα στη δίνη που διέρχεται η ανθρωπότητα, η οποία ξέφυγε από τις ηθικές αξίες, τις πανανθρώπινες αρχές και τους νόμους του Θεού, η ακατάλυτη μνήμη μάς μεταφέρει και ζωντανεύει σήμερα το μεγαλείο της 1ης Απριλίου 1955, την εθνική επέτειο στην ιστορία του πολύπαθου νησιού μας.

Ο λαός μας, υπό τις ευλογίες του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και τη στρατιωτική ηγεσία του θρυλικού Γεωργίου Γρίβα-Διγενή, σύσσωμος, αψηφώντας τους κινδύνους, νικώντας τον θάνατο, υπερέβαλε εαυτόν και έγραψε το έπος του 1955-1959.

Μη δυνάμενοι, κάτω από τις αντίξοες συνθήκες που βρισκόμαστε σήμερα, λόγω της πανδημίας, να προσκυνήσουμε τα Φυλακισμένα Μνήματα και να γονατίσουμε στους Τάφους των ηρωομαρτύρων μας, νοερά υποκλινόμαστε στον Μαχαιρά, στον Αχυρώνα του Λιοπετρίου, στο Δίκωμο, στο Κούρδαλι και αλλού. Ατενίζουμε τον

σκληρωμένο Πενταδάκτυλο με την λαχτάρα του γυρισμού και της Δευτεριάς.

Μνημονεύουμε και τιμούμε την αδούλωτη γενιά του '55-59. Τη στρατιά των Αγωνιστών, επωνύμων και ανωνύμων, επιφανών και αφανών. Αυτούς που έπεσαν στη μάχη, ανέβηκαν στην αγχόνη, ξεψύχησαν στα φρικτά βασανιστήρια. Όλους όσοι μπήκαν στις φυλακές και στα κρατητήρια. Αυτούς που έζησαν στα κρησφύγετα, στα βουνά και στους κάμπους κατατρεγμένοι υπό αντίξοες συνθήκες. Υποκλινόμαστε και μνημονεύουμε. Μνημονεύουμε και τιμούμε τις αδούλωτες μάνες που σήκωσαν τον σταυρό τους και άντεξαν τον πόνο τους με λεβεντιά και αξιοπρέπεια.

Ελληνίδες και Έλληνες

Η 1η Απριλίου 1955, η μέρα που σήμανε την εξέγερση των Ελλήνων της Κύπρου ενάντια στην αγγλική κατοχή, αποτελεί την πιο γενναία υπέρβαση ήθους και αρετής και κοσμεί την ιστορία του νησιού μας ως η κορυφαία απόφαση αυτοθυσίας και ηρωισμού.

Ήταν η πιο γενναία πορεία του λαού μας, προς τον υπέροχο κόσμο των

ωραίων ιδανικών και αξιών της ζωής.

Είναι, κοσμοϊστορικό γεγονός και αποτελεί πηγή εθνικής ενδυνάμωσης, πηγή έμπνευσης και εθνικής αγωγής.

Αδούλωτοι Έλληνες, ψηλά τη σημαία. Μπορεί να είμαστε παροπλισμένοι και υπό την πίεση των γεγονότων να βρισκόμαστε σε αδυναμία. Η μπόρα θα περάσει...

Χαιρετούμε την ομοψυχία με την οποία ηγεσία και λαός αντιμετωπίζουμε το μεγάλο πρόβλημα της πανδημίας.

Με αυτή την ομοψυχία επιτελέσαμε το καθήκον μας στον τετράχρονο Αγώνα για απελευθέρωση και γράψαμε το έπος του 1955-59.

Μ' αυτή την ομοψυχία θα πορευτούμε για να αντιμετωπίσουμε τις απaráδε-

κτες προκλήσεις και αξιώσεις της Τουρκίας.

Πάγια θέση των Αγωνιστών για λύση του Κυπριακού είναι:

1. Να φύγουν τα στρατεύματα κατοχής.
2. Να φύγουν όλοι οι έποικοι που έχουν αλλοιώσει την αναλογία του πληθυσμού.
3. Να καταργηθούν οι εγγυήσεις.

Δεν προσφέρουμε γην και ύδωρ σε κανένα και δεν μας φοβίζονται οι παλληκαρισμοί των Τούρκων.

Η Κύπρος ανήκει στον λαό της και ο λαός της έχει το δικαίωμα να ζήσει ειρηνικά ελεύθερα και ευτυχισμένα.

ΖΗΤΩ Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Αραβάλλεται ο εορτασμός της Απριλίου και άλλες εκδηλώσεις

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959 και το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959 ανακοινώνουν ότι λόγω των εξαγγελθέντων μέτρων από την Κυβέρνηση για περιορισμό του Κορωνοϊού, **αναστέλλονται** οι κάτωθι προγραμματισθείσες εκδηλώσεις μας:

1. Η εθνική εκδήλωση για την 1η Απριλίου 1955, που προγραμματιζόταν να γίνει την 1η Απριλίου 2020, στο Στάδιο «Τάσος Παπαδόπουλος-Ελευθερία».

2. Η διάλεξη στις 17 Μαρτίου 2020 στο οίκημα των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α με θέμα: «Η προσφορά του Παλαιχωρίου στον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α».

3. Η παρουσίαση βιβλίου «Της Κερύνειας η Ε.Ο.Κ.Α», του Ανδρέα Κελέση που θα γινόταν στις 20 Μαρτίου 2020.

4. Η εκδήλωση Μνήμης και Τιμής στον Ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου, που θα λάμβανε χώρα στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου στις 23 Μαρτίου 2020.

Τιμήθηκε Η 1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ, ΑΛΛΑ ΜΕ ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΜΕ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ

*Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Μέσα από την κρισιμότητα των ημερών που διέρχεται η ανθρωπότητα με την πανδημία του κορωνοϊού που απειλεί να ανατρέψει την ισορροπία της ζωής μας με επικίνδυνες επιπτώσεις, **γιορτάσαμε και φέτος, σεμνά, αθόρυβα, με ενδοσκοπήση, αυτοσεβασμό και συναίσθηση ευθύνης, εν μέσω περιορισμού, την επέτειο της εθνικής μας εορτής, της 1ης Απριλίου 1955**, που κήρυξε την επανάσταση του λαού μας ενάντια στη βρετανική αποικιοκρατία για αποτίναξη του αγγλικού ζυγού, για ελευθερία και ένωση με τη μάνα Ελλάδα. Επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι κατά τη μέρα αυτή έγιναν μερικά λάθη που **μας πλήγωσαν**, τα οποία και απαριθμούμε:

1. Ενώ είχε προγραμματιστεί και εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές να πραγματοποιηθεί, εντός του πλαισίου των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας, επίσκεψη στα Φυλακισμένα Μνήματα και τέλεση Τρισάγιου, την νύχτα της 31ης Μαρτίου, την παραμονή της εθνικής επετείου ενημερωθήκαμε από τον ιερέα των Κεντρικών

Φυλακών π. Τέλλο Παπαδόπουλο, ότι **το Τρισάγιο ακυρώνεται!** Στο Τρισάγιο θα παρευρίσκονταν οι τρεις εκπρόσωποι των οργανωμένων συνόλων των Αγωνιστών: Ο πρόεδρος των Συνδέσμων Αγωνιστών, ο Πρόεδρος του Σ.Ι.Μ.Α.Ε, και ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α.

2. Αν και **οφείλουμε να παραδεχθούμε** ότι το τηλεοπτικό πρόγραμμα του Ρ.Ι.Κ την ημέρα της 1ης Απριλίου **ήταν αξιόλογο και ότι το κρατικό κανάλι τίμησε** υπό τις περιστάσεις **επάξια την επέτειο** στέλλοντας τα κατάλληλα μηνύματα, **αναμέναμε στις 4.00 η ώρα** το απόγευμα, κατά την οποία πραγματοποιείται κάθε χρόνο η καθιερωμένη εκδήλωση στο στάδιο «Ελευθερία», **να προβληθεί στη θέση της μια άλλη παλαιότερη εκδήλωση των Συνδέσμων Αγωνιστών.**

3. **Επισημαίνουμε την παντελή και προκλητική απουσία του Α.Κ.Ε.Λ,** του μόνου κόμματος **το οποίο δεν βρήκε να πει ούτε ένα λόγο για την επέτειο, ούτε καν για αυτά τα αγνά**

παιδιά, που θυσιάστηκαν για την ελευθερία αυτού του τόπου. **Συγχαίρουμε**, παράλληλα, και **ευχαριστούμε** τα υπόλοιπα κοινοβουλευτικά κόμματα **για τον χαιρετισμό τους**.

4. Δυστυχώς δεν μπορούμε να αντιπαρέλθουμε, παρόλο που αυτό ίσως αξίζει στον Μακάριο Δρουσιώτη, το συνεχιζόμενο μίσος και την έχθρα του προς την Ε.Ο.Κ.Α και τον Αρχηγό Διγενή, που δυστυχώς κυβερνά τον νου και την καρδιά του και από το οποίο μίσος εξασφάλισε και συνεχίζει να εξασφαλίζει πολλά χρήματα! Αναφερόμαστε σε βρυστική ανάρτησή του

για τον Αρχηγό Διγενή. Απλώς του απαντούμε ότι ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής, με τη διαύγεια του πνεύματός του, την ευστροφία και εξυπνάδα του έχει γράψει την ιστορία του. **Κατόρθωσε να εξουδετερώσει την πανουργία και υπουλότητα μιας ολόκληρης αυτοκρατορίας**, η οποία διέθετε ένα άρτια οργανωμένο δίκτυο πληροφοριών, την περιβόητη intelligence service. Παρά τα πλούσια μέσα που οι Άγγλοι είχαν στη διάθεσή τους δεν μπόρεσαν να νικήσουν τον Διγενή, ούτε και να τον οδηγήσουν να κάνει έστω και ένα λάθος!

Η παγίδα των οδοφραγμάτων

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

27 Μαΐου 2020

Ανασκοπώντας σήμερα το πρόβλημα με τα οδοφράγματα έφερα στο μυαλό μου το πώς πέσαμε στην παγίδα του ραδιούργου και παμπόνηρου τουρκοκύπριου ηγέτη Ραούφ Ντενκτάς. Πρέπει να παραδεχθούμε ότι η μεγαλύτερη παγίδα στην οποία έπεσε η δική μας πλευρά και **το μεγαλύτερο λάθος που διαπράξαμε** ήταν να αποδεχούμε τους όρους τού κατοχικού ηγέτη **να επιδεικνύουμε διαβατήρια ή ταυτότητες** και να υφιστάμεθα τους εξευτελισμούς στους οποίους μας υπέβαλλε το κατοχικό καθεστώς, προκειμένου να επισκεφθούμε τη σκλαβωμένη γη μας, να προσκυνήσουμε τους τόπους μας, τα ιερά και τα όσιά μας. Εκμεταλλεύθηκε ο τότε κατοχικός ηγέτης, και εμείς πέσαμε στην παγίδα του, τον πόθο μας να επισκεφθούμε τις εκκλησιές, τα σπίτια και τις περιουσίες μας, που μέχρι σήμερα κατακρατεί η Τουρκία με τα παράνομα κατοχικά στρατεύματα, γεγονός που αποτελεί και το βασικό στοιχείο του κυπριακού προβλήματος. **Η αλήθεια είναι ότι θα μπορούσαμε να κάναμε καλύτερους χειρισμούς** ώστε να μην πέσουμε στην παγίδα του κατοχικού καθεστώτος και να επισκεπτόμαστε τους τόπους μας επιδεικνύοντας ταξιδιωτικά έγγραφα στην ίδια μας την πατρίδα. Η εκτίμησή μας είναι ότι αν εμείς αντιστεκόμασταν στην παράλογη απαίτηση της επίδειξης

διαβατηρίων, το κατοχικό καθεστώς δεν μπορούσε να επιμένει στην επίδειξή τους, γιατί τότε θα έχανε το παιχνίδι.

Το θέμα, βέβαια, δεν χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση. Εκτός από τον γνήσιο πόθο να προσκυνήσουν οι προσφυγές μας τη γη που τους γέννησε, **υπήρξαν και εκείνοι που χωρίς ντροπή ξευτιλίζονταν μπροστά στο κατοχικό καθεστώς μεταβαίνοντας εκεί για να προμηθευτούν φθηνότερα προϊόντα και υπηρεσίες!** Ο εξευτελισμός αυτός έφθασε στο αποκορύφωμά του όταν, λόγω της πανδημίας, η κυβέρνηση έκλεισε μερικά οδοφράγματα για να διαχειριστεί καλύτερα το πρόβλημα με τον κορωνοϊό. **Κάποιοι, χωρίς ντροπή, φώναζαν ότι ήθελαν να βάλουν βενζίνη, κάποιες για να πάνε κομμωτήριο...** Τότε, σε σχόλιο μου, διερωτήθηκα τι ήταν εκείνα τα συμφέροντα που έχουν αυτοί οι άνθρωποι με τα κατεχόμενα, **ώστε να φθάσουν στο σημείο να κτυπούν τα στρατιωτικά μας για να μουν στα κατεχόμενα;** Δεν μπορώ να δεχθώ πως εκείνη η μανία ήταν για μερικά ευρώ που θα κέρδιζαν από τη βενζίνη.

Δυστυχώς μερικοί έχουν πέσει πολύ χαμηλά.

Πριν από λίγα χρόνια κάποιος εκτοπισμένος πήγε με τη γυναίκα του σε ξε-

νοδοχείο της σκλαβωμένης Κερύνειας, όπου κατέλυσε εκεί για μερικές ημέρες. Όταν επέστρεψε, **περηφανευόταν** στο μικρό καφενείο του συννοικισμού για το πόσο ωραία πέρασε, πόσο καλή ήταν εξυπηρέτηση που έτυχε και πόσο φθηνή ήταν η διαμονή του, οπότε κάποιος που τον γνώριζε καλά, **ενοχλημένος και ταραγμένος από την προκλητική συμπεριφορά του**, και αφού άκουσε το όνομα του συγκεκριμένου ξενοδοχείου, τον ρώτησε με σαρκασμό: «Εσείς χάζι να κοιμήθηκες στο δωμάτιο που βίασαν την γυναίκα σου στην εισβολή»; Ουδέν σχόλιο.

Στο τέλος μού γεννάται το ερώτημα: έχουν δικαίωμα όλοι αυτοί να μας εξευτελίζουν; Έχουν δικαίωμα να προσβάλλουν τα ιερά και τα όσιά μας;

Αυτά και πολλά άλλα παρόμοια συνέβησαν, δυστυχώς, με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, τα οποία, εκτός των άλλων, αμμοδοτούν το κατοχικό μόρ-

φωμα από εμάς τους ίδιους. Τέτοιες συμπεριφορές όχι μόνο δεν μας τιμούν, αλλά και μας εξευτελίζουν.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα αντιμετωπίσει το θέμα των οδοφραγμάτων δραστικά. Ήδη το κατοχικό καθεστώς επιδιώκει να έχει το απάνω χέρι ως προς το άνοιγμα των οδοφραγμάτων και τέτοιες συμπεριφορές πρέπει να αξιολογούνται με τη δέουσα προσοχή. Πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί και προπάντων **να μην κυριαρχήσει στις αποφάσεις μας ο κομματισμός, η μικροπολιτική και τα ευτελή συμφέροντα**. Κάθε κίνησή μας πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική, γιατί έχει άμεση σχέση με τη λύση του εθνικού μας προβλήματος, την οποία επιδιώκουμε διακαώς. Προπάντων, όμως, κάθε μας κίνηση έχει άμεση σχέση και με την εθνική μας αξιοπρέπεια την οποία οφείλουμε να διαφυλάξουμε.

Ο Παροξυσμός στα οδοφράγματα

*Τον Θάσσο Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Είναι με λύπη, πολύ προβληματισμό και σωρεία ερωτημάτων που έζησα τα γεγονότα σχετικά με το κλείσιμο κάποιων οδοφραγμάτων στη γραμμή αντιπαράταξης, για τους λόγους που η κυβέρνηση επικαλέστηκε.

Ειδικότερα με αναστάτωσε η αντίδραση κάποιων δικών μας, **οι οποίοι με βιαιότητα, αγριάδα και γενικά ανάρμοστη συμπεριφορά αντέδρασαν, διαμαρτυρόμενοι και διαφωνούντες με την απόφαση της Κυβέρνησης.** Προσωπικά αισθάνθηκα μεγάλη ντροπή για την κατάντια μας, αδυνάτωντας να δικαιολογήσω τη συμπεριφορά τους.

Διερωτήθηκα τι ήταν εκείνο το τόσο τραγικό που έκανε αυτούς τους ανθρώπους να αντιδράσουν με αυτό τον τρόπο **εκδηλώνοντας τόση κακία, κτυπώντας, μάλιστα, αθώους ανθρώπους** την ώρα που εκτελούσαν το καθήκον τους. **Τι τους έκαναν τα παιδιά μας οι εθνοφρουροί;** Αλήθεια τι συμφέροντα διακυβεύονται πίσω από τέτοιες ακραίες και αντιπατριωτικές συμπεριφορές; Τι είδους συναλλαγές έχουν, τέλος πάντων, με τα κατεχόμενα, οι οποίες τους έκαναν να εξαγριωθούν τόσο πολύ από το κλείσιμο

των οδοφραγμάτων και να εκδηλώσουν την διαφωνία τους με τόσο έξαλλο και ανοίκειο τρόπο; Μου είναι αδύνατο, πάντως, να δεχθώ ότι η αντίδραση τους αυτή εκδηλώθηκε για μερικά ευρώ που θα γλύτωναν από τη φθηνότερη βενζίνη στα κατεχόμενα ή άλλα αγαθά.

Όσο για τους πολιτικούς του τόπου, το μόνο που έχω να πω είναι ότι με απογοήτευσαν. Βέβαια, για το Α.Κ.Ε.Λ δεν έχω ερωτήματα πλέον, **γιατί εδώ και καιρό έχουν ρίξει τις μάσκες και συναγελάζονται χωρίς ντροπή με την κατοχή.** Στόχος του κόμματος δεν είναι η Τουρκία και η γενικότερη στάση και συμπεριφορά της. Ο στόχος τους είναι αλλότριος και όχι η υγιής κριτική. Δυστυχώς με τον τρόπο που συμπεριφέρονται **ενίοτε ρίχνουν το βάρος στη δική μας πλευρά αποενοχοποιώντας την κατοχή.**

Το άνοιγμα των οδοφραγμάτων μπορεί να έχει και τα θετικά του, έχει όμως και πολλά αρνητικά. Το πήγαινε έλα στα κατεχόμενα μιας σημαντικής μερίδας των Ελλήνων του νησιού μας, μάς εξευτέλισε. Έχουμε γίνει υποτελείς του κατοχικού καθεστώτος και έχουμε χάσει την αξιοπρέπεια μας. Δείχνουμε διαβα-

τήρια σε ένα ψεύτικο κατοχικό μόρφωμα, βγάζουμε τα παπούτσια μας για να μπούμε στα σπίτια μας, αν βεβαίως μας το επιτρέψουν.

Αν εξαιρέσει κανείς τις περιπτώσεις που κάποιοι πηγαίνουν στα κατεχόμενα για να προσκυνήσουν, να κλάψουν κοιτάζοντας τα σπίτια τους και τις κατεχόμενες και βεβηλωμένες, εν πολλοίς εκκλησίες μας, **η μεγάλη πλειοψηφία πηγαίνει για ευτελείς λόγους** και δυστυχώς γίνονται δουλοπρεπείς, επιτρέποντας στους κατακτητές να τους εκμεταλλεύονται. Ας μην εντυφλήσουμε στο πόσοι έχασαν σπίτια, επιχειρήσεις και άλλες περιουσίες στα καζίνα των κατεχομένων, γιατί αυτή κι

αν είναι μια πονεμένη ιστορία που μας εξευτελίζει.

Αλήθεια, τι ήθελαν να πετύχουν οι **Ευρωβουλευτές του Α.Κ.Ε.Λ, ο Τούρκος Νιαζί Κιζιλγιουρέκ και ο Τάκης Χατζηγεωργίου, που κατήγγειλαν την Κυπριακή Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;** Ήθελαν η νόμιμη κυπριακή κυβέρνηση να ζητήσει την άδεια του κατοχικού καθεστώτος, παραχωρώντας του κυριαρχικά μας δικαιώματα για να λάβει μιαν απόφαση;

Επιτέλους πότε θα αντιληφθούμε ότι όλοι βρισκόμαστε στο ίδιο καράβι και πως αν αυτό πάθει κάτι είναι όλους μας που θα μας πάρει στον βυθό;

ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΥ ΔΙΪΛΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΩΝΩΠΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΙΝΕΙ ΤΗΝ ΚΑΜΗΛΟΝ

*Τον Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Η μεγάλη επιθυμία που είχαμε να Ενταχθεί η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρώντας την ως ασπίδα προστασίας και ασφάλειας, αλλά και καταλύτη για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, μάς οδήγησε σε πολλές θυσίες και υποχωρήσεις.

Θεωρώντας ότι η ένταξή μας στην Ενωμένη Ευρώπη θα παρεμπόδιζε την Τουρκία να προωθήσει τα άνομα σχέδιά της κατά της Κύπρου, καταβάλαμε κάθε προσπάθεια, και το πετύχαμε, να αναπροσαρμόσουμε τους οικονομικούς μας δείκτες ώστε να συνάδουν με εκείνους του Μάαστριχτ. Αναπροσαρμόσαμε επίσης το εσωτερικό μας δίκαιο κατά τρόπο που να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, παρά το γεγονός ότι σε μερικές περιπτώσεις η εναρμόνιση αυτή δεν είχε καμιά σχέση με τα ήθη και έθιμα του λαού μας μέχρι του σημείου που προσέβαλλαν ακόμη και αυτές τις από αιώνων ελληνικές μας παραδόσεις. Στο πλαίσιο της εναρμόνισης αυτής φτάσαμε στο τραγικό σημείο να υιοθετούμε νομοθεσίες που εξευτελίζουν τον άνθρωπο και παραβιάζουν τα ήθη και έθιμα του λαού μας.

Η ανωμαλία και η παραβίαση των κανόνων της φύσης και των φυσιολογικών δεδομένων του ανθρώπινου γένους δεν είναι δυνατόν να τυγχάνουν αναγνώρισης και να κατοχυρώνονται δια νόμου. Παρά ταύτα η κυπριακή πολιτεία προέβη και σε αυτή τη θυσία προκειμένου να διασφαλίσει τα οφέλη που ανέμενε να αποκομίσει από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχω την εντύπωση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση παρενέβη υπέρ το δέον στα εσωτερικά των χωρών - μελών της. Παρεισέφρησε στα «προσωπικά τους δεδομένα» επιδιώκοντας να αλλοιώσει την φυσιογνωμία τους. Όφειλε, κατά την άποψή μου, να σεβαστεί τους γραπτούς και άγραφους νόμους της κυπριακής κοινωνίας και κάθε κοινωνίας των κρατών - μελών της.

Έχει ηθική υποχρέωση να σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα του κυπριακού λαού, και κάθε Ευρωπαίου, από τον οποίον δεν πρέπει, εν ονόματι της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, να θυσιάζονται πάντα.

Δεν πιστεύω, για παράδειγμα, ότι η λε-

γόμενη παραβίαση των θεμάτων που αφορούν την ομοφυλοφιλία έπρεπε να ήταν βασικό κριτήριο για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την άλλη, όμως, γιατί λειτουργεί με δύο μέτρα και δύο σταθμά; Αν αυτό το κριτήριο ήταν βασικό, γιατί δεν είναι βασικό το κριτήριο της κατάφωρης παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Τουρκία που συντελείται καθημερινά στην Κύπρο και αλλού διά της παρουσίας των κατοχικών στρατευμάτων και όχι μόνο;

Πραγματικά, μου γεννιούνται πολλά ερωτήματα και βασανίζει τη σκέψη μου το κατά πόσο, με το πρόσχημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο καθένας μπορεί να κάνει ό,τι θέλει;

Η ελευθερία συγχύζεται πλέον με την ασυδοσία. Με την ως άνω ευρωπαϊκή

λογική διερωτάσαι: Θα μπορούσε κάποιος, εν ονόματι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να κάνει έρωτα με την εκλεκτή της καρδιάς του δημοσίως;

Προσπάθησα να δω, επίσης, αν παρουσιάζεται το φαινόμενο της ομοφυλοφιλίας και σε κάποια κατηγορία ζώων και δεν βρήκα. Όλα τα ζώα ακολουθούν τους νόμους της φύσεως...

Έχουμε χάσει την αίσθηση του μέτρου. Ξεφύγαμε από την ηθική και δημιουργήσαμε ψευδεπίγραφους κανόνες δικαίου, οι οποίοι ταυτίζονται με τα ευτελή συμφέροντα και τις διαστροφές μας. **Στα ευτελή και ποταπά ζητήματα της ύλης και της σάρκας διυλίζουμε τον κώνωπα, στα δε μεγάλα και καντά εθνικά ζητήματα, καταπίνουμε την κάμηλον!**

«Γιατί πάλι, αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α μας;»

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

21/2/2020

Ευχαριστούμε θερμά τον αγαπητό Αλ. Μιχ., που, με το σχολίο του στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος» της Παρασκευής 14 Φεβρουαρίου 2020, υπό το τίτλο «Γιατί πάλι, αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α μας;» μάς δίνει την ευκαιρία να εξηγήσουμε μερικά πράγματα και να ξεκαθαρίσουμε τις θέσεις των Συνδέσμων Αγωνιστών, γιατί δυστυχώς έχουμε καταντήσει η «συντζιά του Μαύρου». Οτιδήποτε γίνεται και για ό,τι στραβό και ανάποδο συμβαίνει, ρίχνουν την ευθύνη στους Συνδέσμους Αγωνιστών!

Το πρώτο θέμα που εύστοχα αγγίζει ο σχολιογράφος είναι τα εθνικά μνημόσυνα των ηρώων της Ε.Ο.Κ.Α. Ποιος τα οργανώνει, ποιος εμπλέκεται στις λεπτομέρειες, ποιος ορίζει τον ομιλητή κ.λ.π.

Έχουμε να του πούμε, για να τον βοηθήσουμε στον συλλογισμό του, ότι σε όλα τα μνημόσυνα μετέχουν οι Σύндеσμοι Αγωνιστών τιμητικά. Πλην όμως δεν αναμειγνύονται στις λεπτομέρειες. Σε κάθε μνημόσυνο αναμειγνύονται οι συγγενείς των ηρώων και παράγοντες της περιοχής που γίνεται το μνημόσυνο. (Σωματεία, τοπικοί παράγοντες κ.λ.π.).

Ας αναφερθούμε στο μνημόσυνο του ήρωα μαθητή του Γυμνασίου Αμμοχώστου Πετράκη Γιάλλουρου, για το οποίο κάνει λόγο ο συντάκτης του σχολίου, που κατά την άποψή μας, το θάρρος και το αγωνιστικό σθένος του νεαρού μαθητή της ηρωομένης Καρπασίας **δεν ήταν «μαγκιά» αλλά λεβεντιά:**

Πρώτο λόγο στην τέλεση του μνημοσύνου έχουν οι συγγενείς του, η αδελφή του και ο αδελφότεκνός του.

Δεύτερο λόγο έχει η Ένωση Αγωνιστών Αμμοχώστου (Ε.Α.Α.) και

Τρίτο λόγο έχει η Τοπική Οργάνωση Καρπασίας.

Ο ρόλος των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955 -1959 είναι **τιμητικός** και αναγραφόμαστε στις προσκλήσεις απλώς ως συνδιοργανωτές. Εξάλλου, όπως αντιλαμβάνεστε, κάθε Κυριακή τελούνται δύο και τρία και καμιά φορά και περισσότερα μνημόσυνα σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Δεν είναι για μας εύκολο να παραμερίζουμε όλους τους παράγοντες, αλλά ούτε και είναι σωστό.

Όσον αφορά τους ομιλητές, πάγια θέση των Συνδέσμων Αγωνιστών ως κορυφή της ιεραρχίας των Αγωνιστών είναι **να αποφεύγονται πολιτικά πρόσωπα**, πράγμα που το έχουμε γνωστοποιήσει πολλές φορές και μάλιστα έντονα. **Δυστυχώς οι διάφοροι παρόντες δεν υιοθετούν την εισήγησή μας**, για λόγους καθαρά δικούς τους.

Το πιο τραγικό είναι ότι **τελευταία οι συγγενείς αγωνιστών, που τελειώθηκαν εν ειρήνη** μετά τον Αγώνα, **ονομάζουν τους προσφιλείς τους νεκρούς ήρωες** και τελούν εθνικά μνημόσυνα παρά την έντονη διαφωνία μας. Η θέση μας είναι απλή: **τιμούμε τους νεκρούς μας, είναι αγωνιστές και τους μνημονεύουμε, δεν τους δίνουμε, όμως, τον τίτλο του ήρωα.**

Το δεύτερο σημείο που αγγίζει ο φίλος αρθρογράφος είναι, όπως ισχυρίζεται, «η επανειλημμένη υποστήριξη, ας πούμε, του Προέδρου Αναστασιάδη».

Εδώ θα διαφωνήσουμε και θα υποστηρίξουμε ότι «δεν υποστηρίξαμε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη» υπό την έννοια που υπαινίσσεται. Σεβόμαστε τους θεσμούς και αποδίδουμε την πρέπουσα εκτίμηση στον εκάστοτε εκλεγμένο του λαού και αυτό μπορείτε να το διαπιστώσετε σε βάθος μηδέ του αείμνηστου Δημήτρη Χριστόφια εξαιρουμένου. Δεν συγκρουόμαστε και η συμπεριφορά μας είναι κόσμια.

Όσες φορές διαφωνήσαμε οι τοποθετήσεις μας είναι σαφείς και ξεκάθαρες. Τις διακηρύττουμε χωρίς φόβο και χωρίς πάθος. Τις εκφράζουμε με ανακοινώσεις, και στην επέτειο της 1ης Απριλίου ο Πρόεδρος των Συνδέσμων Αγωνιστών πάντοτε αναλύει τη φιλοσοφία των Συνδέσμων και υπογραμμίζει τις διαφωνίες μας με πολιτικές θέσεις των κομμάτων της Κυβέρνησης και αναπτύσσει τις δικές μας θέσεις κυρίως στο εθνικό μας θέμα.

Δεν είμαστε ούτε αντιπολίτευση ούτε συμπολίτευση. Δεν δημαγωγούμε ούτε βέβαια αεροβατούμε.

Όσον αφορά τη στήριξη της Κυβέρνησης προς τους Συνδέσμους για την οποία κάνει λόγο ο συντάκτης, θα ήταν αχαριστία να πούμε ότι δεν είναι μέσα στα πλαίσια της σωστής πολιτικής και προς τούτο εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας. Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών πιστεύουμε ότι δικαιούνται κάποιας στήριξης.

Μας κατηγορούν επειδή ο «**Συναγερμός**» και η **Κυβέρνηση συνέχεια παρευρίσκονται στις εκδηλώσεις μας**. Πολύ καλά κάνουν. Εμείς δεν αποκλείσαμε κανένα. **Κάποιοι αυτοαποκλείστηκαν**. Χαρά μας, τιμή μας και ευχαρίστησή μας να μας πλαισιώνουν.

Εμείς δεν χαιρόμαστε για την καθημερινή αντιπαράθεση ούτε και την εγκρίνουμε, ιδιαίτερα τη στείρα αντιπο-

λίτευση, η οποία πολλές φορές είναι επιζήμια και δυστυχώς αποβαίνει ευεργετική για την τουρκική πλευρά.

Όσο για τον ΔΗ.ΣΥ οι Σύνδεσμοι έχουν ξεκάθαρη θέση. Όλα τα μέλη των Συνδέσμων έχουν δικαίωμα να ανήκουν σε όποιο κόμμα επιθυμούν. Ο ΔΗ.ΣΥ είναι το μεγαλύτερο κόμμα

και συνεπώς φυσικό είναι να έχει και πιο πολλούς Αγωνιστές στους κόλπους του.

Επαναλαμβάνουμε ως πάγια θέση μας προς τους διάφορους οργανωτές των μνημοσύνων, να αποφεύγουν κατά το δυνατό να έχουν ως ομιλητές πολιτικά πρόσωπα.

*Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α τιμούν τους
ήρωες-συναγωνιστές τους και μνημονεύουν όλους τους
«έν ειρήνη τελειωθέντας» συμμαχητές τους.*

Η Γλώσσα μας, το στολίδι του πολιτισμού μιας

*Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Παρακολούθησα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την ημερίδα για τον εορτασμό της «**Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας**» και πραγματικά συγχαίρω τους διοργανωτές για την όλη προσπάθεια. Νιώσαμε ακόμα μια φορά περήφανοι για το μεγαλείο της Ελληνικής Γλώσσας που ήταν και παραμένει φιλοσοφημένη, εμπεριέχει τόσα χαρίσματα και αποτελεί διά μέσου των αιώνων θεμέλιο στην πορεία της ανθρωπότητας. **Εντυπωσιάζει** και συγκινεί με τον πλούτο της, **καθορίζει** με σαφήνεια τα νοήματα και **ακριβολογεί** κατά γράμμα.

Λέχθηκαν πολλά για τη σημασία της Ελληνικής Γλώσσας από διαπρεπείς καθηγητές πανεπιστημίων, φιλολόγους και μελετητές. Είμαι μαθηματικός, όμως είμαι ένθερμος υποστηρικτής και λάτρης της Ελληνικής Γλώσσας, της οποίας άλλωστε η δομή είναι μαθηματική, και θαυμάζω τα κείμενα των αρχαίων προγόνων μας από την εποχή του Ομήρου και εντεύθεν.

Νιώθω περήφανος όταν αναλύω λέξεις της κυπριακής διαλέκτου που είναι καθαρά ομηρικές και διατηρήθηκαν μέχρι τις μέρες μας. Με συγκίνηση θυμάμαι τα λόγια του μεγάλου μας ποιητή Γιώργου Σεφέρη: «**Πήγα στην Πάφο και συνάντησα τον Όμηρο**», λόγια τα

οποία είπε όταν συνάντησε απλοϊκούς Κυπρίους ηλικιωμένους να μιλούν στο καφενείο.

Ιδού κάποιες χαρακτηριστικές κυπριακές φράσεις, οι οποίες έχουν την αφετηρία τους στην αρχαιότητα: «**Γιατί, κωλυεί σε;**» (εκ του κωλύω = εμποδίζω). «**Εψόφησεν η λάμνουσά μου**» (η προπορευόμενη κατσίκα ή προβατίνα, εκ του ελαύνω = προχωρώ). «**Με ποιον συντυχάνεις;**» (τυγχάνει να είμαι με κάποιον μαζί και άρα μιλώ). «**Άψεν λαμπρόν**» (Εκ του άπτω, αγγίζω. Εξ ου και η αφή, το άναμμα, της φλόγας).

Κατά την Ημερίδα όλοι υποστήριξαν με θέρμη ότι πρέπει να γίνει εκστρατεία ώστε οι νέοι μας να αγαπήσουν τη γλώσσα τους και πολλά άλλα. Όμως μέσα στο ωραιότατο πρόγραμμα, στο οποίο τόσο επιτυχώς ενεπλάκησαν ακόμα και μαθητές του Δημοτικού Σχολείου, ένιωσα ότι τα όσα με παρηγορία εισηγήθηκαν οι ομιλητές αποτελούν στην πραγματικότητα ένα πολύ δύσκολο στόχο γιατί δυστυχώς στο μυαλό μου έρχονται τόσα πολλά, τα οποία ζω και δυστυχώς με ενοχλούν και τα οποία αντιστρατεύονται το όραμα όπως το είδαν οι διαπρεπείς σύνεδροι.

Ενδεικτικά αναφέρομαι στη δήλωση

που έκαμε ο κ. Ανδρέας Κεττής, επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, ο οποίος είπε ότι οι Έλληνες Κύπριοι που στελεχώνουν το «Σπίτι της Ευρώπης» επικοινωνούν μεταξύ τους χρησιμοποιώντας την αγγλική γλώσσα!

Να τους θυμίσω ότι πολλοί που είχαν ή και έχουν θέσεις - κλειδιά, ακόμα και στο Υπουργείο Παιδείας, στέλνουν τα παιδιά τους σε αγγλόφωνα σχολεία. Επίσης, σχεδόν όλοι οι μαθητές μας παρακολουθούν ιδιαίτερα μαθήματα για ξένες γλώσσες με στόχο να εξασφαλίσουν θέση σε ξένα πανεπιστήμια, γεγονός που λειτουργεί εις βάρος της Ελληνικής μας Γλώσσας.

Όσο για την απαράδεκτη και εγκληματική κακοποίηση της γλώσσας από τις τηλεοράσεις και τα ραδιόφωνα, ουδέν σχόλιον... Γενικά, μεγάλη ευθύνη φέρουν τα Μ.Μ.Ε, τα οποία ασκούν μεγάλη επίδραση στη διαμόρ-

φωση της Γλώσσας, γι' αυτό και οι λειτουργοί τους οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί.

Η γλώσσα μας είναι ο συνεκτικός κρίκος του πολιτισμού μας και πρέπει να την διατηρήσουμε ως κόρην οφθαλμού. Οι λεγόμενες γλωσσικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες έγιναν προ μερικών δεκαετιών, για τη δήθεν απλοποίηση της γλώσσας, επέφεραν περισσότερη σύγχυση, αντί να διευκολύνουν, όπως ισχυρίζονταν, τη χρήση της ελληνικής γλώσσας, την οποία σύγχυση ζούμε σήμερα σε όλο της το μεγαλείο! Η επαναφορά των Αρχαίων Ελληνικών με σύγχρονους τρόπους διδασκαλίας στα σχολεία είναι το πρώτο βήμα στο οποίο έπρεπε να προβεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Ας αναλογιστούμε μόνο ότι **το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών διδάσκεται σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου. Είναι λάθος εμείς οι ίδιοι να το υποβαθμίζουμε!**

Ο μ. Ουράνιος Ιωαννίδης, Αγωνιστής της Ε.Ο.Κ.Α, καθηγητής, συγγραφέας και πρώην Υπουργός Παιδείας της Κύπρου

Ο Γιώργος Σεφέρης, Διπλωμάτης - Ποιητής. Τιμηθείς με βραβείο ΝΟΜΠΕΛ το 1963

Ανακρίβειες για την Ε.Ο.Κ.Α στα «Χάλκινα Χρόνια»

Του Θάσου Σοφοκλέους

Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

Αρκετοί Αγωνιστές παρακολουθούν την τηλεοπτική σειρά του Ρ.Ι.Κ «Χάλκινα χρόνια» και πολλές φορές μας τηλεφωνούν διαμαρτυρόμενοι ότι μέσα από αυτήν παρουσιάζονται ανακρίβειες σε ό,τι αφορά τον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α και διάφορα άλλα.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ο συγγραφέας του έργου καταπιάνεται με μία μυθοπλασία, και στην προσπάθειά του να «στήσει» τον μύθο του, αναφέρεται σε φανταστικά γεγονότα, τα οποία υποτίθεται ότι συνέβησαν. Βέβαια εμείς τους απαντούμε **ότι αυτά που βλέπουν δεν είναι ιστορικά γεγονότα που αναφέρονται στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α, αλλά είναι στην ουσία ένα θεατρικό έργο.**

Όμως όσο και αν τα γεγονότα είναι φανταστικά, δεν δικαιολογείται αυτά να απέχουν, πολύ από την λογική και το πνεύμα της Ε.Ο.Κ.Α, **όπως έμμεσα διαφαίνεται**, στέλλοντας λανθασμένα μηνύματα και δημιουργώντας λανθασμένες εικόνες και εντυπώσεις σε ό,τι αφορά τον Αγώνα.

Δεν θεωρούμε ότι απαγορεύεται να αναφερθεί κάποιος στον Αγώνα με φανταστικό τρόπο, δημιουργώντας με τη φαντασία του μύθους και γεγονότα,

αλλά όλα αυτά πρέπει, κατά την άποψή μας, να γίνονται με σεβασμό προς την ιστορική πραγματικότητα και πάντοτε σε ένα παράλληλο με τον Αγώνα πνεύμα.

Πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν μας ότι οι θεατές είναι απλοϊκοί άνθρωποι και στην πλειοψηφία τους δεν είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Χάριν του σεβασμού προς την ιστορία του Απελευθερωτικού Αγώνα του λαού μας, αλλά και τα αισθήματα των απλών θεατών, καλούμε λοιπόν, τόσο το ίδιο το Ρ.Ι.Κ όσο και τους δημιουργούς της τηλεοπτικής σειράς όπως λάβουν υπ' όψιν τους τις επισημάνσεις μας, **παρόλον ότι το έργο δεν εξελίσσεται με επίκεντρο τον Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.**

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α είμαστε στη διάθεση των δημιουργών σε οτιδήποτε χρειαστούν, στην περίπτωση που το έργο θέλει να αντιμετωπίσει πραγματικά, το πνεύμα του Αγώνα για να συμβάλουμε στην καλύτερη αποτύπωση του πνεύματος, ώστε αυτό **να μεταδίδεται μέσα από την αξιόλογη, κατά τα άλλα, τηλεοπτική σειρά.**

ΣΕΒΑΣΤΕΙΤΕ, ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

*Τον Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Παρακολουθήσαμε με αναστάτωση και αποτροπιασμό την εκπομπή της Ελίτας Μιχαηλίδου από την κρατική τηλεόραση που μεταδόθηκε το βράδυ της 2ας Νοεμβρίου 2019, με καλεσμένους την κ. Ερατώ Κοζάκου Μαρκουλλή, τον κ. Χρίστο Πουργουρίδη και την εκπαιδευτικό κ. Μαρία Καλαμπαλίκη από την μητροπολιτική Ελλάδα. **Προτού σχολιάσω τα όσα απαράδεκτα και προκλητικά υποστήριξαν οι καλεσμένοι, διερωτώμαι πού στοχεύει η εκπομπή και τι μηνύματα ήθελαν να στείλουν στον λαό μας.**

Ποιος τους έδωσε το δικαίωμα να εισάγουν καινά δαιμόνια, να βρίζουν και να προσβάλλουν τον πονεμένο και ταλαιπωρημένο λαό μας – γιατί περί αυτού πρόκειται – αμφισβητώντας την ελληνικότητά του;

Αρχίζοντας από την κυρία Ελίτα Μιχαηλίδου, έχουμε να της πούμε πως δεν έχει δικαίωμα να **κάνει κατάχρηση της εκπομπής, την οποίαν της έχει εμπιστευθεί το κρατικό κανάλι.** Λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι έχει ξεφύγει από τα πλαίσια της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και της αντικειμενικής πληροφόρησης. Δεν θα σχολιάσω τόσο τις παρεμβάσεις της όσο την σύνθεση της εκπομπής στην οποία είχε προσκεκλημένους **τρία άτομα με τις ίδιες τοποθετήσεις και**

προσεγγίσεις χωρίς να γίνεται καθόλου αναφορά στην αντίθετη άποψη. Το γεγονός ότι στην εν λόγω εκπομπή φιλοξενήθηκε ο Πέτρος Παπαλεοντίου, ο οποίος πριν από χρόνια επιχείρησε να κατεβάσει την κατοχική σημαία στην γραμμή αντιπαράταξης, ουδόλως σας δικαιώνει, γιατί αυτήν ακριβώς την ενέργεια και άλλες ανάλογες είναι που επιχειρείτε να αποδοκιμάσετε και να αποδομήσετε.

Όσο για την Ελληνική Γλώσσα – λέγε ομηρική – κυρία Καλαμπαλίκη, που ομιλούν οι Έλληνες της Κύπρου, **δεν επεβλήθη στην κυπριακή εκπαίδευση, και κατ' επέκταση στον κυπριακό λαό, όπως ανιστόρηστα και προκλητικά ισχυρίζεστε, αλλά ομιλείται στον τόπο μας από τα πανάρχαια χρόνια (4000 πριν) μέχρι σήμερα.** Σας παραπέμπω σε ένα γνωστό περιστατικό με τον μεγάλο μας ποιητή, Γιώργο Σεφέρη, ο οποίος, όταν κάποτε επί Αγγλοκρατίας επισκέφθηκε ένα καφενείο στην Πάφο και άκουσε να μιλούν οι αγράμματοι χωρικοί (που δεν ήταν επηρεασμένοι από την κυπριακή εκπαίδευση) δήλωσε: **«Στην Κύπρο συνάντησα τον Όμηρο»!** Τη γλώσσα, όπως πολύ καλά γνωρίζετε αλλά το αποκρύβετε, την κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας **Αχαιούς και τους ήρωες του Τρωικού πολέμου, που**

ήλθαν και έκτισαν εδώ πόλεις, κυρία καθηγήτρια. Βρίσκεται στα γονίδιά μας και στο είναι μας και δεν μας επεβλήθη από κανένα εκπαιδευτικό σύστημα, όπως ανιστόρητα ισχυρίζεστε. Είναι ντροπή να προσβάλλετε ένα λαό ο οποίος από 4000 χρόνια και πλέον μαρτυρείται ότι είναι Έλληνες. **Πέστε μας, ποιος έκτισε τους Σόλους, τον ναό του Απόλλωνα, της Αφροδίτης; Ποιος έκτισε το Κούριο, το Ιδάλιο, τη Σαλαμίνα; Ποιος ήταν ο Αγαπήνορας, ο Τεύκρος, ο Χύτρος, ο Κηφέας; Πρέπει να ντρέπεσθε.**

Όσον αφορά την κυρία Μαρκουλλή δεν αναμέναμε, βέβαια καλύτερη τοποθέτηση ούτε και ελληνοπρεπή στάση, λόγω των γνωστών της καταβολών. Αναλογίζομαι πόσο κακό θα έκανε στο εθνικό μας θέμα, με την στάση της αυτή, όταν την τοποθέτησαν στο νευραλγικό πόστο της Υπουργού Εξωτερικών.

Εκείνο που δυστυχώς μας πληγώνει περισσότερο είναι η απαράδεκτη στάση

και συμπεριφορά του κ. Χρίστου Πουργουρίδη, τον οποίο ζήσαμε σε στιγμές εθνικής ευαισθησίας και αγωνιστικότητας. Κρίμα, νιώσαμε τόση απογοήτευση και πονέσαμε πολύ!

Κανείς δεν μπορεί να δεχθεί την κατάντια, την ηττοπάθεια και τη δουλοπρέπεια που επέδειξαν στη συνέντευξή τους στην Ελίτα Μιχαηλίδου. Ενεργώντας μεροληπτικά και ετεροβαρώς η κ. Μιχαηλίδου δεν έχανε την ευκαιρία να διαδραματίζει ρόλο Πιλάτου και να συμβάλλει στην απαράδεκτη ανθελληνική και αντεθνική στάση των ανθρώπων που έχουν καταντήσει να απαρ- νηθούν ακόμα και τα αδιαμφισβήτητα γονίδια που κουβαλούν στο αίμα τους. Χωρίς ντροπή ισχυρίστηκαν ότι μέσα τους δεν ρέει αίμα ελληνικό. Διερωτώμαστε τότε, ποιο είναι το δικό τους DNA;

Καλούμε τις Αρχές και ιδιαίτερα τον λαό μας να ανακόψουν αυτόν τον κατήφορο, τις αυθαιρεσίες και τις προκλήσεις σε βάρος του λαού μας.

Σόλοι

Κούριον

Σαλαμίνα

Απάντηση στο Α.Κ.Ε.Λ για τον Διγενή

31/1/2020

Το Α.Κ.Ε.Λ, κατά τη γνωστή του τακτική να προσπαθεί να αποδομήσει ό,τι έχει σχέση με τον υπέροχο αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α και τον Αρχηγό Διγενή, επανήλθε τη μέρα του μνημοσύνου του Διγενή, βγάζοντας και πάλι χολήν και όξος ασκώντας πνευματική τρομοκρατία σε όλους εκείνους οι οποίοι αισθάνονται την ανάγκη να τον τιμήσουν για τη μεγάλη του προσφορά στον τόπο.

Ενώ, σε ανακοίνωσή του, κάνει λόγο για ιστορική αλήθεια, στην ίδια την ανακοίνωση αλλοιώνει τα ιστορικά γεγονότα και παραπλανεί τον λαό. Αγνοώντας την προσφορά του στον Απελευθερικό Αγώνα του λαού μας, περιορίζεται στο πραξικόπημα του 1974 ισχυριζόμενο με αναίδεια ότι ο ίδιος το προκάλεσε τόσο αυτό όσο και τα παρεπόμενά του.

Ο Γεώργιος Γρίβας πέθανε στις 27 Ιανουαρίου 1974. Το πραξικόπημα έγινε στις 15 Ιουλίου 1974, δηλαδή έξι μήνες μετά τον θάνατο του, οπότε η Ε.Ο.Κ.Α β' διαλύθηκε και παρέδωσε τον οπλισμό της. Ο Υπαρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α Β'

Γεώργιος Καρούσος έφυγε από την Κύπρο. Έμειναν μερικά κατалоιπα, με τους Λευτέρη Παπαδόπουλο και Κίκη Κωνσταντίνου, οι οποίοι και συνελήφθησαν.

Το πραξικόπημα το έκαμε η Χούντα και σε μεγάλο βαθμό φταίνε οι Καραμανλής, Αβέρωφ, και άλλοι πολιτικοί της Ελλάδας και βέβαια και ο Μακάριος που έγραψε την επιστολή προς Γκιζίκη και ήταν έτοιμος να συλλάβει τους Έλληνες αξιωματικούς που υπηρετούσαν στην Εθνική Φρουρά.

Πέστε επιτέλους τις αλήθειες στον λαό, στους νεότερους, και σταματήστε την στείρα προπαγάνδα και την στείρα πολιτική.

Αφήστε τον Πενταδάκτυλο. Γνωρίζει ποιοι τον άφησαν ανυπεράσπιστο. Γνωρίζει ποιοι χάλασαν τα παράλια αμυντικά έργα που έφτιαξε ο Γρίβας με την γνωστή τοποθέτηση του: «Ο εχθρός εις την θάλασσαν». Αφήστε τους τραγικούς αγνοούμενους. Δεν χρειάζεται να εκμεταλλευόμαστε συνεχώς και ιδιοτελώς το δράμα τους.

Δεν ισχυρίζομαι ότι ο Διγενής ήταν αλάνθαστος, όμως δεν είναι «αποδιοπομπαίος τράγος» που με εμπάθεια και ψεύδη, κάποιοι προσπαθούν να τον παρουσιάσουν. **Κι αν πράγματι θέλετε να είσθε αντικειμενικοί, το Κυπριακό αρχίζει από τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου και όλα όσα πράξαμε στη συνέχεια. Δεν αρχίζει από το πραξικόπημα.**

Όσο για την τουρκική εισβολή, επίσης δεν λέτε την αλήθεια ούτε το παρασκήνιο όσα έγιναν στην Λευκωσία, στο Λονδίνο και βέβαια στα Ηνωμένα Έθνη...

Τι να πούμε; Αξίζει τον κόπο να τα σκαλίζουμε; Το μόνο που στο τέλος πετυχαίνουμε είναι να πονάμε, να πονάμε, να πονάμε...

Το Ελληνόπουλο

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

Επειδή απουσίαζα στο εξωτερικό δεν έλαβα απ' ευθείας γνώση για την υποστολή της τουρκικής σημαίας από ένα δεκαεξάχρονο Ελληνόπουλο στο κατεχόμενο χωριό του, το χωριό των ηρώων, το χωριό του Αυξεντίου, **την ηρωική Λύση.**

Είναι πραγματικά με αποτροπιασμό και αγανάκτηση που πληροφορήθηκα τον απαράδεκτο τρόπο που αντέδρασαν οι διάφοροι παράγοντες, μηδέ του πατέρα του toλμηρού παιδιού εξαιρουμένου.

Μια έπρεπε να είναι η απάντηση: Οι Τουρκοκύπριοι να υψώνουν την σημαία τους στα χωριά που τους ανήκουν και στα σπίτια τους και όχι στα δικά μας κατεχόμενα χωριά και στα δικά μας σπίτια. Ερωτώ τον κύριο βουλευτή του Α.Κ.Ε.Λ που χαρακτήρισε την ενέργεια του δεκαεξάχρονου ως «**ψευτομαγκιά**» να μου απαντήσει εάν ο δικός μου γιος πάει στη δική μου Κυθρέα και στο δικό μου σπίτι και βάλει τη δική μας Ελληνική Σημαία, **πώς θα αντιδράσουν οι Τούρκοι; Τι θα κάμουν;**

Να μου απαντήσει ακόμα πώς νιώθει όταν βλέπει την τουρκική σημαία να μολύνει την πλάτη του Πενταδάκτυλου. Επιτέλους, πού καταντήσαμε; Τόση ηττοπάθεια, τόση φοβία; Έχουμε καταντήσει δουλοπρεπείς! Πόση κατρακύλα;

Ευτυχώς που δεν φθάσατε στο σημείο να παραδώσετε το αγνό Ελληνόπουλο των 16 χρόνων για να το τιμωρήσουν, Μπορεί κάποιος να σκέφτηκε και αυτό. Διερωτώμαι, δεν βρέθηκε κανείς να κοιτάξει τους Τούρκους κατάματα και τους πει: αντί να στήνετε σημαίες στα χωριά και στα σπίτια μας πρέπει να τα αφήσετε ελεύθερα στους κατόχους τους. Φοβάστε ακόμα και να μιλήσετε;

«Ο Θεός να σιέπει». Κάποτε αγανακτισμένος είχα δημοσιεύσει άρθρο με τίτλο «Μήπως πρέπει να κάνουμε και σουννέτιν»;

Άραγε φθάσαμε ως εκεί; Ποιος ξέρει; Μπορεί να μας πουν ότι είναι και υγιεινό, έκαμε και ο Χριστός!

Φθάσαμε στο σημείο να τρομοκρατούμε τον λαό με τον μπαμπούλα των γκριζών λύκων και των αμμοβόρων Τούρκων. Δηλαδή πού σταματούμε κύριε βουλευτή;

«Ευτυχισμένοι και τρισευτυχισμένοι όσοι απέθαναν έξω από τα τείχη της Τροίας! Και δεν έζησαν για να νιώσουν τον εξευτελισμό!»

ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

*Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Παρακολουθώντας τα όσα συμβαίνουν όχι μόνον γύρω μας αλλά σ' ολόκληρο τον κόσμο, σ' αυτό το μικρό σωματίδιο του μικρού ηλιακού μας συστήματος μέσα στο Σύμπαν που λέγεται Γη, κάθε λογικός άνθρωπος ένα μόνο μπορεί να σκεφτεί και να αντιδράσει: ότι, αυτό το τέλειον που διαθέτει λογική, κρίση, συναισθηματικό κόσμο, που διαφέρει από τα υπόλοιπα ζωντανά όντα πάνω στη Γη, και που λέγεται άνθρωπος, δηλαδή εμείς, έχει φθάσει στο αποκορύφωμα του παραλογισμού! Έχει ξεφύγει από τις αξίες που πρέπει να κυβερνούν τη συμπεριφορά του, έχουν κυριαρχήσει στο είναι του στοιχεία που τον κατευθύνουν σε λανθασμένη πορεία. Ο μεγαλύτερος στόχος, σχεδόν όλων, της σημερινής ανθρωπότητας είναι ποιος θα κατασκευάσει το καταστρεπτικότερο όπλο το οποίο να σκοτώνει όσο περισσότερους συνανθρώπους του μπορεί. Τα επιστημονικά επιτεύγματα και οι επιστημονικές ανακαλύψεις χρησιμοποιούνται δυστυχώς για την καταστροφή!

Μέσα στα πλαίσια αυτά ο κανόνας ξεκινά από τα κράτη και επεκτείνεται μέχρι τις διάφορες κοινωνίες και τέλος

στους απλούς ανθρώπους. Γεννάται, συνεπώς, το ερώτημα: **γιατί να μην αξιοποιούμε την επιστημονική γνώση για να κάνουμε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και όχι καταστροφής;**

Δυστυχώς ούτε οι διάφορες θρησκείες, οι οποίες στη βάση τους όλες επιδιώκουν να αγγίξουν τον ψυχοπνευματικό κόσμο του ανθρώπου και να καλλιεργήσουν τη στάση και τη συμπεριφορά του, δεν μπόρεσαν στο βάθος να το πετύχουν, έτσι ώστε να συμβάλουν στην ποιότητα της ζωής και όχι στην καταστροφή.

Όμως, δυστυχώς, έχουν ενταχθεί σε μεγάλο βαθμό και οι θρησκείες, ή ακριβέστερα οι λειτουργοί τους, στο διεφθαρμένο σύστημα που κυβερνά, έτσι ώστε να κατευθύνονται από τα στοιχεία που κατορθώνουν να ηγούνται και να κυβερνούν.

Η απληστία, τα υλικά αγαθά, η υπερψία, τα διάφορα συμπλέγματα που κουβαλούμε, κυβερνούν την στάση και τη συμπεριφορά μας.

Αρρωστημένες προσωπικότητες, από τον καιρό που πλάστηκε η ανθρωπότητα συμβαίνει να βρίσκονται σε κέντρα εξουσίας ή και να κυβερνούν.

Υπήρξαν κακοί δαίμονες και έφεραν την καταστροφή, έγιναν αιτία να σκοτωθούν εκατομμύρια άνθρωποι και κατέστρεψαν όσα με μόχθο και κόπο δημιούργησαν.

Θυμόμαστε με δέος τις πρώτες ατομικές βόμβες στη Χιροσίμα και πραγματικά αναταράζεται ο ψυχικός μας κόσμος. Με δέος θυμόμαστε τις χιλιάδες νεκρούς και όχι μόνον.

Σήμερα, προχωρημένοι στην ηλικία, ζούμε σε μικρογραφία αυτά που συμβαίνουν στον χώρο μας γύρω από το μικρό μας νησί με τους ηγέτες των γύρω χωρών να έχουν πάθει «αμόκ». Καθημερινά σκοτώνονται άνθρωποι λες και είναι μυρμήγκια και εμείς, αδύναμοι παρατηρητές, υφιστάμεθα την ανήθικη και εγκληματική συμπεριφορά του νεοσουλτάνου, του νέου Χίτλερ της Τουρκίας και με τις μεγάλες δυνάμεις **να αγωνίζονται ποιος θα του προμηθεύσει τα καλύτερα όπλα της καταστροφής.**

Στον νου μου έρχονται όλα όσα μέσα στον χρόνο προκάλεσε αυτός ο λαός, αυτή η χώρα και αναλογίζομαι με δέος τις καταστροφές, τις γενοκτονίες, τα εγκλήματα που έχουν διαπράξει. Αδύναμος να συλλάβω και να ερμηνεύσω από τη μια τι άνθρωποι είναι και από την άλλη, γιατί τόσο διαφθορά και τόσο ανοχή.

Σκέφτομαι, διερωτώμαι και προσπαθώ να απαντήσω χωρίς να μπορώ στο τέλος να τα καταφέρω. Ο άνθρωπος πάνω στη Γη έχει ένα διάστημα ζωής 70-80 χρόνια. Γνωρίζει ότι θα φύγει από τον πρόσκαιρο τούτο κόσμο. Ο θάνατος στα μαθηματικά και ιδιαίτερα στις πιθανότητες είναι βέβαιο γεγονός. Τι προσπαθεί να κάμει, τι επιδιώκει, λοιπόν ο άνθρωπος;

Στο διάβα της ζωής περνάμε διάφορα στάδια που όλα συνοδεύονται από αγωνία, άγχος, αγώνα για επιπόλαια αγαθά, ματαιότητα...

Γιατί να μην κάνουμε Αγώνα για μια ευτυχισμένη, για μια ενάρετη ζωή; Γιατί να μην αγωνιζόμαστε όλοι μαζί για να κάνουμε μια κοινωνία να αγωνίζεται πώς θα δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες που θα συμβάλουν στην ποιότητα της ζωής όλων; Γιατί να διαθέτουμε τόσα εκατομμύρια για την κατασκευή όλων αυτών των μέσων καταστροφής και να μην τα διαθέτουμε για ειρηνικούς σκοπούς, πράγμα που θα εκμηδένιζε τα τόσα προβλήματα επιβίωσης;

Και τέλος διερωτώμαι: Εμείς είμαστε το τέλειον πάνω στη Γη που διαθέτει κρίση, λογική και συναίσθημα ώστε να ξεχωρίζει από τα ζώα;

Δεν θα παραδοθούμε, κύριοι

*Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Δεν μας εκπλήττει καθόλου η στάση και συμπεριφορά της Τουρκίας. Εξάλλου, το φαινόμενο αυτό δεν είναι πρωτόγνωρο. Από τον καιρό που εμφανίστηκε πάνω στη Γη, η τακτική της είναι να επιβάλλει διά πυρός και σιδήρου τις δικές της θέσεις και τα δικά της συμφέροντα, **αδιαφορώντας για τους διεθνείς κανόνες και παραβιάζοντάς τους, αδιαφορώντας για το δίκαιο.**

Με ταραχή, αγανάκτηση και προβληματισμό παρακολουθούμε τις προκλήσεις και τις ενέργειες της στο Αιγαίο και στην Α.Ο.Ζ της Κυπριακής Δημοκρατίας

Εκεί που προχώρησε τελευταίως απροκάλυπτα, παραβιάζοντας τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, προκαλώντας απ' ευθείας το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών **είναι το θέμα της Αμμοχώστου. Αγνοώντας τα ψηφίσματα του Συμβούλιο Ασφαλείας για την Αμμόχωστο** γράφει και πάλι στα παλιά της παπούτσια τον Οργανισμό. Αντί να αποσύρει, όπως έπρεπε, τα στρατεύματα κατοχής που εισέβαλαν στην Κυπριακή Δημοκρατία υπό την ιδιότητά της ως εγγυήτρια δύναμη με βάση τις συμφωνίες της Ζυρίχης για τη λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντί να επιτρέψει στους νόμιμους κατοίκους του νησιού να επιστρέψουν στα σπίτια και τις περιουσίες τους, ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει Κυπριακή Δημοκρατία και επιχειρεί να

δημιουργήσει νέα ένταση στην Αμμόχωστο.

Και διερωτόμαστε:

- Τι κάνει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών;
- Τι κάνει ο Γενικός Γραμματέας των Η. Εθνών;
- Ποιος είναι ο ρόλος τους;
- Προς τι τα ψηφίσματα και οι αποφάσεις;

Βέβαια, παράλληλα με αυτά τα εύλογα και καυτά ερωτήματα απευθυνόμαστε και στους ίδιους τους εαυτούς μας:

- Ποια είναι η κατάσταση στο εσωτερικό μας μέτωπο, ώστε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις;
- Ποια είναι η κατάσταση στην Εθνική Φρουρά; Είναι αξιόμαχη και διαθέτει το απαιτούμενο ηθικό;
- Πού βρίσκεται το αγωνιστικό φρόνημα και η αντοχή του λαού μας;
- Πού βρίσκεται το πάλοι ποτέ «Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Ελλάδας Κύπρου»;
- Είμαστε μόνοι μας ή έχουμε κάποιες συμμαχίες;
- Μήπως έχουμε παραδοθεί ή είμαστε οπαδοί του «γαία πυρί मिχθήτω»;

Ο Σταύρος Μαλάς, ο Μάρκος Δράκος και ο Διγενής

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

7/2/2019

Εκτιμώ και τοποθετώ τον κύριο Σταύρο Μαλά ανάμεσα στους συνετούς ανθρώπους. Διάβασα την ανάρτησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με την ευκαιρία της επετείου της ηρωικής θυσίας του ήρωά μας **Μάρκου Δράκου**, για μια περίπτωση αναφοράς, που του έκαμε ο συναγωνιστής πατέρας του, Διονύσης Μαλάς. Σύμφωνα με την αφήγηση του Διονύση Μαλά, κατά την αναφορά του Σταύρου Μαλά, ο Αρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α Γεώργιος Γρίβας-Διγενής «εξέφρασε την πρόθεσή του να εκτελέσει ως προδότες έξι κατοίκους του χωριού Κάμπος, επειδή παρακολουθούσαν τα λημέρια του Γρίβα»!

Κατά τον κ. Μαλά, την εκτέλεση απέτρεψε ο Μάρκος Δράκος παρακούοντας τη διαταγή του αρχηγού Διγενή! Όμως θα πω στον αγαπητό κ. Μαλά ότι για να εκτελέσουμε τότε κάποιον άνθρωπο, δεν ήταν τόσο απλό. Κατ' αρχήν έπρεπε να διασταυρώσουμε με κάθε προσοχή και να επιβεβαιώσουμε τις πληροφορίες ότι πράγματι ήταν συνεργάτης των Άγγλων. Έπρεπε να καταβάλουμε προσπάθεια να του επιστήσουμε την προσοχή, να βάλουμε κάποιον δικό του (είχαμε δικούς τους

μέλη μας) να του μιλήσει ώστε να σταματήσει να συνεργάζεται με τον εχθρό, και πολλά άλλα. **Δεν ήταν ευχάριστο πράγμα** για την Οργάνωση και τους Αγωνιστές **να εκτελούν**. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που διάφοροι, κάτω από κάποιες συνθήκες, μεταμελήθηκαν και έγιναν και μέλη της Οργάνωσης.

Ο Μάρκος Δράκος δεν παράκουσε διαταγή του Αρχηγού του, όπως ισχυρίζεται ο κ. Διονύσης Μαλάς, σύμφωνα με τον κ. Σταύρο Μαλά. Ήταν αδιανότητα να παρακούσει κάποιος διαταγή του Αρχηγού. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να εισηγηθεί κάτι, αν διαφωνούσε.

Εξάλλου **ο Μάρκος ήταν ο πιο υπάκουος αγωνιστής της Ε.Ο.Κ.Α.** Αφήνω βέβαια το ότι αν παρήκουε, ο Αρχηγός θα τον τιμωρούσε, όπως έγινε και σε άλλες περιπτώσεις. Έχω την άποψη ότι στην όλη ιστορία υπάρχει κάτι που ο Διονύσης Μαλάς **το παρανόησε**. Υποθέτω, με βάση την γενικότερη πρακτική του Διγενή, ότι εκείνο που θα τους είπε είναι να μάθουν γι' αυτούς και να τους παρακολουθήσουν. Έξι άνθρωποι να γνωρίζουν και να παρα-

κολουθούν τα κρησφύγετα του Διγενή, ακούγεται σαν παραμύθι.

Αν ο Διγενής είχε τέτοια πληροφορία, το πρώτο που θα έκαμνε ήταν να φύγει αμέσως από το συγκεκριμένο κρησφύγετο.

Με την ευκαιρία ή όλη ιστορία, μου θυμίζει ότι, τότε, όντως η Αριστερά στα χωριά είχε οργανώσει τις «ομάδες επαγρύπνησης» που στόχο είχαν να παρακολουθούν τους Αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α, να συλλέγουν πληροφορίες και να τις δίνουν όπου ήθελαν.

Ο Μάρκος Δράκος αντάρτης στα βουνά του Κύκκου.

Ανακρίψεις για τα Φυλακισμένα Μνήματα

19 Ιουλίου 2019

*Τον Θάσσο Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Είδαμε με έκπληξη δημοσιεύματα του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών Λεμεσού που αφορούν την ανάρτηση πλακών με τα ονόματα των πολιτικών καταδίκων της Ε.Ο.Κ.Α. σε χώρο των Κεντρικών Φυλακών και μας λυπεί το γεγονός ότι αυτά βρѳθουν ανακρίβειών και αυθαίρετων συμπερασμάτων.

Ασφαλώς η ευαισθησία των εφέδρων αξιωματικών Λεμεσού για τον ιερό χώρο των Φυλακισμένων Μνημάτων μας συγκινεί. Λυπούμαστε όμως, γιατί αναμέναμε να ήταν πιο προσεκτικοί, να φρόντιζαν να μάθουν πιο καλά τα γεγονότα και να μην δίνουν σ' αυτά διαστάσεις εξωπραγματικές. Αναμέναμε από τους εφέδρους αξιωματικούς, λόγω της ευαισθησίας τους για τα εθνικά ζητήματα, να μην ανακατεύουν άσχετους με το θέμα και να μην παραπληροφορούν τον λαό.

Πολύ φοβούμαστε ότι δεν γνωρίζουν τον χώρο στον οποίο θα στηθούν οι πλάκες ούτε και τον έχουν επισκεφτεί. Χαρακτηρίζουν επίσης ως μνημείο τον κατάλογο των πολιτικών καταδίκων που θα αποτυπωθεί στις πλάκες, ενώ δεν πρόκειται για κάτι τέτοιο ούτε και έγινε τέτοια σκέψη.

Αν ρωτούσαν, θα γνώριζαν ότι η πρόταση ήταν να καταγραφούν απλώς τα

ονόματα των πολιτικών καταδίκων φυλακισμένων, στις φυλακές. Ο χώρος που θα τοποθετηθούν είναι ένα κομμάτι αυλής αποκομμένης έξω από τον χώρο των Φυλακισμένων Μνημάτων. Είναι απομονωμένος και έχει ξεχωριστή και ανεξάρτητη είσοδο. Δεν πιστεύουμε ότι αυτό μειώνει ή ελαχιστοποιεί το φέγγος και το μεγαλείο των φυλακισμένων μνημάτων εντός του οποίου δεν θα βρίσκεται ο κατάλογος των πολιτικών καταδίκων, αλλά εκτός αυτού.

Τα Φυλακισμένα Μνήματα είναι ο ιερότερος χώρος της Κύπρου. Είναι ο φάρος που φωτίζει τον νου και την καρδιά μας, κρατά ζωντανό το όραμα και το μεγαλείο της γενιάς του '55 και δεν μπορούν να μειώσουν το φέγγος και τη λαμπρότητα του ιερού αυτού χώρου μερικές πλάκες εντός των Φυλακών και εκτός του ιερού χώρου, όπου θα αναγραφούν τα ονόματα όσων υπήρξαν κατάδικοι, έζησαν τον πόνο, βίωσαν τη βαναυσότητα των Άγγλων και έζησαν πλάι στους ηρωομάρτυρες της αγχόνης συνοδευοντάς τους έστω και νοερά, μέχρι τον θάνατο.

Ο εχθρός ευρίσκεται εντός των πυλών...

*Τον Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Με ικανοποίηση ακούσαμε τις δηλώσεις του έντιμου Υπουργού Εθνικής Άμυνας της Ελλάδας Ν. Παναγιωτόπουλου που έκανε με την εδώ παρουσία του στη στρατιωτική παρέλαση της 1ης Οκτωβρίου 2019 με την ευκαιρία της επετείου της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο κ. Παναγιωτόπουλος μίλησε για την ανάγκη ενίσχυσης της Άμυνας και στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκαν και οι δηλώσεις της κυπριακής ηγεσίας προς την οποία επίσης εκφράζουμε την ικανοποίησή μας. Οι τοποθετήσεις τους στο θέμα της αμυντικής θωράκισης του νησιού και της αντίστασης στα άνομα σχέδια των Τούρκων αναπτέρωσαν το αγωνιστικό πνεύμα του λαού μας.

Δυστυχώς όμως, αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε το παράπονο μας, γιατί στο παρελθόν κάναμε ασυγχώρητα λάθη που υπήρξαν μοιραία στο θέμα της άμυνάς μας και πρέπει να παραδειγματιστούμε από αυτά. **Χαλάσαμε**, για λόγους τουριστικούς, **τα παρόντια φυλάκια** που έκτισε ο Γεώργιος Γρίβας Διγενής χρησιμοποιώντας τη γνωστή φράση «**Ο εχθρός εις την θάλασσα**».

Σπεύσαμε να διώξουμε την ελληνική μεραρχία που ήλθε στο νησί το 1964 με τις ευλογίες της Αμερικής, έγινε αποδεκτή από τους Τούρκους, και είχε σκοπό την κήρυξη της Ένωσης με την Ελλάδα. **Προκαλέσαμε** σκόπιμα τα γεγονότα της Κοφίνου. **Ξηλώσαμε** τα ναρκοπέδια και τα φυλάκια στην Πράσινη Γραμμή, Αποκορύφωμα υπήρξε η πρόσφατη απόφαση με τη συναίνεση όλων των πολιτικών δυνάμεων για **μείωση της στρατιωτικής θητείας** από 24 μήνες σε 14 μήνες, παραγνωρίζοντας και εθελουφλούντες ότι ο εχθρός ευρίσκεται εντός των πυλών.

Δυστυχώς τα γεγονότα εξελίσσονται ραγδαία. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι ο εχθρός με τη συμπεριφορά μας αυτή **όχι μόνο δεν εξευμενίζεται, αλλά αποθρασύνεται**. Εξ ου και οι τωρινές προκλήσεις των Τούρκων στη θαλάσσια κυπριακή Α.Ο.Ζ.

Τις κρίσιμες αυτές στιγμές, οφείλουμε να προβληματιστούμε σοβαρά και καλούμε την πολιτική ηγεσία να ενεργήσει με πνεύμα ενότητας, σύμπνοιας και ομοψυχίας, για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τους κινδύνους.

ΚΡΑΥΓΗ ΑΓΩΝΙΑΣ

*Τον Θάσσαν Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959*

Δεν γνωρίζω εάν και σε ποιο βαθμό η Κυβέρνηση και ο πολιτικός κόσμος έχουν προβληματισθεί γύρω από το θέμα της Αμμοχώστου.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ενέργειες και τις δηλώσεις του Τούρκου Υπουργού Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου κατά την παράνομη παρουσία του στο κατεχόμενο Βαρώσι, με βάση τις οποίες, έχοντας δίπλα του αξιωματικό του κατοχικού στρατού, εξέφρασε την πρόθεση της Τουρκίας για δημιουργία προξενείου στην πόλη του Ευαγόρα, δεν μπορώ να μην αναζητήσω τα βαθύτερα και καταχθόνια τουρκικά σχέδια και να μην προβληματιστώ. Κάποιοι αποδίδουν τις κινήσεις αυτές σε παιχνίδια, με σκοπό να κερδίσουν διαπραγματευτική δύναμη εξαπατώντας.

Η Τουρκία έχει ετοιμάσει καλά μελετημένο σχέδιο και στόχος της είναι να μετατρέψει το λιμάνι της Αμμοχώστου σε ναύσταθμο κι αν δεν αντιδράσουμε έγκαιρα και δυναμικά θα θρηνησουμε οικτρά.

Ο κυπριακός λαός έχει μπουχτίσει με τα τόσα λάθη από τον καιρό της Ζυρίχης μέχρι και σήμερα. Φθάνουν πια οι ερασιτεχνισμοί.

Σκοπός μας δεν είναι να μπούμε σε λεπτομέρειες ούτε και να αναζητήσουμε ενόχους. **Κάποιοι παλαιότερα πήραν εντολή και απέρριψαν το Αγγλο-αμερικανο-καναδικό σχέδιο, άνκαι δήλωσαν ότι ήταν καλή βάση για επίλυση του Κυπριακού, επειδή το είχαν υποβάλει οι «καπιταλιστές», άκουσον-άκουσον!**

Έλληνες, οδηγούμεθα σε επικίνδυνες εξελίξεις. Έχουμε καταντήσει αφελείς, σαν να μην συμβαίνει τίποτε. Καλά περνάμε, μερικοί έγιναν εκατομμυριούχοι. Ο απλός κόσμος, πηγαίνει στα κατεχόμενα, συναγελάζεται με την κατοχή, παίζει τυχερά παιχνίδια, αγοράζει φθηνά προϊόντα κι ας είναι «μαϊμούδες», μέχρι και φάρμακα. Και σαν να μην φτάνουν όλ' αυτά, κάποιες κυρίες, χωρίς ντροπή, πηγαίνουν στα κατεχόμενα για να «φτειαχθούν»... Ο Θεός να με συγχωρέσει.

Καλούμε την Κυβέρνηση και τον πολιτικό κόσμο του τόπου και όλο τον λαό, να αφήσουν την μικροπολιτική και τους ευτελείς κομματικούς στόχους κι αφού αναλογισθούν τους κινδύνους που διατρέχει η Κύπρος, να αντιδράσουν. «ΝΥΝ ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΩΝ Ο ΑΓΩΝ».

Μεταράστες: Πάνω απ' όλα η πατρίδα

Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

Το πρόβλημα των ξένων μεταναστών -παρانونών, αλλά και νομίμων- που βρίσκονται στην Κύπρο, δεν είναι σημερινό. Απλούστατα **σήμερα γίνεται πιο επικίνδυνο** και έχει ξεπεράσει κάθε όριο ανοχής. Χωρίς καμιά αμφιβολία, μια μεγάλη μερίδα απ' αυτούς, όχι μόνο δεν σέβονται τους κανόνες φιλοξενίας, αλλά **δημιουργούν σοβαρά προβλήματα**: είναι απροσάρμοστοι, συμπεριφέρονται επικίνδυνα, παραβιάζουν τους νόμους του κράτους και **έχουν αυξήσει την εγκληματικότητα** στο νησί μας (κλοπές, ατιμίες, καυγάδες, μαχαιρώματα, ναρκωτικά, φόνους και άλλα).

Δυστυχώς η συχνότητα των εγκλημάτων έχει φθάσει σε ανησυχητικό βαθμό και η όλη κατάσταση δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην κοινωνία μας και δυσάρεστες επιδράσεις στη νεολαία μας, αναστατώνει τον λαό μας και προκαλεί πονοκεφάλους στο κράτος μας. Πέραν αυτών συμπεριφέρονται πολλές φορές σαν να είναι εκείνοι οι κυρίαρχοι του τόπου και εμείς πρέπει να υποταχθούμε στη δική τους κουλτούρα. **Ήλθαν τα άγρια να διώ-**

ξουν τα ήμερα κατά τη λαϊκή ρήση. Ο παροξυσμός που είδαμε να γίνεται για **ένα σύνθημα σε τζαμί** είναι ενδεικτικός. **Καμία, όμως ευαισθησία για τη βεβήλωση των εκκλησιών μας στα κατεχόμενα.**

Δεν γνωρίζω με ποιο καθεστώς ευρίσκονται στην Κύπρο, **ούτε γιατί δεν συλλαμβάνονται και δεν απελαύνονται οι παράνομοι.** Ας μην παραγνωρίζουμε όμως και τη νομιμοφάνεια, την οποίαν επιδιώκουν κάποιοι. Παλαιότερα, όταν ήμουν βουλευτής, είχα ανακαλύψει ότι ένα ιδιωτικό εκπαιδευτήριο τούς έκανε πλάτες, **εγγράφοντάς τους δήθεν ως φοιτητές, ενώ ήταν εργάτες!** Όσο για τους **εικονικούς γάμους**, είναι γνωστή η απάτη η οποία συντελείται.

Ζώντας σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός ότι οι πιο πολλοί από τους μετανάστες **είναι μουςουλμάνοι και κατά κανόνα φιλότουρκοι.** Και ας μην σπεύσουν κάποιοι καλοθελητές να χρησιμοποιήσουν εναντίον μας αυτόν τον ισοπεδωτικό και ατεκμηρίωτο χαρακτηρισμό του ρατσιστή, γιατί **δεν είναι το**

θρήσκευμά τους που μας απασχολεί. Εκείνο, που μας ενοχλεί και μας φοβίζει είναι το γεγονός ότι πρόκειται δυστυχώς για ένα σατανικό **σχέδιο αλλοίωσης του δημογραφικού χαρακτήρα του νησιού μας**, το ίδιο επικίνδυνο με αυτό του **εποικισμού** των κατεχομένων! **Η εισβολή των παράνομων μεταναστών στο νησί μας είναι ένα απροκάλυπτο τουρκικό σχέδιο κατά του Ελληνισμού, το οποίο ξεκινά από τον Έβρο, συνεχίζει στα νησιά του Αιγαίου και φθάνει μέχρι την Κύπρο.**

Δυστυχώς σε αυτό το σατανικό σχέδιο φαίνεται να εμπλέκονται, ηθελημένα ή άθελα, και κάποιοι από δικής μας πλευράς, οι οποίοι δεν μπορούν να κατανοήσουν τους κινδύνους που εγκυμονούνται από αυτήν την κατάσταση. Παρατηρείται το φαινόμενο, κάποιοι, ανερυθρίαστα, να υπερασπίζονται τους παράνομους μετανάστες και οι αρχές, δυστυχώς, δεν κατανοούν ότι αυτή η ίδια η υπεράσπιση της παρανομίας συνιστά από μόνη της παρανομία.

Τελευταία ακούσαμε ότι γίνονται σκέψεις, λόγω του υπερπληθυσμού των φυλακών, ο οποίος δημιουργήθηκε και από αυτούς τους λαθρομετανάστες, να αποφυλακίσουν κάποιους. Ιδού και άλλο ένα πρόβλημα που μας δημιουργεί η παρουσία τους λοιπόν.

Έχουμε την άποψη ότι οι αρμόδιοι πρέπει να προβληματιστούν, να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να πάρουν τις σωστές αποφάσεις με γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον της κυπριακής πολιτείας και εμάς των πολιτών της. Να ασκήσουν σοβαρό έλεγχο σε όσους εισέρχονται στα όρια της Κυπριακής Δημοκρατίας, τουλάχιστον των ελευθέρων περιοχών, και **όσοι εντοπίζονται παράνομα, να απελαύνονται.**

Ως χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά την κατοχή και το μικρό μας μέγεθος, οφείλουμε **να ζητήσουμε εξαιρέσεις** από το ευρωπαϊκό κεκτημένο στο θέμα της μετανάστευσης, ώστε να μπορέσουμε **να διαφυλάξουμε τη φυσιογνωμία και την ταυτότητα του πληθυσμού μας.** Να μην γινόμαστε έρμαιο της τουρκικής ή άλλης δολιότητας και να αυτοκαταστρεφόμαστε **εν ονόματι της δήθεν πολυπολιτισμικότητας και της καταπολέμησης, δήθεν, της ξενοφοβίας και του ρατσισμού.** Είναι, επί τέλους καιρός να κοιτάξουμε τα του οίκου μας, γιατί προέχει πάνω από όλα η σωτηρία της πατρίδας. «Salus populi, suprema lex esto» (Η σωτηρία της πατρίδας είναι ο υπέρτατος νόμος).

Διαστροφική τέχνη. Θα μας χάσει ο Θεός!

*Τον Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ*

Δεν θα δώσω ιδιαίτερη έμφαση στον Δ «καλλιτέχνη» κ. Γιώργο Γαβριήλ, ο οποίος είχε το θράσος να φέρει στη δημοσιότητα τις ασχημονίες κατά των ιερών και οσίων του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας μέσω της δήθεν τέχνης του.

Δεν θα χρησιμοποιήσω, επίσης, βαριές εκφράσεις και χαρακτηρισμούς εναντίον του, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για μια ανόσια ενέργεια που προκαλεί τα αισθήματα και την οργή μας, επειδή λόγω της μόρφωσης που διαθέτει και της θέσης που κατέχει ως γυμναστιάρχης είναι λογικό να μην πέφτει τόσο χαμηλά, εκτός και αν κάποια προσωπικά προβλήματα ή κάποιοι λόγοι του το υπαγορεύουν. Δεν μπορεί αλλιώς να εξηγηθεί το γεγονός ότι ασχημονεί με πρωτοφανή τρόπο, όπως θα μπορούσε να ασχημονήσει ένας εχθρός του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας, προσβάλλοντας τα θεία, τη δημοσία αιδώ, τα εθνικά και θρησκευτικά σύμβολα, τα ιερά και όσια του λαού μας. Ειλικρινά, διερωτώμαστε αν ο άνθρωπος είναι καλά, επειδή τέτοιες συμπεριφορές διαθέτουν, συνήθως, άνθρωποι με διεστραμμένη και αρρωστημένη προσωπικότητα και, εν πάση περιπτώσει, όχι άνθρωποι οι οποίοι είναι εντεταλμένοι από την πολιτεία να

γαλουχήσουν ηθικά και εθνικά τη μαθητιώσα νεολαία μας και μάλιστα από το νευραλγικό πόστο του γυμναστιάρχη.

Ειλικρινά λυπούμαστε που στις τάξεις της Παιδείας υπάρχουν άνθρωποι όπως τον κ. Γαβριήλ, ο οποίος, με την επικίνδυνη συμπεριφορά του μπορεί να παρασύρει και να διαφθείρει τους νέους. Επειδή ο ίδιος δεν καταλαβαίνει το πόσο επικίνδυνη είναι αυτή η συμπεριφορά του, οφείλει το κράτος να πάρει τα μέτρα του. Ο Υπουργός Παιδείας, ως ο θεματοφύλακας της διαπαιδαγώγησης των νέων μας, έχει χρέος να ενεργήσει δραστικά ώστε να εκλείψουν τέτοια απαράδεκτα φαινόμενα. Πέραν αυτού, όμως, έχουμε την άποψη ότι και ο Γενικός Εισαγγελέας οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο ποινικής δίωξης του καθώς προσβάλλει εθνικά σύμβολα, τη δημοσία αιδώ και τη μνήμη τεθνεώτος και ασχημονεί κατά βέβηλο τρόπο εναντίον των ιερών και οσίων του λαού μας.

Ας μην μας διαφεύγει το γεγονός ότι παρόμοιες συμπεριφορές βεβήλωσης των ιερών και οσίων από μέρους των Τούρκων τις καταγγέλλουμε σε διεθνή φόρουμ, επιδιώκοντας να βρούμε το δίκιο μας. Πόσω μάλλον όταν αυτά γίνονται στο εσωτερικό μας μέτωπο. Έλεος! Θα μας χάσει ο Θεός!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΙΩΝΑ ΕΟΚΑ 1955-1959
E-mail: simae@moec.gov.cy

29 Ιουλίου 2019

Αρ. φακ.: 05.29.002

Εξοχότατο
Πρωθυπουργό της Ελλάδας
κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Κύριε Πρωθυπουργέ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Σας συγχαίρουμε από καρδιάς για την εκλογή σας στο πηδάλιο του έθνους.

Ημείς οι επιζώντες Αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959 με αγωνία παρακολουθούμε τις εξελίξεις γύρω από το εθνικό μας θέμα, όπως διαμορφώνονται μέσα από την υπερφίαλη τουρκική πολιτική έναντι της Κύπρου και της Ελλάδας.

Η αγωνία μας εντείνεται έτι περισσότερο από τη συνεχιζόμενη ομηρεία της Κύπρου από το 1974 και εντεύθεν χωρίς, να υπάρχει αντίπαλο δέος.

Χρέος σας είναι η δημιουργία ισχυρής Ελλάδας.

Εισήγησή μας είναι όπως ενεργοποιήσετε τις δυνάμεις του απανταχού ελληνισμού, έτσι που ενωμένοι δυνηθούμε να υπερασπιστούμε τα ποτισμένα με αίμα και δάκρυα ιερά χώματα της πατρίδας, απαιτώντας φορτικά από τη Διεθνή Κοινότητα την ουσιαστική συμπαράσταση και παρέμβασή της στην αντιμετώπιση της ασύδοτης επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η εξουδετέρωση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα σημαίνει όχι μόνο απώλεια 800.000 ελληνικών κυπριακών ψυχών και εδάφους, αλλά και προοίμιο άλλων συμφορών του ελληνισμού.

Είμαστε στη διάθεσή σας σε ό,τι νομίζετε ότι μπορούμε να προσφέρουμε για τη σωτηρία της πατρίδας μας.

Ο Θεός να σας φωτίζει και εμπνέει στο δύσκολο έργο σας.

Ανδρέας Μαΐμαριδης
Πρόεδρος
Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης
Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος
Συνδέσμων Αγωνιστών
Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

Ρογήρος Σιπιλλής
Πρόεδρος
Ιδρύματος Απελευθερωτικού
Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ ΕΟΚΑ 1955-195
E-mail: simae@moec.gov.cy

30/3/2020

Έντιμο Υπουργό
Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος Κύριο
Κώστα Καδή Λευκωσία
Κύριε Υπουργέ,

Κατασκευή κουπαστής στο Μονοπάτι των Ηρώων, Μνημείο Ηρώων στο Πελέντρι-Κάτω Αμιάντο

Ανεβαίνοντας το μονοπάτι με τα 108 σκαλοπάτια από τα Προπύλαια, προς το Ηρώο, υπάρχουν στήλες στις οποίες αναγράφονται τα ονόματα, ο τόπος καταγωγής και η ημερομηνία θυσίας των Ηρώων μας. Στο μονοπάτι είναι αναγκαίο να εγκατασταθεί κουπαστή για βοήθεια των ηλικιωμένων που ανεβαίνουν προς το Ηρώο και προστασία από πτώση των ιδίων και προπαντός των παιδιών που επισκέπτονται τον χώρο είτε με τους γονείς τους είτε με τα παιδιά τους.

Νομίζουμε ότι το τμήμα Δασών, με τα μέσα που διαθέτει, μπορεί να κατασκευάσει και εγκαταστήσει τη κουπαστή, όπως και να προβεί στον καθαρισμό του μονοπατιού από κλαδιά των πεύκων και φύλλα τους.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Μαΐμαρίδης
Πρόεδρος
Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης
Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

*Το τελευταίο σκαλοπάτι του
Μνημείου Ηρώων της Ε.Ο.Κ.Α.*

Κυρία

Αναστασία Μαστοροπούλου Διευθύντρια

Γενικό Λύκειο Κρεστενών

Φάξ: 26250-22639

E-mail: mail@lyk-krest.ilei.sch.gr

30/3/2020

Αγαπητή κυρία Μαστοροπούλου

«Εκδήλωση για τον ήρωα Ευαγόρα Παλληκαρίδη»

Συμφωνούμε απόλυτα μαζί σας για την αναβολή της εκδήλωσης, την οποία εισηγούμαστε όπως πραγματοποιήσουμε μόλις παρέλθει η επιδημία που πλήττει την Ελλάδα και την Κύπρο και όλον τον κόσμο. Θα είναι ευχής έργο να ομαλοποιηθούν οι συνθήκες και πραγματοποιηθεί στις 15 Μαΐου όπως το προσδιορίζετε. Εάν όχι πάμε για αργότερα. Ελπίζουμε η επιδημία να παρέλθει σύντομα και στο μεταξύ ο Θεός να μας προσέχει.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Μαΐμαρίδης

Πρόεδρος

Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης

Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

Αναμνηστική έκδοση γραμματοσήμου για τα «65 Χρόνια Απελευθερωτικού Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α»

Χαίρετε και Χριστός ανέστη!

Ελπίζω να είστε καλά.

Σας στέλλω ένα κείμενο που ετοίμασα στα γρήγορα. Σας παρακαλώ δείτε το, διορθώστε το, προσθαφαιρέστε ό,τι νομίζετε ώστε να το στείλουμε.

Φέτος συμπληρώνονται 65 χρόνια από την 1η Απριλίου 1955, την ημέρα έναρξης του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. Μια ημέρα ορόσημο για την ελληνική Ιστορία, γιατί απέδειξε το ψυχικό σθένος του κυπριακού Ελληνισμού και την ακράδαντη πίστη του στο αίτημα της Ένωσης με την Ελλάδα. Μια μέρα ορόσημο για την παγκόσμια Ιστορία γιατί ανέδειξε την ισχύ του πόθου για ελευθερία που κατανικά το σκοτάδι της αποικιοκρατίας. Οι φιλήσυχοι νέοι της Κύπρου μετατράπηκαν σε δεινούς και πολυμήχανους αγωνιστές της ελευθερίας, η μαθητιώσα νεολαία μετατράπηκε σε ορμητικό ηφαίστειο και οι γυναίκες μετατράπηκαν σε φάρους ψυχικού σθένους. Η συμμετοχή σύσσωμου του Ελληνισμού της Κύπρου είναι το συστατικό που γιγάντωσε τον Αγώνα και προκάλεσε τον θαυμασμό όλων των ελεύθερων ανθρώπων ανά το παγκόσμιο και υποχρέωσε τη Μεγάλη Βρετανία σε αναδίπλωση και τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ

Χάρης

Την Τετάρτη 6 Μαΐου 2020 στις 10:27 π.μ., ο/η <simae@moec.gov.cy> έγραψε:
ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Καλημέρα σας.

Σας διαβιβάζω το παρόν μήνυμα, με την παράκληση του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε όπως μερμηνήσετε για την ετοιμσία του κειμένου που θα συνοδεύσει το γραμματόσημό μας.

Σας ευχαριστώ,

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΙΩΝΑ ΕΟΚΑ 1955-195
E-mail: simae@moec.gov.cy

«Αγαπητέ κύριε Κασσιμάτη,

**Μερικά σχόλια στο άρθρο σας «Εγκλωβισμένοι στον μαξιμαλισμό»,
«Καθημερινή», 5 Ιουλίου 2020**

Αλήθεια νομίζετε ότι αν απεμπολήσουμε τα δικαιώματά μας στο Καστελόριζο, την Κρήτη και την Κύπρο, αν θέσουμε, που θέσαμε κάποτε το καθεστώς στο Αιγαίο υπό την κρίση του Διεθνούς Δικαστηρίου και οι Τούρκοι απέρριψαν την πρόταση, αφού θεωρούν ότι το μισό και αργότερα ολόκληρο τους ανήκει, αλήθεια, νομίζετε ότι το θηρίο θα κορεσθεί, ή σίγουρα θα θέλει τα πάντα και πού θα το σταματήσετε;

Αλήθεια γιατί προσβάλλετε τόσο βάνανυσα την Ελλάδα και την Κύπρο γράφοντας ότι η Κύπρος ρυμουλκεί την Ελλάδα σε περιπέτειες; Αντιλαμβάνεστε ότι με τα γραφόμενα σας ανατινάσσετε την Ελλάδα και την Κύπρο σπέρνοντας την αμφιβολία στις σχέσεις τους;

Και γιατί δεν προτάσσετε κάτι σωστό που γράφετε, για ενίσχυση της στρατιωτικής ισχύος προς υπεράσπιση των συνόρων της Ελλάδος στη ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα, αντί των προτάσεων ηττοπάθειας και ευνουχισμού του Ελληνισμού εκείθεν και εντεύθεν του Αιγαίου;

Πρέπει σε αυτή τη σωτήρια προσπάθεια όλες οι δυνάμεις του έθνους να θέσουν τον εαυτό τους συνεργό στην προσπάθεια για ανάπτυξη των ενόπλων δυνάμεων και για τη δημιουργία ελπίδας.

Και κάτι άλλο. Πότε έγινε μαξιμαλισμός η υπεράσπιση του εδάφους της χώρας σας;

Με εκτίμηση,

Ανδρεάς Μαΐμαρίδης Πρόεδρος Σ.Ι.Μ.Α.Ε.

6 Ιουλίου 2020

Η ΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΚΑΙ ΤΑ . . . «ΕΓΓΡΑΦΑ» ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

Η άτσαλη χρησιμοποίηση από τους προπαγανδιστές της αποικιοκρατίας των ανακαλυφθέντων αποσπασμάτων του Ημερολογίου του Αρχηγού Διγενή που σκοπό είχαν να κάμψουν το αγωνιστικό φρόνημα του μαχόμενου κυπριακού ελληνισμού, μπορούμε να πούμε ότι έπεσαν στο κενό και έγιναν μπουόμερανγκ κατά των ιδίων.

Μάταια περίμεναν οι Χάρτιγκ και Λένοξ Μποϊντ ότι με την αποκάλυψη θα κλονιζόταν η εμπιστοσύνη του λαού προς τον Αρχηγό του Αγώνα Διγενή, και ότι θα αυξάνονταν οι συνεργάτες τους οι οποίοι θα έσπευδαν να προδώσουν τα μέλη των ομάδων της Ε.Ο.Κ.Α στα χωριά και τις πόλεις και ότι θα απέφευγαν και θα εγκατέλειπαν αβοήθητο στη μοίρα του το αντάρτικο.

Αντίθετα και παρά τις προσδοκίες τους, η αποκάλυψη της αгаστικής σχέσης του Μακάριου με τον Διγενή, ανάπτυξε την εμπιστοσύνη, την αγάπη, τον ενθουσιασμό και τη βούληση ένταξης της νεολαίας στην Ε.Ο.Κ.Α και υπήρξε ποταμός που ξεχείλιζε με ογκώδεις διαδηλώσεις και δράσεις, εφαρμόζοντας πλήρως τις διαταγές του Αρχηγού, με συγκροτημένα και πειθαρχημένα κτυπήματα τα οποία αποδείκνυαν την ικανότητα στελέχωσης και ενδυνάμωσης της Οργάνωσης με νέα μέλη, δίνοντας στον Αρχηγό τη δυνατότητα να έχει συνεχώς την πρωτοβουλία των κινήσεων.

Η βεβιασμένη, άκαιρη και πανηγυρική αποκάλυψη εγγράφων του Ημερολογίου από τις Βρετανικές αρχές, παρά τις απόψεις των επαγγελματιών ανακριτών, για τήρηση σιγής ως προς την κατοχή των εγγράφων, ώστε να έχουν τον χρόνο για ψυχρή ανάλυσή τους, έδωσε την ευκαιρία στον Αρχηγό στη λήψη άμεσων μέτρων ασφαλείας σε νέες τυχόν διαρροές, έτσι που πλέον η αποκάλυψη των εγγράφων να ωφελήσει την Ε.Ο.Κ.Α παρά να την βλάψει.

Η νέα πιστή έκδοση των αποσπασμάτων των Ημερολογίων από τον εκδοτικό οίκο του Ηλία Επιφανίου, η επιμέλεια της οποίας έγινε από τον εξαιρετο ερευνητή, ιστορικό καθηγητή Πέτρο Παπαπολυβίου, είναι μια πολύτιμη προσφορά στους μελλοντικούς ερευνητές του Απελευθερωτικού Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης
Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ ΕΟΚΑ 1955-1959
E-mail: simae@moec.gov.cy

Χαιρετισμός

του Προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε. κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη
στην τελετή παραλαβής του ιστορικού σκάφους
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, μετά την εκ βάθρων ανακαίνισή του
31 Οκτωβρίου 2019

Κύριε Υπουργέ,
Κυρία Υφυπουργέ,
Πανιερώτατε,
Κύριε Διευθυντή Πολιτιστικών Υπηρεσιών,
Κύριε Πρόεδρε των Συνδέσμων Αγωνιστών,
Συναγωνιστές,

Βρισκόμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να παραδώσουμε στον ελληνισμό και τους επισκέπτες του ιστορικού χώρου της «Αλυκής» Χλώρακας, το ιστορικό σκάφος «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», μετά την εκ βάθρων ανακαίνισή του, **στον τόπο όπου πρωτοπάτησε ο θρυλικός Αρχηγός του Απελευθερωτικού Αγώνα Στρατηγός Διγενής με το σκάφος «ΣΕΙΡΗΝ» τη νύχτα της 10^{ης} Νοεμβρίου 1954.**

Το σκάφος «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» φορτωμένο όπλα, πυρομαχικά και εκρηκτικές ύλες, με καπετάνιο τον έμπειρο ναυτικό **Λουκά Κουταλιανό**, κατέ-

πλευσε στον όρμο ΡΟΔΑΦΙΝΙΑ της Χλώρακας την 25η Ιανουαρίου 1955. Εκεί τον περίμεναν η **ομάδα παραλαβής από αγωνιστές της Χλώρακας**, αλλά και Άγγλοι στρατιώτες και αστυνομικοί, οι οποίοι χωρίς να γίνουν αντιληπτοί, **έστησαν ενέδρα στον χώρο**, αφού είχαν πληροφορηθεί τα της άφιξης του σκάφους, από πληροφόρηση προερχόμενη, πιθανόν, από την Αθήνα.

Το σκάφος, κατασχέθηκε και έκτοτε παρέμεινε χωρίς συντήρηση, παρά ένα πρόχειρο βάψιμο για 64 χρόνια, με συνέπεια, σύμφωνα με εμπειρογνώμονες, να χρειάζεται ριζική συντήρηση, η

οποία του έγινε, και παραδίδεται σήμερα στην ιστορία.

Τότε οι πλόες των δύο σκαφών, του «ΣΕΙΡΗΝ» και του «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», με κυβερνήτες λιονταρόψυχους, **συνέδεσαν άρρηκτα τη μάνα Ελλάδα με τη θυγατέρα Κύπρο**, έφεραν τον Αρχηγό και την όποια βοήθεια για την κυπριακή εποποιία, διαψεύδοντας και καταρρίπτοντας το ψοφοδεές και ανιστόρητο δόγμα του «Η Κύπρος είναι μακριά και δεν θα στείλουμε τα παιδιά μας να εγκλωβιστούν εκεί».

Τα δύο σκάφη με την ιστορική πορεία τους προς την Κύπρο, **απέδειξαν σε όλο τον κόσμο την εγγύτητα και το ενιαίο του ελληνικού χώρου**, που μόνο Ελληνόφωνοι τον αμφισβητούν και τον απαρνούνται χάριν επίπλαστων, προσωρινών υλικών συμφερόντων και ευημερίας, τα οποία επικαλούνται για να δικαιολογήσουν την ατολμία τους.

Με αυτούς τους άτολμους σχεδιασμούς θα τα παραδώσουν όλα στην Τουρκία αμαχητί.

Ερχόμενος στα σημερινά, θέλω να ευχαριστήσω και να συγχαρώ από βάθους καρδιάς τους δύο εμπειρογνώμονες **Κυριάκο Κοφτερό και Ανδρέα Κελέση**, που υπό την εποπτεία και καθοδήγηση τους έγινε το έργο, τον συντονιστή έργων του Σ.Ι.Μ.Α.Ε. **Ανδρέα Μαϊμάρη**, που μαζί με τους πιο πάνω, επέβλεπαν την ποιότητα των ερ-

γασιών και βοήθησαν την εταιρεία «**Ναυτιλιακές Εργασίες Μπίλλης και Υιός Ατδ**», να φέρουν σε πέρας έγκαιρα τις εργασίες τους. Την εταιρεία «Ναυτιλιακές Εργασίες Μπίλλης και Υιός» μνημονεύω και συγχαίρω ιδιαίτερα, γιατί σε κανένα στάδιο της πρωτόγνωρης και δύσκολης εργασίας την οποία έγκαιρα και ποιοτικά εκτέλεσαν, βγήκαν έξω από το πρόγραμμα.

Πρέπει επίσης να ευχαριστήσω τον **Κλεόβουλο Παπακώστα** που πράγματι πάλεψε μέχρι την τελευταία ώρα για να είμαστε σήμερα εδώ, έτοιμοι να πραγματοποιήσουμε την τελετή παραλαβής με τις ευλογίες του **Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Πάφου κ.κ. Γεωργίου**, τον οποίο όλοι ευχαριστούμε για την τέλεση του Αγιασμού και τη φιλοξενία του στους χώρους του ξενοδοχείου.

Τέλος ευχαριστώ όλους εσάς που τιμάτε σήμερα τη δική σας ιστορία, την ιστορία της Κύπρου, αποδεχόμενοι με την παρουσία σας την εγγύτητα του χώρου Κύπρου-Ελλάδας.

Σας ευχαριστώ

**Χαιρετισμός
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΚΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΑ 60 ΧΡΟΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ
ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959
ΣΤΙΣ 7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019**

Απευθύνω τόν ἐγκάρδιο χαιρετισμό μου στήν ἐκλεκτή καί συνεκλεκτή ἀποψινή ὁμήγουρη καί συγχαίρω τούς διοργανωτές καί τούς συντελεστές τῆς παρούσας Ἐκδήλωσης.

Ἡ ἱστορία, κατά τόν λόγο τοῦ σοφοῦ Ἡρακλείτου, «οὔτε κρύπτεται, οὔτε λέγει, ἀλλά, προπάντων, σημαίνει». Καί ἡ παρουσία ὅλων μας ἐδῶ δέν ἐπιζητεῖ «θήρατρα ἀκοῆς». Ἀλλά ἔρχεται νά διαδηλώσει τήν ὀφειλόμενη, τιμή, σέ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίσθησαν καί **«τὴν δόξαν τῆς ἱστορίας εὐμοίρησαν»**. Ταυτόχρονα, ἡ παροῦσα Ἐκδήλωση, ἰδιαίτερα, ἀναφέρεται καί σέ μᾶς καί μᾶς ἀφορᾷ ἅμεσα, ὑπό τήν ἔννοια, ὅπως καί ὁ ποιητής Ἀνδρέας Κάλβος τήν ἐπισημαίνει, ὅτι **«ὁ χρόνος ἀπό τῆ στάμνα χύνει τά ρεύματα τῆς λήθης»**.

Ἔτσι, ἡ ἱστορικὴ ἐμβίωση ἀποτελεῖ τὴ φωτοδότρα μνήμη, ἡ ὁποία ἀναιρεῖ τὸ ἄκοσμο τῆς ζωῆς μας καί μορφοποιεῖ τὸ παρὸν, ἀλλά καί λαμπρύνει ἓνα ὑποσχόμενο μέλλον. Καί «ἡ ὁμορφιά»,

λέγει ὁ Ντοστογιέφσκυ, «Θά σώσει τόν κόσμο».

Εἶναι γνωστή ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἐνοίκων τῆς πόλης τῆς Συβάρεως, οἱ ὁποῖοι **ἔσφαξαν καί τούς πετεινοὺς τους, γιὰ νά μὴν τοὺς ἐνοχλοῦν τὸν πρωινὸ τους ὕπνο!** Γιὰ νά ἔλθουν οἱ ἐχθροὶ τοὺς καί νά τοὺς καταστρέψουν καί νά παραμείνει παροικιῶδης ὁ χαρακτηρισμὸς **«συβαριτισμός»**.

Καί εἶναι γνωστή, ἐπίσης, ἡ συμπεριφορὰ, προπάντων, **τῶν νέων τῆς Γαλλίας**, οἱ ὁποῖοι, μπροστά στή διαφαινόμενη χιτλερική εἰσβολή στή χώρα τους, ἐπιφωνοῦσαν: «Πουρκουά, πουρκί;». **(Γιατί καί γιὰ ποιόν νά πολεμήσω;)**.

«Τάξτε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν» (δηλαδή, στίς ὑποθήκες τῆς ἱστορίας σας), ἀναφωνεῖ ὁ προφήτης Ἀγγαῖος (1,5). Ναί. Ἡ ἱστορικὴ μνήμη εἶναι φωτοδότρα καί ἀποβαίνει ἡ περὶ τοῦ πρακτέου εἰσηγήτρια.

Καί ὁ ἀγώνας τῆς Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59, ἀποτελεῖ τήν περιεκτική φωνή τῆς ἱστορίας μας, ἡ δυναμική τοῦ ὁποίου διερμηνεύει τό παρελθόν, νοσηματοδοτεῖ τό παρόν καί ἀνατροφοδοτεῖ τό μέλλον.

Καί αὐτῆς τῆς περιεκτικῆς ἱστορικῆς φωνῆς **ἔχομε ἀνάγκη γνώσης σήμερα** ὅλοι μας καί, προπάντων, οἱ νέοι, γιατί αὐτοί εἶναι τό μελλοντικό ἐμπίστευμα τοῦ τόπου μας.

Γι' αὐτό, καί «ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ὅρων ἱστάμενοι», καταθέτοντας ἀπόψε, μέ τήν εὐκαιρία τῆς λήξης τῆς ἐποποιίας τοῦ ἀγώνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959, λόγους ἄξιους τῶν ἐγκωμιαζομένων προσώπων καί πραγμάτων, προτάσσεται, καί τοῦτο βαρύνει τοὺς ὅμους ὅλων καί, ἰδιαίτερα, τῶν φορέων ἀγωγῆς τῆς νεότητος, δηλαδή τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Οἰκογένειας, τῆς Πολιτείας καί Παιδείας, νά μετακενώσουμε καί **νά μεταγρίσουμε τήν ἀνατροφοδότηρα αὐτὴ ἐθνικὴ μνήμη** στίς ψυχές τῶν νέων

μας. Καί τοῦτο, γιατί αὐτός ὁ ἀγώνας, ἦταν ἀγώνας, κυρίως, τῶν νέων Ἑλλήνων τῆς Κύπρου.

Ναί. Νά ἀξιοποιήσουμε πρέπει τήν προίκα τῆς ὑπαρξῆς τους, τήν ὁποία ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἀποκαλεῖ «βράσμα ψυχῆς», ὥστε νά καταστούν ἱκανοί, νά προσομιλοῦν μέ τοὺς ἥρωες τῆς Ε.Ο.Κ.Α καί, ὡς ἄλλοι Ἀθηναῖοι εὐέλπιδες, νά διαδηλώνουν στεντόρεια: **«Ἄμμες δέ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες τούτων»**, [Ἐμεῖς, ὑποσχόμαστε νά γίνομε πολὺ καλύτεροι αὐτῶν].

Ἑλληνες καί Ἑλληνίδες τῆς Κύπρου,

«Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί!». Ἡ Πατρίδα μας, ἂν θά ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀρκυρούς τούρκους, **ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ νέους, οἱ ὁποῖοι, ὄχι ὡς βάρσχοι νά κοάζουν στὰ βαλτόνερα τῆς ἠθικῆς καί ἐθνικῆς σήψης, ἀλλά, ὡς ἄλλοι ἀετοί, νά ὑψώνονται καί νά διασχίζουν τοὺς αἰθέρες.**

Σας ευχαριστώ.

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959
ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

**ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ
ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΩΣΑΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959
ΣΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΣΕΒΕΡΙΕΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

**ΠΕΜΠΤΗ, 27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020 ΚΑΙ ΩΡΑ 11:00 π.μ.
ΣΕΒΕΡΙΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID 19

Έρευνα Ελένης Βασιλείου*

Πρόσφατα, ο τόπος μας, όπως και όλη η υφήλιος, έχει προσβληθεί από μια νέα λοιμώδη νόσο (μιαν αρρώστεια δηλαδή που οφείλεται στην προσβολή του οργανισμού μεγάλου αριθμού ατόμων που ζουν στον ίδιο τόπο, από ένα παθογόνο μικροοργανισμό και συγκεκριμένα τον ΚΟΡΩΝΟΪΟ COVID 19), που άφησε πίσω του εκατομμύρια θύματα παγκοσμίως.

Όταν η εξάπλωση μιας επιδημίας είναι πολύ μεγάλη, όπως συνέβη και με την πιο πάνω, ούτως ώστε τα περισσότερα άτομα μιας περιοχής να έχουν προσβληθεί, τότε λέγεται ΠΑΝΔΗΜΙΑ.

Η αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας είναι πολύ δύσκολη, καθότι δεν υπάρχουν ακόμη ούτε τα προληπτικά εμβόλια, ούτε τα αντίστοιχα φάρμακα. Οι Οργανισμοί Υγείας κάθε χώρας, με επί κεφαλής τον παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ), καθώς και όλες οι Κυ-

βερνήσεις μέσω του Υπουργείου Υγείας, εξέδωσαν ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ και ΕΦΑΡΜΟΣΑΝ αυστηρά όλους τους περί λοιμοκαθάρσεως νόμους, που βασίζονται στον «κατ' οίκον περιορισμό» του κόσμου, για να αποφευχθεί ο συνωστισμός και οι στενές επαφές, που μέσω τους επιταχύνεται η μετάδοση και εξάπλωση του θανατηφόρου αυτού ιού, που έγινε το φόβητρο της ανθρωπότητας αλλά και ο αναστολέας κάθε οικονομικής δραστηριότητας σε κάθε χώρα.

Ευτυχώς, εμείς εδώ στην Κύπρο, υπακούοντας και τηρώντας τα διάφορα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Υγείας και της Ειδικής Ομάδας των Επιδημιολόγων που το στελέχωσαν, αντιμετωπίσαμε πολύ θετικά την εν λόγω επιδημία, με τα λιγότερα θύματα.

Παραθέτουμε στη συνέχεια τις γενικές οδηγίες του Κυπριακού Υπουργείου Υγείας που ενημερώνουν τους πολίτες για τον ιό αυτόν και δίδουν συγκεκριμένες οδηγίες για την πρόληψη της νόσου, την προφύλαξη του κόσμου, καθώς και μέτρα προστασίας του:

* Η Ελένη Βασιλείου είναι νομικός.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Δελτίο Τύπου

Οδηγίες προφύλαξης και μέτρα ατομικής προστασίας στην κοινότητα από λοίμωξη κορωνοϊού COVID-19

Μέτρα ατομικής προστασίας στην κοινότητα:

Για σκοπούς ορθής πληροφόρησης του κοινού, η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής του Υπουργείου Υγείας επιθυμούν να τοποθετηθούν επί του θέματος των μέτρων ατομικής προστασίας σε κοινόχρηστους χώρους (π.χ. υπεραγορές, λαϊκές αγορές, φαρμακεία, τράπεζες και άλλοι χώροι εργασίας).

Η επιλογή για εφαρμογή επιπλέον μέτρων ατομικής προστασίας, όπως γαντιών ή μάσκας, είναι απολύτως συμπληρωματική και δεν πρέπει να αντικαθιστά την αναγκαιότητα για εφαρμογή των υπόλοιπων συνιστομένων προστατευτικών μέτρων που έχουν μεγαλύτερη υπόσταση στη μείωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού Sars-CoV2. Αυτά τα μέτρα υπενθυμίζεται ότι είναι: **η τήρηση απόστασης 2**

μέτρων από άλλα άτομα, η αποφυγή συνωστισμού σε κλειστούς χώρους, η τακτική υγιεινή χειρών (είτε με νερό και σαπούνι είτε με αλκοολούχο διάλυμα) και η αποφυγή επαφής των χειρών (με ή χωρίς γάντια) με το πρόσωπο όλες τις ώρες που βρίσκεστε εκτός της οικίας σας.

Υγιεινή των χειρών:

Η υγιεινή των χειρών αποτελεί το πιο σημαντικό μέτρο, στον περιορισμό της μετάδοσης του ιού. **Συνιστάται η προσεκτική και συνεχής υγιεινή των χειρών** είτε με νερό και σαπούνι είτε με αλκοολούχο αντισηπτικό, κυρίως μετά την επαφή με κοινόχρηστες επιφάνειες, κατά την έξοδό σας από τον χώρο που επισκεφθήκατε και πριν την είσοδό σας στους προσωπικούς σας χώρους, όπως για παράδειγμα, το αυτοκίνητό σας ή το σπίτι σας. Παράλληλα, πρέπει όλες τις ώρες να αποφεύγεται η επαφή των χειρών με το πρόσωπο και σε αντίθετη περίπτωση που είναι απαραίτητο, αυτό να γίνεται με καθαρά χέρια.

Γάντια:

Παρόλο που η χρήση γαντιών συνιστάται από πολλούς χώρους εργασίας, με σκοπό τη **παρεμπόδιση της μετάδοσης** του ιού SARS-CoV-2, η υγιεινή των χεριών πριν και μετά τη χρήση των γαντιών **είναι επιβεβλημένη**. Σε τέτοιες περιπτώσεις, συνιστάται όπως τα γάντια να **εφαρμόζονται** αμέσως πριν την είσοδο σε κοινόχρηστους χώρους και να **απορρίπτονται** σε καλάθο απορριμμάτων, αμέσως μετά την έξοδο σας από τον δημόσιο χώρο, όπου και θα πρέπει να **ακολουθηθεί** η υγιεινή των χεριών.

Δεν συνιστάται η χρήση γαντιών σε όλη τη διάρκεια της παραμονής έξω από το σπίτι, καθώς η χρήση τους δημιουργεί ψευδές αίσθημα ασφάλειας και αυξάνεται ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης στα υπόλοιπα και πιο σημαντικά μέτρα. Επιπλέον, θα πρέπει να αναφερθεί ότι **τα γάντια φθείρονται εύκολα, τόσο κατά τη διάρκεια της χρήσης όσο και από τα αλκοολούχα διαλύματα**. Σε περίπτωση φθοράς ή παρατεταμένης χρήσης, θα πρέπει να απορρίπτονται σωστά και να εφαρμόζεται η υγιεινή των χεριών και εάν χρειάζεται, να χρησιμοποιείται νέο ζευγάρι γαντιών.

Μάσκα:

Αν και δεν υπάρχουν πρόσφατα και επακριβή επιστημονικά δεδομένα που

να υποστηρίξουν τη χρήση μάσκας σε κοινούς χώρους (χώρους μη υγειονομικής φροντίδας), η χρήση της μάσκας **αποσκοπεί στον περιορισμό της μετάδοσης εκκρίσεων του αναπνευστικού** από το άτομο που την εφαρμόζει. Συνεπώς, μπορεί δυνητικά να **περιορίσει τη μετάδοση του ιού προς τους άλλους** από νοσούντα συμπτωματικά ή και ασυμπτωματικά άτομα που φέρουν τη μάσκα. Επίσης μπορεί να **προστατεύσει τα άτομα που τη φέρουν από άμεση έκθεση του στόματος και της μύτης τους σε σταγονίδια άλλων ατόμων που βρίσκονται πολύ κοντά τους**. Η χρήση της όμως ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ψευδούς αισθήματος ασφάλειας και τονίζεται ότι ακόμα και όταν εφαρμόζεται, **είναι συμπληρωματικό μέτρο**. Για τον λόγο αυτό, **πάντα τηρούνται τα υπόλοιπα μέτρα**, όπως **υγιεινή των χεριών, τήρηση αποστάσεων 2 μέτρων και περιορισμός-απομόνωση των θετικών κρουσμάτων και των επαφών τους**. Καθώς η μάσκα μπορεί να φθαρεί, θα χρειαστεί να απορρίπτεται σε καλάθους απορριμμάτων μετά από κάποιες ώρες εφαρμογής της, όταν είναι ορατά λερωμένη ή βρεγμένη, ή κατά την έξοδο από τους κλειστούς χώρους στους οποίους χρησιμοποιήθηκε.

Η χρήση αυτοσχέδιων υφασμάτων των μασκών **δεν προστατεύει, απεναντίας εκθέτει τον χρήστη σε κίνδυνο**. Επί-

σης, η χρήση μάσκας υψηλής αναπνευστικής προστασίας ή ασπίδας προσώπου (προσωπίδας) στην κοινότητα, δεν έχουν κανένα απολύτως όφελος, καθώς δεν υπάρχουν συνθήκες παραγωγής αερολύματος, όπως γίνεται σε χώρους υγειονομικής φροντίδας. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση απόφασης για χρήση μάσκας, **συνιστάται η χρήση απλής χειρουργικής μάσκας** και να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή.

Η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων και η Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή του Υπουργείου Υγείας τονίζει ότι παρακολουθεί στενά τη διεθνή βιβλιογραφία και στις πεripτώσεις αλλαγής των υφιστάμενων δεδομένων ή των οδηγιών και των

μέτρων που αφορούν τον ιό SARS-CoV2, παρέχει τις ανάλογες εισηγήσεις/τροποποιήσεις προς τον Υπουργό Υγείας για να παρθούν αποφάσεις και να ενημερωθούν οι πολίτες και διαμένοντες της Κυπριακής Δημοκρατίας, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η Δημόσια Υγεία.

Τέλος, τονίζεται ότι η Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή προβαίνει σε ανακοινώσεις και εισηγήσεις βάσει εμπειρογνωμοσύνης, επιστημονικών δεδομένων που πιθανόν να εφαρμόζονται και σε άλλες χώρες και μετά από μελέτη ιατρικής βιβλιογραφίας.

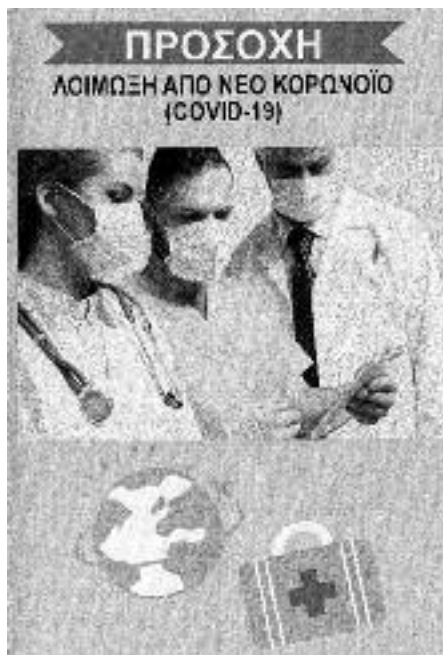
Υπουργείο Υγείας

13 Απριλίου 20

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

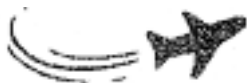
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Αν έχετε ταξιδέψει σε οποιαδήποτε χώρα/επαρχία με ενεργή επιδημία τις τελευταίες 14 μέρες ή έχετε έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο ή υπό διερεύνηση κρούσμα του νέου κορωνοϊού οι χώρες / επαρχίες μπορούν να αλλάξουν ανάλογα με την εξέλιξη της επιδημίας. Μπορείτε να ενημερώνεστε από το τηλεφωνικό κέντρο 1420.

ΚΑΙ

Εμφανίσατε συμπτώματα οξείας λοίμωξης αναπνευστικού όπως:

- Πυρετό
- Βήχα ή Πονόλαιμο
- Αναπνευστική Δυσχέρεια

ΣΥΣΤΗΝΕΤΑΙ:

- Κατ' οίκον περιορισμός

- Αποφεύγετε όσον το δυνατόν τη στενή επαφή με άλλους

- Παραμένετε στο σπίτι και τηλεφωνήστε στον προσωπικό σας ιατρό ή καλέστε στο τηλεφωνικό κέντρο 1420. Αναφέρετε το ταξιδιωτικό ιστορικό σας.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:**1. Ποιος είναι ο νέος ιός;**

Ένας νέος ιός εμφανίστηκε στην Κίνα τον Δεκέμβριο του 2019 και στη συνέχεια επιβεβαιώθηκε ότι πρόκειται για νέο κορωνοϊό και είναι μέλος της ίδιας μεγάλης οικογένειας με τους προηγούμενους κορωνοϊούς SARS και MERS.

2. Τι είναι οι κορωνοϊοί;

Οι κορωνοϊοί είναι μία ομάδα ιών που συνήθως προκαλούν αναπνευστικές λοιμώξεις με ποικίλη σοβαρότητα στον άνθρωπο και στα ζώα. Εκτιμάται ότι οι κορωνοϊοί είναι υπεύθυνοι για ένα πολύ σημαντικό ποσοστό των κοινών κρυολογημάτων στους ενήλικες και στα παιδιά.

3. Από πού προήλθε ο ιός;

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) ακόμη αναζητά την ακριβή

προέλευση του ιού. Η πρώτη εστία μόλυνσης από τον νέο κορωνοϊό φαίνεται να εμφανίστηκε σε μια αγορά τροφίμων και ζώων ζώων στην πόλη Γουχάν. Από εκεί προήλθαν και τα πρώτα επιβεβαιωμένα περιστατικά.

4. Ποια είναι τα συμπτώματα του νέου ιού;

Οι ασθενείς μπορεί να παρουσιάσουν ήπια, μέτρια ή σοβαρή λοίμωξη συμπεριλαμβανομένης σοβαρής πνευμονίας, σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, σηψαιμία και σηπτικό σοκ. Τα συμπτώματα που μπορεί να παρουσιάσει κάποιος μοιάζουν πολύ με αυτά του κοινού κρυολογήματος, τα οποία περιλαμβάνουν: **πυρετό, ρινική καταρροή, βήχα, πονόλαιμο, αναπνευστική δυσχέρεια και πιθανώς πονοκέφαλο.** Ο ιός έχει χρόνο επώασης 14 μέρες.

5. Πώς γίνεται η διάγνωση και η θεραπεία του;

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία για τη λοίμωξη αυτή, συνεπώς η κλινική προσέγγιση βασίζεται στην κλινική κατάσταση του ασθενούς. Η υποστηρικτική φροντίδα φαίνεται να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική. **Επί του παρόντος δεν υπάρχουν εμβόλια κατά των κορωνοϊών.**

6. Πόσο μεταδοτικός είναι ο ιός μεταξύ των ανθρώπων και πώς μεταδίδεται;

Ο ιός φαίνεται να μεταδόθηκε αρχικά από τα ζώα στον άνθρωπο. Έχει επιβιβαιωθεί και η μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο. **Γίνεται μέσω σταγονιδίων του αναπνευστικού με το βήχα και το φτάρνισμα, με την προσωπική επαφή (π.χ. άγγιγμα χειρών), με το άγγιγμα μολυσμένων επιφανειών και στη συνέχεια με το άγγιγμα του στόματος ή της μύτης, προτού κανείς πλύνει τα χέρια του.**

7. Πόσο σοβαρές είναι οι λοιμώξεις που προκαλούνται από τον 2019-nCoV;

Ο νέος αυτός ιός φαίνεται να σχετίζεται με τον ιό SARS του 2003 και φαίνεται να έχει παρόμοια χαρακτηριστικά. Μέχρι στιγμής ο ιός φαίνεται να προκαλεί από ήπια συμπτώματα γρίπης μέχρι βαριά ιογενή πνευμονία και θάνατο. Ασθενείς με χρόνιες παθήσεις (υπέρταση, καρδιακά νοσήματα, διαβήτης και ηπατικές ή αναπνευστικές ασθένειες) φαίνεται να είναι πιο ευάλωτοι σε πιο σοβαρές λοιμώξεις από τον ιό αυτόν.

8. Ποια η σημασία να λαμβάνονται αυστηρά μέτρα πρόληψης από τους επαγγελματίες υγείας;

Το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα υγείας εκτίθενται σε αρρώστους, τους θέτει σε ιδιαίτερο κίνδυνο. Οι λοι-

μώξεις μεταξύ των επαγγελματιών αυτών είναι ένας από τους πρώτους τρόπους μετάδοσης από άνθρωπο σε άνθρωπο. Για αυτό θα πρέπει οι επαγγελματίες υγείας να ακολουθούν πιστά τα μέτρα πρόληψης.

9. Τι κάνουν οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας για να αντιμετωπίσει τον νέο αυτόν ιό;

Η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας εφαρμόζουν σχέδιο δράσης για ενδεχόμενη επιδημία του ιού αυτού στην Κύπρο. Έχει αναπτύξει και εφαρμόσει **πρωτόκολλα** για τη διαχείριση ύποπτων περιστατικών με βάση τις συστάσεις του ΠΟΥ. Επίσης έχει ξεκινήσει ενημερωτική εκστρατεία προς τους επαγγελματίες υγείας και το κοινό. Ταυτόχρονα έχουν ληφθεί μέτρα ελέγχου των σημείων εισόδου της χώρας (αεροδρόμια, λιμάνια, οδοφράγματα).

10. Πώς μπορεί κάποιος να αποφύγει την μετάδοση αναπνευστικών λοιμώξεων γενικότερα συμπεριλαμβανομένης της γρίπης και του νέου κορονοϊού;

Προστατεύοντας τον εαυτό του και τους γύρω του.

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ:

● **Φροντίζουμε επιμελώς την ατομική υγιεινή μας.** Καλό και τακτικό πλύσιμο των χεριών και του προσώπου με υγρό σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα και προσεκτικό στέγνωμα με χαρτίνες χαρτοπετσέτες. Χρησιμοποιούμε αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (60%).

● Χρησιμοποιούμε χαρτομάντηλα και μαντηλάκια μίας χρήσης για κάλυψη στόματος και μύτης στο βήχα/φτάρνισμα και ακολούθως τα πετάμε.

● **Καθαρίζετε και απολυμαίνετε τακτικά επιφάνειες και πάγκους εργασίας.**

● **Αερίζουμε καλά και συχνά το σπίτι και τον χώρο εργασίας μας.**

● **Αποφεύγουμε την στενή επαφή με άτομα που φαίνεται να έχουν συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού και τους χώρους που υπάρχει συνωστισμός.**

Πληροφορίες στο 24ωρης εξυπηρέτησης τηλεφωνικό κέντρο

1420

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Ο φονικός κορωνοϊός COVID-19 δεν έφυγε και όπως δείχνουν τα πράγματα ουδέποτε θα φύγει.

Ευρίσκεται μεταξύ μας, αλλά δεν ξέρουμε πού.

Ως εκ τούτου:

**ΤΗΡΟΥΜΕ ΜΕ ΕΥΛΑΒΕΙΑ ΟΛΟΥΣ
ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ**

Σπιναλόγκα: Δεν κόλλησε ποτέ ο παπάς που κοινωνούσε τους λεπρούς

Για δέκα ολόκληρα χρόνια, ο παπάς της Σπιναλόγκα, κοινωνούσε τους λεπρούς και έπειτα κατέλυε (έπινε) την υπόλοιπη θεία κοινωνία χωρίς να κολλήσει λέπρα.

Ένα από τα ιστορικά στοιχεία που πληροφορούμαστε για το «νησί των ζωντανών νεκρών» είναι ότι οι χανσενικοί (λεπροί) που κατοικούσαν στη Σπιναλόγκα ήταν οργισμένοι με τον Θεό, για τον λόγο ότι η ασθένειά τους ήταν μια μεγάλη και αφόρητη δοκιμασία. Ένας Γεραπετρίτης παπάς τόλμησε να τους επισκεφθεί κάποτε και να λειτουργήσει στον Άγιο Παντελεήμονα, που υπήρχε και ρήμαζε στο νησί, συντροφιά με τους νέους του κατοίκους. Λένε πως στην πρώτη Λειτουργία **δεν πάτησε ψυχή**. Οι λεπροί άκουγαν πεισμένοι από τα κελιά τους την ψαλμωδία, κι άλλοτε την σκέπαζαν με τα βογκητά τους κι άλλοτε με τις κατάρρες τους. **Ο ιερέας όμως ξαναπήγε**. Στη δεύτερη τούτη επίσκεψη ένας από τους ασθενείς πρόβαλε θαρρετά στο κατώφλι του ναού.

– Παπά, θα κάτσω στη Λειτουργία σου μ' έναν όρο όμως. **Στο τέλος θα με κοινωνήσεις**. Κι αν ο Θεός σου είναι τόσο παντοδύναμος, εσύ μετά **θα κάμεις την κατάλυση και δεν θα φοβηθείς** τη λέπρα μου.

Ο ιερέας έγγενυσε συγκαταβατικά. Στα κοντινά κελιά ακούστηκε η κουβέντα κι άρχισαν να μαζεύονται διάφοροι στο πλάι του ναού, εκεί που ήταν ένα

μικρό χάλασμα, με λιγοστή θέα στο ιερό. Παραμόνευσαν οι χανσενικοί στο τέλος της Λειτουργίας **κι είδαν τον παπά δακρυσμένο και γονατιστό στην Ιερή Πρόθεση να κάνει την κατάλυση**. Πέρασε μήνας. Οι χανσενικοί τον περίμεναν. Πίστευαν πως θα 'ρθει τούτη τη φορά ως ασθενής κι όχι ως ιερέας. Όμως **ο παπάς επέστρεψε υγιής και ροδαλός** κι άρχισε με ηθικό αναπτωμένο να χτυπά την καμπάνα του παλιού ναΐσκου.

Έκτοτε και για δέκα τουλάχιστον χρόνια η Σπιναλόγκα είχε τον ιερέα της. Οι χανσενικοί **αναστήλωσαν μόνοι τους την εκκλησία και συνάμα αναστήλωσαν και την πίστη τους. Κοινωνούσαν τακτικά και πάντα κρυφοκοίταζαν τον παπά τους την ώρα της κατάλυσης**, για να βεβαιωθούν πως το «θαύμα της Σπιναλόγκα» συνέβαινε ξανά και ξανά. Το 1957, με την ανακάλυψη των αντιβιοτικών και την ίαση των λεπρών, το λεπροκομείο έκλεισε και το νησί ερημώθηκε. **Μόνο ο ιερέας έμεινε στο νησί ως το 1962, για να μνημονεύει τους λεπρούς μέχρι 5 χρόνια μετά τον θάνατό τους**.

Το επισκεπτήριο του πολέμου

ΓΝΩΜΗ

Τον Γιάννη Σπανού

Το επισκεπτήριο του πολέμου είναι πανομοιότυπο επί χιλιετία. Το ίδιο και το προοίμιο της επαναλαμβανόμενης απειλής. Μόνο οι αποστολείς αλλάζουν. Στα χρόνια μας προηγήθηκε ο Ετζεβίτ το 1974. Τώρα το υπογράφει ο Ερντογάν. Και το επαναλαμβάνει το φερέφωνο. Ο Χουλουσί Ακάρ που επαναφέρει στη μνήμη **όσα θυμούνται οι Τούρκοι και ξεχνούν οι Έλληνες**. Τη Μικρασιατική Καταστροφή πριν 97 χρόνια και την Κυπριακή Καταστροφή πριν 45 χρόνια. Και οι τηλεβόες των επερχομένων το αναμεταδίδουν στην οικουμένη: «Είμαστε στο ίδιο σημείο που βρισκόμασταν το 1974 στην Κύπρο. Ότι χρειάστηκε να γίνει εκείνη τη μέρα θα γίνει και σήμερα», λέει ο υπ. Άμυνας στην Άγκυρα...

Οι Τούρκοι είναι μιμητικοί. Δεν χρειάζονται να ψάχνουν άλλους τρόπους έκφρασης της φυλετικής τους νοοτροπίας. Αναλλοίωτη η συνταγή. Επανάληψη της επιδρομής. Άλλοτε ηγείτο ο Αρσλάν, ο Τουγκρίλ, ο Βαγιαζήτ, ο Λαλά Μουσταφά, ο Τζαχάς, ο Ταλαάτ, ο Κεμάλ, ο Ντενκτάς. Επαναλαμβανό-

μενη και η ίδια μέθοδος. Στρατιωτική επιδρομή, λεηλασίες, βιασμοί, σφαγές, αρπαγές εδαφών, δημιουργία κατοχικών κρατών, εναντίον αντιπάλου επαναλαμβανόμενης μαζοχιστικής απρονοησίας και αφέλειας. Ο Γιουνγκ θα

έλεγε απόλυτης βλακειάς. Στην «Εγκυκλοπαίδεια της Βλακειάς» ο Ματαίας φον Μπόξελ θα αναμετάδιδε τη σαρκαστική διαπίστωση για την ηλιθιότητα.

Χίλια χρόνια μάς ακρωτηριάζουν. Από τη Μικρά

Ασία των 9 εκατομμυρίων, κα-

ταντήσαμε στη Μικρή Ελλάδα, στη σκλάβια Κύπρο, στην εγκαταλειμμένη Μακεδονία. Και πλήθη νεοελλήνων θυμίζουν τους Αθηναίους που οικτρίζει ο Πλάτων στον Γοργία: τεμπέληδες, δειλοί, φλύαροι και φιλάργυροι. Που δεν αντιδρούν, δεν οργίζονται εναντίον όσων επιβάλλεται. Και μαστιγώνονται από τον Ισοκράτη: **«Οι μη οργιζόμενοι εφ' ος δη, ηλίθιοι δοκούντες είναι»**. Χειροκροτούν και συναγελάζονται με τους γαλονάδες που καταπρόδωσαν την Κύπρο κι αντί να τους στήσουν στο Γουδί, τους φορτώνουν σιρίτια να καλύπτουν την καταισχύνη τους. Κι οι

Έλληνες όπως τους «συφοριαμένους Τρώες», του Αλεξανδρινού ποιητή, που τρέχουν να γλυτώσουν, «όμως η πτώση τους είναι βεβαία. Επάνω στα τείχη, άρχισεν ήδη ο θρήνος»...

Γνωρίζουμε με ποιους έχουμε να κά-
νουμε. Το εμπεδώσαμε. Δεν έχουμε δι-
καίωμα να αμφιβάλλουμε. Οι πανω-
λεθρίες άφησαν πληγές που αιμορρα-
γούν. Οσφραινόμεθα την οσμή του αί-
ματος. «Το αίμα βοά, κατά τη Βίβλο». Και όμως, παρηγοριόμαστε με ης αυ-
ταπάτες. Δεν αντιδρούμε. Δεν προπα-
ρασκευαζόμαστε. Χασκογελούμε και
περιμένουμε να μας σφάξουν. Και τα
αίματα των προηγούμενων είναι νωπά.
45 χρόνια κηδεύουμε κάθε μέρα νε-
κρούς του 1974. Μαζευόμαστε στις εκ-
κλησιές και ακούοντας τα εγγόνια των
θυμάτων να υμνούν τους ηρωικούς πα-
τέρες κουνάμε περιλυποί τα κεφάλια.
Τίποτε άλλο. Αλλά όταν ακούγαμε τον
**Ματαφιά να προτείνει επέλαση και
απελευθέρωση του φαντάσματος,
κλειδοστομιάζαμε.** Ήταν τότε που οι
Εγγλέζοι έστησαν οδοφράγματα στη
Δεκέλεια κι ο στρα-τηγός διέταξε τα
τεθωρακισμένα να τα σαρώσουν και
να προχωρήσουν στα Κοκκινόχωρια.
**Ακούγαμε τον Κυπριανού να αρνείται
το Βαρώσι, στο σχέδιο Αμερικανών,
Καναδών, Άγγλων και συγκατανεύ-
αμε!**

Τους βλέπαμε να παρακάμπουν τη

συμφωνία Γ' Βιέννης για τη δύστυχη
Καρπασία και δεν τους φτύναμε. Τη-
ρούσαμε σιγή ενόχων. **Αντικρίζαμε την
κατάπυκτη συμφωνία Ζυρίχης** και
θεοποιούσαμε τους υπογράφοντες,
χωρίς να ρωτήσουν τον λαό που δέ-
σμευαν. **Και τώρα, οι πληγές** της παγί-
δας εκείνης **κακοφορμίζουν** και δεν
λέμε κουβέντα... Δεν έχουμε αμφιβολία
για την προδοσία της Χούντας αλλά
δεν απαιτούμε εκτελεστικό για τους
προδότες. Αντίθετα, **ανεχόμαστε** τα
κοράκια που τους χειροκροτούν όταν
τους στολίζουν με παράσημα! **Οι Τούρ-
κοι εξοπλίζονται μισό αιώνα** για να
μας επιτεθούν ολοκληρώνοντας το **σχέ-
διο «τελικής λύσης».** Στήνουν τα κα-
νόνια τους, κουβαλούν τους ρωσικούς
πυραύλους απέναντί μας κι εμείς βγά-
ζουμε λόγους. Δεν μεριμνήσαμε, αν μη
τι άλλο, για τη στοιχειώδη άμυνα της
ζωής των παιδιών μας. Και **ανεχόμα-
στε τα λεφτά από τη φορολογία για
την άμυνα να διασπαθίζονται** για την
ενίσχυση όσων κουβάλησαν άρρωστα
ζώα από τα κατεχόμενα και... ζημιώθη-
καν!...

Οι εκάστοτε κακή τη μοίρα ηγέτες δεν
ήταν μόνο **απαράδεκτοι**, αλλά αποδει-
κνύονταν **αρνητικοί** έναντι των λογι-
κών δυνατοτήτων αντίστασης στην
εχθρική επιβουλή. Και **επιλήσμονες**
των ιερών αναγκαιοτήτων και των
υποχρεώσεών τους. Ο ιστορικός Ντά-

γκλας Ντέικιν καταγγέλλει πως **είμαστε το μόνο έθνος που δεν απελευθέρωσε την ιερή του πόλη**. Την Κωνσταντινούπολη, όπως παρατηρεί επικριτική η Ελένη Αρβελέρ. Κι ο Στέλιος Παπαθεμελής τονίζει πως δυο φορές αρνήθηκαν οι πολιτικοί της εποχής την απελευθέρωση της πρωτεύουσας των μεγάλων προσδοκιών «ΕΣΠΑ». Το 1922, όταν οι άκαπνοι Βασιλικοί ανατροπείς του Βενιζέλου έστειλαν τον ανασυγκροτημένο στρατό στον Σαγγάριο, όπου τον περίμεναν οι σφαγείς του, αντί στην Τσαλάντζα, και το 1923, όταν δεν επιτέθηκαν στον διαλυόμενο από φατρίες στρατό του Κεμάλ. Και βέβαια όταν το 1974 ο αρχηγός του ΓΕΕΦ Μπονάνος, **αντί να διατάξει δράση**

των προωθημένων υποβρυχίων «Νηρέυς» και «Γλαύκος», πήγε να κοιμηθεί! Και η πολιτική αποφυγή έγινε τακτική από τους ηγέτες και κληρονομική απάθεια από τους κυβερνώντες που έβλεπαν τα επερχόμενα δεινά αλλά παράκαμπταν την προνοητική υποχρέωση αντίστασης. Και ο λαός επαναλαμβάνει το δραματικό ερώτημα; **Αφού η κοινή αντίληψη δείχνει τους Τούρκους να προετοιμάζουν την «τελική λύση», γιατί, με ποια δικαιολογία, αδρανούσαν; Γιατί δεν αρνήθηκαν την αλλαξοδρόμηση των S-300 του δωσίλογου Σημίτη; Γιατί διασπάθιζαν το δημόσιο χρήμα για ψηφοθηρίες, αντί να εξασφαλίζουν οπλισμό αναμονής του εισβολέα;**

ΤΟ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Του Γιάννη Σπανού

Ο διχασμός δεν είναι το χειρότερο ελάττωμα των Ελλήνων. Υπάρχει κάτι εφιαλτικότερο που διακρίνει τους αδελφοφάδες Ρωμιούς. Θα εξαχθεί σαν συμπέρασμα από την επανάληψη παλαιότερης αναφοράς μου (Δεκ. 1913): Τον παλιό καιρό οι αρχαίοι πρόγονοί μας ποινικοποιούσαν διάφορες παρανομίες στη Βουλή. Φώναζε ένας το θέμα και πρότεινε νόμο: Όποιος κλέψει τον γείτονά του να φυλακίζεται στο Λαύριο ανάλογα με τις συνέπειες της πράξης του. Νόμος; Νόμος! Ψήφισαν διά βοής οι αντιπρόσωποι του λαού. Όποιος βάλει φωτιά σε ξένο σπίτι, τόσα χρόνια στη φυλακή. Νόμος; Ναι! φώναζαν. Όποιος σκοτώσει να τιμωρείται με την εσχάτη των ποινών. Νόμος; Πριν ακουστεί η βοή των πεντακοσίων **εγέρθηκε ένας γέρος**. Όχι φώναξε. Γιατί; Τον ρώτησαν. Δεν συμφωνείς με την εσχάτη των ποινών στο δολοφόνο; Κι ο γέρος απάντησε: **Αν στο φονιά επιβάλουμε την εσχάτη των ποινών, ποια ποινή θα μείνει για τον αχάριστο**; Πάγωσαν οι πολίτες. Διέκοψαν τη συνεδρία να συσκεφθούν. Και με την επανάληψη απεφάσισαν: Στον φονιά να επιβάλλεται η εσχάτη των ποινών. Όσο για τον αχάριστο, δεν υπάρχει στους ανθρώπους τιμωρία να του επιβάλουν **και τον πα-**

ραδίνουμε στην τιμωρία των θεών... Οι πρόγονοί μας ήταν άτεγκτοι σε περιπτώσεις ηθικών εγκλημάτων. Θεωρούσαν την αγνωμοσύνη έγκλημα χειρότερο του αιματηρού! Στην συστηματική καθίζηση της ηθικής συνείδησης ημών των Νεοελλήνων, οι αντιλήψεις αλλοτριώθηκαν. **Η ηθική πτώση παρασύρει και τις πεποιθήσεις που συγκροτούσαν την αξία του ανθρώπου.**

Στις μέρες μας οι αρετές που κοσμούσαν την προσωπικότητα, **αντικαταστάθηκαν από τη διαφθορά**, που πνίγει στον δυσώδη βόθρο της τα πλεονεκτήματα της ψυχής. Η συκοφαντία κατάντησε μέσο επιβολής. Ας διεισδύσουμε στο ζοφερό παρασκήνιο του καθ' ημέραν βίου. Στο κοινωνικό, στο πολιτικό, στο επαγγελματικό παρασκήνιο. Οργιάζει η σχετολογία. **Ο πόλεμος εναντίον των αξίων είναι ανελέητος**. Ο νόμος που κυριαρχεί είναι αδυσώπητος. **«Αυτός αξίζει; Φάτε τον»**. Την οφειλόμενη εκτίμηση αντικατέστησε ο φθόνος. Την αναγνώριση η διαβολή. Το ηθικό χρέος η συκοφαντία. Η αλήθεια καρατομείται αμείλικτα. Δεν επιτρέπεται στη λογική να παραδεχτεί ότι η συκοφαντία λιώνει με τον συκοφάντη στον τάφο.

Βέβαια, ο χρόνος αμαυρώνει τη μνήμη. Τιμωρεί τους διεφθαρμένους. Στιγματίζει στο διηνεκές τους παλιανθρώπους. Και η ιστορία φτύνει τη μνήμη τους. Την αχαριστία και τα παρεπόμενα αίσχη της τα καταδικάζει. Και τα βδελύγματα που παράγουν τη συκοφαντία τα εκθέτει στον αιώνα, ενώ τα θύματα τα ανυψώνει στην ακατάλυτη σφαίρα της δικαίωσης.

Απειρα τα παραδείγματα από τα ιστορικά δεδομένα. **Ο στρατηγός Θεόκλητος Ρουσάκης** (F.B. 29.12.'13), υπενθυμίζει την κακοπάθεια προσωποκρίτων που θυματοποιήθηκαν από δράστες εγκλημάτων καθοσιώσεως, αγάριστους και συκοφάντες, στη διαδρομή της Ελληνικής ζωής.

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος δολοφονήθηκε από πρώην συναγωνιστές του, αφού κατασπιλωθήκη ηθικά, ως «προδότης» (Μαρτυρία του οπλαρχηγού Τέρπου Παπαδόπουλου στη βιβλιοθήκη διπλωμάτων στο Παρίσι). **Ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε** αφού κατασυκοφαντήθηκε ως τύραννος. **Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πέθανε αυτοεξόριστος στο Παρίσι ως «προδότης εσχάτης προδοσίας»** κι αφού ο αρχιεπίσκοπος Αθηνών τον αναθεμάτισε στο Πεδίο του Άρεως!... **Ο γιός του Κολοκοτρώνη, ο Πάνος, δολοφονήθηκε** και ο ίδιος **ο Γέρος του Μωριά καταδικάστηκε σε θάνατο** ως «προδότης»!

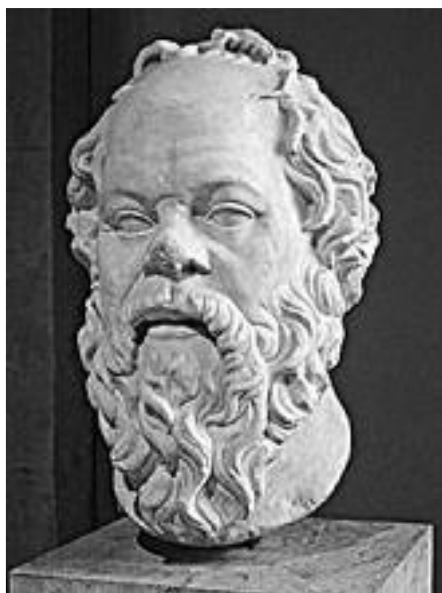
Ηρωικές μορφές που στήριξαν και οικονομικά την Επανάσταση του 1821 πέθαναν στη ψάθα, από φτώχεια, όπως ο **Σέκερης**, ο χρηματοδότης της Φιλικής Εταιρείας, Ο **Ανδρέας Λόντος** αυτοκτόνησε, η **Μαντώ Μαυρογένους** έσβησε στα 44, οι Στροβολιώτες **Νικόλαος, Θησέας και Κυπριανός** «έδωσαν τα πάντα και απέθανον επί της ψάθης» (Γιάννη Σπανού, «Οι Κύπριοι Εθελοντές στους Εθνικούς Αγώνες», Ιωνικές Εκδόσεις, Λευκωσία, 2008). **Οι Υψηλάντηδες** έφυγαν ξεχασμένοι πριν τα σαράντα, ο Μιαούλης στα 68, πέθανε πάφτωχος, φυματικός, ο **Κριεζώτης** αυτοεξόριστος. **Ο Μακρυγιάννης** πέθανε στα 67 αφού γλύτωσε από θανάμα την εκτέλεση!

Πέρα όμως από τα πρόσφατα υπενθυμίζεται ότι: Πέθαναν στην εξορία ή από πείνα, ο μέγας μαθηματικός, ο **Πυθαγόρας**, στα 80 του χρόνια, ο **Σωκράτης** στη φυλακή από κώνειο στα 71, ο **Πλάτων** στα 80, ο **Αισχύλος** στα 69, ο **Σοφοκλής** στα 90 από πείνα, ο **Ευριπίδης** 74, ο **Μιλτιάδης** 65, στη φυλακή, ο **Αριστείδης** 72, από πείνα, ο **Θεμιστοκλής** 68, εξόριστος, ο **Φειδίας** 66, στη φυλακή, ο **Αναξαγόρας** 72, ο **Ηρόδοτος** 59, ο **Ικτίνος**, ο **Θουκυδίδης** 64, ο **Αριστοφάνης** 61, από πείνα, ο **Ισοκράτης** 99. **Ο Δημοσθένης** 61, αυτοκτόνησε. Όσο για τον εμπνευστή και δημιουργό του μεγαλείου της Ακροπό-

λεως, τον **Περικλή**, πέθανε το 431 από την επιδημία, στην ατμόσφαιρα της κακογλωσσίας και της αχαριστίας. Να καταγράψουμε και τα δικά μας των τελευταίων χρόνων; Οι αγωνιστές **Φειδίας Συμεωνίδης**, η **Νίτσα Χατζηγεωργίου**, πέθαναν σε εσχάτη ένδεια, λίγες μέρες πριν πεθάνουν από την πείνα, ενώ δολοφονήθηκαν οι αγωνιστές **Ευριπίδης Νούρος**, **Νεοκλής Παναγιώτου**, (16 Αυγούστου 1961), **Ανδρέας Παντελίδης** (1.9.1962), **Αρι-**

στοκλής Αυγουστής (3.6.1973). Κι άλλοι αγωνιστές της ελευθερίας συκοφαντήθηκαν, πείνασαν, καταδιώχθηκαν, μαρτύρησαν. Αλλ' ας μην αναξέουμε άλλες πληγές σε ώρες δραματικές... **Κι ας ευχηθούμε ο Πρόεδρος να κλείσει την πύλη στους συκοφάντες (που ανεμίζουν γαλανόλευκες) και στους αχάριστους, για ν' απαλλάξει τη μαρτυρική πατρίδα από την παλιανθρωπιά τους.**

www.giannisspanos.com

Σωκράτης

ΟΝΗΣΙΛΟΣ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Ο Ονήσιλος (6. προς 5. αι. π.Χ.) ήταν ο Ηρωϊκός βασιλιάς της κυπριακής Σαλαμίνας, που **πρωταγωνίστησε στην αντιπερσική απελευθερωτική κίνηση** της Μεγαλονήσου. Ήταν εγγονός του ένδοξου βασιλιά **Ευέλθοντα** (6. αι. π.Χ.) και αδερφός του φιλοπερσικής απόκλισης βασιλιά **Γόργου**. Όταν άρχισε η **Ιωνική Επανάσταση** ο Ονήσιλος που είχε διαπιστώσει στο μεταξύ την κατ' αντίθεση προς τους άλλους Κυπρίους βασιλιάδες φιλοπερσική δραστηριότητα του Γόργου, **οργάνωσε αντιπερισπασμό** στη Σαλαμίνα και με τη βοήθεια πολλών πολιτών ανέτρεψε τον αδερφό του και κατέλαβε το θρόνο. Τότε, με σύντονες προσπάθειες, **πέτυχε να ενώσει, προ του περσικού κινδύνου, όλα τα κυπριακά βασίλεια** (εξαίρεση αποτέλεσε το βασίλειο της Αμαθούντας) και διακήρυξε, στη συνέχεια, ανοιχτά τη θέση του **παρά το πλευρό των Ιώνων, προς εκδίωξη των Περσών και από την Κύπρο**. Επακολούθησε μια αποφασιστική μάχη στην πεδιάδα της Σαλαμίνας, όπου, όμως, η **απροσδόκητη προδοσία του βασιλιά του Κουρίου Στασάνδρου**, έδωσε τη νίκη στους Πέρσες. Ο Ονήσιλος έπεσε μαχόμενος. Αργότερα, του αποδόθηκαν μεγάλες τιμές και η μνήμη του παρέμεινε **το φωτεινό-**

τερο σύμβολο στην αρχαία κυπριακή ιστορία.

Κατά τον Τζέτζη (Χιλ. Γ', 990 κ. εξ.) ο Ονήσιλος αφού πέτυχε να σκοτώσει στη μάχη τον Αρτύβιο, βρέθηκε στην ανάγκη να πολεμήσει, μονομαχώντας **και με το αλόγο του**, που ο κύριος του το είχε εκγυμνάσει ως συμπολεμιστή του. Παρ' ολίγο, μάλιστα, ο Ονήσιλος να ηττάτο από το αλόγο και να φονευόταν, αν άλλοι δεν επέμβαιναν για να κόψουν τα πόδια του αλόγου με δρεπάνι.

Εξάλλου, κατά τον Ηρόδοτο (Ε', 114), **οι Αμαθούσιοι** όταν βρήκαν επί του πεδίου της μάχης το πτώμα του Ονήσιλου **απέκοψαν το κεφάλι** και αφού το μετέφεραν στην πόλη τους, **το κρέμασαν** πάνω από τις πύλες των τειχών της. Εκεί **«εσμός μελισσών εσδύς ες αυτήν κηρίων μιν ενέπλησεν»**. Ανήσυχoi τότε οι Αμαθούσιοι ζήτησαν χρησμό για να πάρουν την απάντηση ότι **όφειλαν να κατεβάσουν** το κεφάλι από τη θέση που ήταν κρεμασμένο και **να το θάψουν**. **«Ονησίλω δε θύειν ως ήρωι ανά παν έτος...»**.

Ένα χρόνο μετά το θάνατο του Ονήσιλου η Κύπρος υποδουλώθηκε πάλι στους Πέρσες (Ηρόδ. Ε' 116.1).

Οι Άγγλοι προσφέρουν την Κύπρο στην Ελλάδα (1915)

*Από τα «Ιστορικά Έγγραφα» του Γιώργου Μ. Καντζηλάρη
Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου*

Οι Κύπριοι, δι' εγγράφου τους προς τον Βασιλέα των Ελλήνων μεταξύ άλλων αναφέρουν: «Ο κυπριακός λαός αναμένει την εκπλήρωσιν των προαιωνίων αυτού πόθων, έτοιμος άμα να συμμετάσχη εις πάσαν θυσίαν υπέρ λαμπροτέρων ημερών»¹.

Δι' άλλου εγγράφου τους προς την αγγλική κυβέρνηση την ευχαριστούν διά την προσφοράν της προς την Ελλάδα².

Η κυβέρνηση της Ελλάδας με πρωθυπουργό τον υιό **Ζαΐμη** αρνείται την προσφορά³.

Η Βουλή των Κοινοτήτων, δια δηλώσεως του Σερ Εδουάρδου Γκρέν διά την προσφορά της Αγγλίας προς την Ελλάδα δηλώνει: «**Η προσφορά εγένετο προς την Ελλάδα, υπό τον όρον της αμέσου εκ μέρους της συνδρομής προς την Σερβίαν. Εφ' όσον όμως ο όρος δεν εξεπληρώθη η προσφορά**

έπαυσε αφ' εαυτής υφισταμένη»⁴.

Ο Βενιζέλος εις την Βουλή των Ελλήνων αναφέρει: «Θα μοι επιτραπή να παρατηρήσω ότι θα ελαμβάνομεν ένα λαόν εθισμένον εις την ευνομίαν από πολλού χρόνου, και ο οποίος θα μας έδιδε ένα διοικητικόν προσωπικόν άριστον...»⁵.

Ράλλης: «Είναι υπέρτερος».

Βενιζέλος: «Συμφωνώ»

Και η κυβέρνηση Ζαΐμη παραιτείται⁶.

Οι Άγγλοι ζητούν από τους Κύπριους να υπακούουν στις υποχρεώσεις τους ως Βρεττανοί υπήκοοι. Οι Κύπριοι διά στόματος του αρχιεπισκόπου, μη έχοντας άλλη εκλογή διαβεβαιώνουν τον Κυβερνήτη της Κύπρου ότι οι Έλληνες ουδεμίαν αφορμήν ταραχής θα δώσουν⁷.

1. *Ηχώ της Κύπρου*, 27 Οκτωβρίου 1915, αρ. φύλλον 145, σελ. 3

2. *Όπ. π.*

3. *Ηχώ της Κύπρου*, 3 Νοεμβρίου 1915, αρ. φύλλον 146, σελ. 1

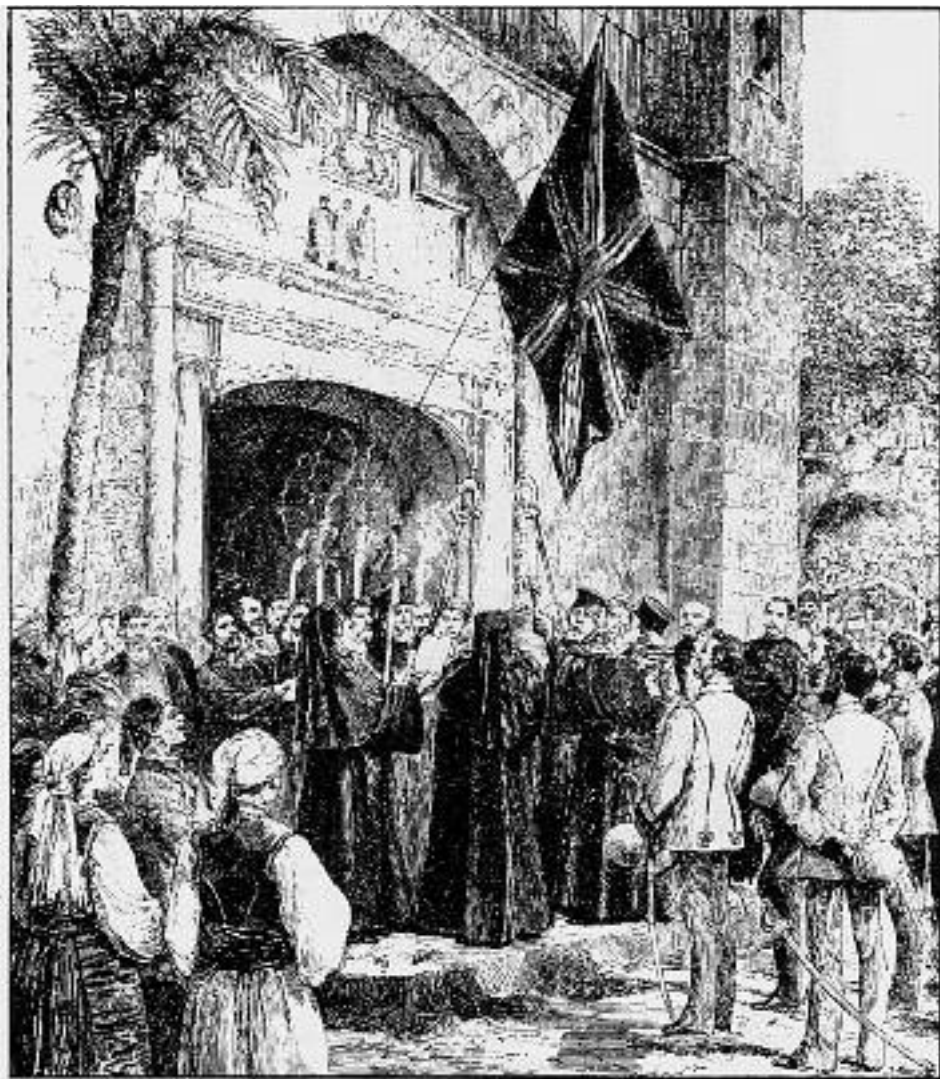
4. *Κήρυξ*, 6 Νοεμβρίου 1915, αρ. φύλλον 132, σελ. 3

5. *Ηχώ της Κύπρου*, 10 Νοεμβρίου 1915, αρ. φύλλον 147, σελ. 3

6. *Όπ. π.*

7. *Ηχώ της Κύπρου*, 10 Νοεμβρίου 1915, αρ. φύλλον 147, σελ. 3

1878: ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο πρώτος Ύπατος Άρμοστής της Κύπρου Σέρ Γκάρνερ Γούλσον, ιστάμενος πάνω στο βάθρο δεξιά, παρακολουθεί ανάμεσα στους άλλους αξιωματούχους του, την τελετή του Άγιασμού, πού ο Ηγούμενος Κύκκον Σωφρόνιος τέλεσε κατά την έπαρση της Άγγλικής σημαίας στο Μετόχι του Κύκκον, μπροστά στην είσοδο της Έκκλησίας του Αγίου Προκοπίου, όταν τό 1878 τό Μετόχι κηρύχτηκε άρχηγείο της διακυβερνήσεως της Νήσου. Η γραβούρα αυτή του Γάλλου καλλιτέχνη Μ. Μπωτιέ δημοσιεύθηκε σέ Γαλλικό περιοδικό της εποχής εκείνης.

ΟΤΑΝ Η ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΤΕΛΑΜΒΑΝΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

*Από τα «Ιστορικά Έγγραφα» του Γιώργου Μ. Καντζηλάρη
Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου*

Ο Άγγλος ύπουργός τῶν ἐξωτερικῶν Λόρδος Ντάρμπυ εἶπε τὰ ἐξῆς πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1878, εὐθὺς μετὰ τὴν κατοχὴν τῆς Κύπρου:

«No doubt, under a good administration the island will become populous but the community will be Greek and not English. We have had experience in the Ionian Islands of the conduct of the Greek race whose material prosperity we had fostered in every way but who nevertheless, one and all, old and young, rich and poor asked nothing from us, except that we should take ourselves away from there» (The Times July 19 1878, Parliamentary Intelligence).

Μετάφρασις:

«Βεβαίως, ἡ νῆσος αὕτη, καλῶς διοικουμένη, θὰ λάβῃ μεγάλην ἀνάπτυξιν ἀλλ' ὁ πληθυσμὸς θὰ παραμείνῃ Ἑλληνικός, τὸ φρόνημα, καὶ ὄχι Ἀγγλικός. Εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους, ἐλάβομεν τὴν ἰδίαν πεῖραν τῆς συμπεριφορᾶς τῶν Ἑλλήνων, ὧν διὰ παντός μέσου ὑπεθάλψαμεν τὴν ὕλικήν εὐημερίαν, ἀλλ' οἱ ὅποιοι, παρ' ὅλα ταῦτα, νέοι καὶ γέροντες, πτωχοὶ καὶ πλούσιοι ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, οὐδὲν ἄλλο ἀπῆτουν παρ' ἡμῶν ἢ νὰ φύγωμεν ἐκείθεν!...».

*Από το Αρχεῖο της Βουλῆς
των Λόρδων, 19 Ιουλίου 1878*

28 Οκτωβρίου 1940

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Το Επίσημο ιταλικό τηλεσίγγραφο. Στις 3 τα μεσάνυχτα της 28ης Οκτωβρίου ο πρεσβευτής της Ιταλίας στην Ελλάδα κόμης Γκράτσι επιδίδει στον πρωθυπουργό της Ελλάδας Ιωάννη Μεταξά το παρακάτω τηλεσίγγραφο

Το τηλεσίγγραφο...
(απόσπασμα)

...Η ουδετερότης της Ελλάδος απέβη ολονέν και περισσότερον απλώς και καθαρώς φαινομενική. Η ευθύνη διά την κατάστασιν ταύτην πίπτει πρωτίστως επί της Αγγλίας και επί της προθέσεώς της όπως περιπλέκη πάντοτε άλλας χώρας εις τον πόλεμον. Η Ιταλική Κυβέρνησις θεωρεί έκδηλον ότι η πολιτική της Ελληνικής Κυβερνήσεως έτεινε και τείνει να μεταβάλη το ελληνικόν έδαφος, ή τουλάχιστον να επιτρέψη όπως το ελληνικόν έδαφος μεταβληθή εις βάσιν πολεμικής δράσεως εναντίον της Ιταλίας. Τούτο δε, θα ηδύνατο να οδηγήση ή εις μίαν ένοπλον ρήξιν μεταξύ της Ιταλίας και της Ελλάδος, ρήξιν την οποίαν η Ιταλική Κυβέρνησις έχει πάσαν πρόθεσιν να αποφύγη.

Όθεν, η Ιταλική Κυβέρνησις κατέληξεν εις την απόφασιν να ζητήση από την Ελληνικήν Κυβέρνησιν - ως εγγύησιν

Έκτακτο παράρτημα της εφημερίδας «Ἀσύρματος» αναγγέλλει την έναρξη των εχθροπραξιών.

διά την ουδετερότητα της Ελλάδος και ως εγγύησιν διά την ασφάλειαν της Ιταλίας - το δικαίωμα να καταλάβη διά των ενόπλων αυτής δυνάμεων, διά την διάρκεια της σημερινής προς την Αγγλίαν ρήξεως, ωρισμένα στρατηγικά σημεία του ελληνικού εδάφους. Η Ιταλική Κυβέρνησις ζητεί από την Ελληνικήν Κυβέρνησιν όπως μη εναντιωθή εις την κατάληψιν ταύτην και όπως μη παρεμποδίση την ελευθέραν διέλευσιν των στρατευμάτων των προοριζομένων να την πραγματοποιήσωσι. Τα στρατεύματα ταύτα δεν παρουσιάζονται ως εχθροί του ελληνικού λαού και η Ιταλική Κυβέρνησις δεν προτίθεται ποσώς, διά της προσωρινής κατοχής στρατηγικών τινών σημείων, επιβαλλομένης υπό της ανάγκης των περιστάσεων και εχούσης καθαρώς αμυντικόν χαρακτήρα, να θίξη οπωσδήποτε την κυριαρχίαν και την ανεξαρτησίαν της Ελλάδος.

Η Ιταλική Κυβέρνησις ζητεί από την Ελληνικήν Κυβέρνησιν όπως δώση αυθωρεί εις τας στρατιωτικές αρχάς τας αναγκαίας διαταγάς ίνα η κατοχή αυτή δυνηθή να πραγματοποιηθή κατά ειρηνικόν τρόπον. Εάν τα ιταλικά στρατεύματα ήθελον συναντήση αντίστασιν, η αντίστασις αυτή θα καμφθή διά των όπλων και η Ελληνική Κυβέρνησις θα έφερε τας ευθύνας, αι οποίαι ήθελον προκύψη εκ τούτου.

Αθήναι τη 28η Οκτωβρίου 1940/XIX

Από το βιβλίο του Θ. Παπακωνσταντίνου. Η μάχη της Ελλάδος, 1940-1941.

...και η απάντηση:

Από την επίσημη Ελλάδα...

Διάγγελμα του Πρωθυπουργού προς τον Ελληνικό Λαό:

«Η στιγμή επέστη που θα αγωνισθώμεν διά την ανεξαρτησίαν της Ελλάδος, την ακεραιότητα και την τιμήν της. Μολονότι ετηρήσαμεν την πλέον αυστηράν ουδετερότητα και ίσην προς όλους, η Ιταλία, μη αναγνωρίζουσα εις ημάς το δικαίωμα να ζώμεν ως ελεύθεροι Έλληνες, μου εξήτησε σήμερον την 3ην πρωινήν την παράδοσιν τμημάτων του εθνικού εδάφους, κατά την ιδίαν αυτής βούλησιν, και μου ανεκοίνωσεν ότι, προς κατάληψιν αυτών, η κίνησις των στρατευμάτων της θα ήρχιζε την 6ην πρωινήν. Απήντησα εις τον ιταλόν Πρόεσβυν ότι θεωρώ και το αίτημα αυτό καθ' εαυτό και τον τρόπον με τον οποίον γίνεται τούτο ως κήρυξιν πολέμου της Ιταλίας κατά της Ελλάδος. Τώρα θα αποδείξωμεν εάν πράγματι

Αναχώρηση για το μέτωπο με το χαμόγελο στα χείλη.

είμεθα άξιοι των προγόνων μας και της ελευθερίας, την οποία μας εξασφάλισαν οι προπάτορές μας. Όλον το Έθνος ας εγερθή σύσσωμον. Αγωνισθήτε διά την Πατρίδα, τας γυναίκας,

τα παιδιά σας και τας ιεράς μας παραδόσεις.

Νυν υπέρ πάντων ο αγών.»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Όλοι στους δρόμους, ο πόλεμος έχει αρχίσει.

«ΑΣΜΑ ΗΡΩΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΝΘΙΜΟ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΧΑΜΕΝΟ ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΓΟ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ»

Από το Αλβανικό μέτωπο 1940

«Κύπρος η Ελλάδα ολάκερη, ο Πλανήτης όλος, το Σύμπαν άπαν»

Οι συγγραφείς του παρόντος άρθρου, Ελευθέριος Αδαμίδης Διδάκτορας Φυσικών Επιστημών και Ραφαέλα, Ειρήνη και Κωνσταντίνα Λοή, φοιτήτριες, κάνουμε εν πρώτοις μια μικρή αναφορά στα προηγούμενά μας άρθρα προτού μπούμε στο κυρίως θέμα μας.

Σε άρθρο μας στις 10/8/2013 με τίτλο: «Κύπρος μου... έχεις καρδιά ελληνική» προτείναμε για πρώτη φορά το βιογεωφυσικό μας πρότυπο στο οποίο με επιχειρήματα ιστορικά, πολιτιστικά και γεωφυσικά **καταδείξαμε ότι η Κύπρος μας κόπηκε από τους κόλπους της Ελλάδας, Κορινθιακό και Αργοσαρωνικό, αποτελώντας έτσι την καρδιά της Ελλάδας**. Και είναι αυτή η θεϊκή ένωση της ηρωικής μας Κύπρου με την υπόλοιπη Ελλάδα τόσο ταιριαστή, τόσο μεγαλειώδης, τόσο συγκλονιστική, που μπροστά της καθετί το ανθρώπινο αλλά και όλο το σύμπαν υποκλίνεται, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Σε άρθρο μας, στις 14/8/2015, με τίτλο «Έρως ανίκατε μάχαν...» χρησιμοποιώντας το πρότυπό μας, σμίξαμε τις τρεις Αφροδίτες, της Κύπρου, της Μήλου και των Κυθήρων, σ' έναν έρωτα ελληνικό κι αιώνιο.

Στο επόμενο μας άρθρο στις 13/8/2016 με τίτλο «Κύπρος η Ελλάδα ολάκερη» καταδείξαμε, ξεκινώντας από την Παγ-

γαία, τη Μάνα γη, ότι η Κύπρος μας εμπεριέχει καθετί το ελληνικό αλλά και η ίδια εμπεριέχεται σε κάθετι το ελληνικό. **Μ' έναν τρόπο θεϊκό και ακατάληπτο, Ελλάδα και Κύπρος ταυτίζονται επ' αγαθώ για χάρη του ελληνισμού και της ανθρωπότητας**.

Στο τελευταίο μας άρθρο στις 10/8/2017 με τίτλο «Κύπρος η Ελλάδα ολάκερη, ο Κόσμος όλος» περιγράψαμε πως η Κύπρος με Θεία Επιταγή και με οδηγό την Ελληνική Ψυχή φωτίζει τις χώρες του πλανήτη μας με σκοπό αυτές να ακολουθούν το θεϊόν και όχι την ύβριν της ανθρώπινης αλαζονείας, πλεονεξίας και ιδιοτελείας.

Στο παρόν άρθρο παρουσιάζουμε την Κύπρο μας ως ελληνική δημιουργό δύναμη με συμπαντικές διαστάσεις.

Σύμφωνα με την Πυθαγόρεια φιλοσοφία, το σύμπαν μας διέπεται από νομοτέλεια, συνεκτικότητα, οργάνωση, τάξη και αρμονία. Το τελικό αποτέλεσμα της δημιουργίας είναι απαύγασμα όλων των προηγούμενων συμπαντικών γεγονότων σε μια συνοχή με άπειρο δυναμισμό και αλληλεξάρτηση. Είναι επίσης σε σύμπραξη με ό,τι μέλλει γενέσθαι. Τα πάντα είναι ολότητα μέσα στην πανσοφία του Θεού και την ακρίβεια της Θείας Πρόνοιας. Η ηθική κυριαρχεί και διαπνέει το σύμπαν. Είναι ταυτόχρονα πανταχού παρούσα, συ-

μπαντικά ανελέητη και ασυγκράτητη τιμωρός σ' αυτόν που θα την διαταράξει. Μπροστά σ' αυτήν η ανθρώπινη δύναμη γίνεται μηδαμινή (ύβρις και νέμεσις).

Η συμπαντική σοφία, όπως την περιγράφουμε πιο πάνω, είναι προφανές πως διαφυλάσσεται στη γη μας μέσα στην κιβωτό του ελληνικού πολιτισμού, πυρήνας του οποίου, όπως αποδείξαμε, είναι η Κύπρος μας. Κατά συνέπειαν, ο ελληνικός αυτός πυρήνας που ονομάζεται Κύπρος, **εκπέμπει προς την ανθρωπότητα προαιώνιο φώς.**

Οτιδήποτε το πεπερασμένο, αποσυνδεδεμένο από το άπειρον προαιώνιο φως, οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια στον θάνατο. Το ηλιακό μας σύστημα έχει ως κέντρο τον Ήλιο, που συντηρεί, οδηγεί και προστάζει όλες

τις εκδηλώσεις της ζωής επάνω στον πλανήτη μας με μαθηματική ακρίβεια, σοφία και ασύλληπτη συμπαντική δύναμη, μια και έχει μέσα του όλη την ιστορία του σύμπαντος. Η Κύπρος μας, η καρδιά της Ελλάδας, το κλειδί της ζωής, με πρωτεύουσα την Λευκωσία (την Λή-δρα = δράση του Ηλίου), σε σύμπραξη με τον πνευματοδότη Ήλιο, αναλαμβάνει δράση και στέλλει το ελληνικό φως στον απομακρυσμένο από τις θείες επιταγές και μοιραία εξανδραποδισμένο πλανήτη μας, τονίζοντάς του ότι **η ύβρις συνεπάγεται τη νέμεση.**

Κρατήσου Κύπρος μας στις επιταγές του πεπρωμένου σου, του αθάνατου Ενιαυτού της Θείας Πρόνοιας και αγωνίσου με την Ελληνική Ψυχή σου για την ελευθερία του ανθρώπου, **Κύπρος είσαι η Ελλάδα ολόκληρη, η Γη μας όλη, το σύμπαν άπαν.**

ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ Ε.Ο.Κ.Α 1955 - 1959

ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ 40, 2063 ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ
ΤΗΛ: 22 314658, 22 312900, ΦΑΞ: 22 314746
email: ioae.5559@cytanet.com.cy
ιστοσελίδα: www.cytanet.com.cy/iecka5559

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ 2019-2020

1η Διάλεξη: Τρίτη, 22 Οκτωβρίου 2019

«Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος 1940-1941».

Εισηγητής: Αντιστράτηγος **Ηλίας Λεοντάρης**, αρχηγός Γ.Ε.Ε.Φ.

2η Διάλεξη: Τρίτη, 26 Νοεμβρίου 2019

«Το «Δόγμα Macmillan» του 1958, η «Συμφωνία» του Λονδίνου του 1959 και οι βρετανικές «Βάσεις» σήμερα.

Εισηγητής: **Κλέαρχος Κυριακίδης**, Επίκουρος καθηγητής, Πανεπιστήμιο UCLAN.

3η Διάλεξη: Τρίτη, 28 Ιανουαρίου 2020

«Η Η ζωή και ο θάνατος του Μάρκου Δράκου»

Εισηγητής: **Λάζαρος Μαύρος**, δημοσιογράφος. Σύντομη παρέμβαση από την αδελφή του ήρωα Μάρκου Δράκου, κα Μαρία Μαρκίδου.

4η Διάλεξη: Τρίτη, 25 Φεβρουαρίου 2020

« Η προσφορά της Ιεράς Μονής Μαχαιρά στον αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. ».

Εισηγητής: **Μιχάλης Σταυρή**, υποψήφιος διδάκτωρ ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου. Χαιρετισμός από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Λήδρας κ. Επιφάνιο, καθηγούμενο της Ι. Μ. Μαχαιρά

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Ρένος Λυσιώτης
σας προσκαλεί στην εκδήλωση
για την παρουσίαση
του βιβλίου του

Αγαπητέ μου Ρένο...

**Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ D.P. 743 ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ**

Η παρουσίαση θα πραγματοποιηθεί
στη μεγάλη αίθουσα της
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
(Λεωφόρος ΡΙΚ 12, Λευκωσία)
τη Δευτέρα 16 Μαρτίου 2020
ώρα 7.30 μ.μ.

Η παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει
από τον ιστορικό Πέτρο Παπαπολυβίου,
Αναπλ. Καθηγητή Πανεπιστημίου Κύπρου

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ – ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Σύνδεσμοι Αγонιστών Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59
Ο Ελληνικός Πνευματικός Όμιλος Κύπρου, (Ε.Π.Ο.Κ)
Οι Εκδόσεις Ηλία Επιφανίου

σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου

«Της Κερύνειας η Ε.Ο.Κ.Α»

του συγγραφέα και αγωνιστή Αντρέα Κελέση

στην αίθουσα Ηρώων του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α

Προδρόμου 4B, Στρόβολος

την Παρασκευή, 20 Μαρτίου, 2020 και ώρα 7.30 μ.μ.

Χαιρετισμοί

Θάσος Σουγκλέας, Πρόεδρος Συνδέσμων Αγонιστών Ε.Ο.Κ.Α
Ανδρέας Μαυραβίδης, Πρόεδρος Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α

Παρασκευαστές

Χρυσόθεμις Χατζηγεωργιά, Πρόεδρος Ε.Π.Ο.Κ
Αντής Λαζού, Συνταγματάρχης κ.α.

Ανηγόρευση από τον συγγραφέα

Συντονισμός εκδήλωσης: Κορνέλιος Χατζηκώστας, Δημοσιογράφος

Π.Α. 22 306001

θα μοιραστείται δωρεάν

Πήραι δύο

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Καθένας από τους ανθρώπους κουβαλάει, δύο σακκούλια, το ένα μπροστά του και το άλλο πίσω του· το καθένα από τα δύο είναι γεμάτο κακά, **το μπροστινό από ξένα και το πισινό από τα κακά αυτού που το**

κουβαλάει. Και γι' αυτό οι άνθρωποι δεν βλέπουν τα κακά που προέρχονται από τους εαυτούς τους, ενώ παρατηρούν με ακρίβεια μεγάλη τα ξένα κακά.

Από τον Αίσωπο

*→ «Ό πίο σπουδαίος σκοπός του πολιτισμού είναι να μαθαίνει τόν άνθρωπο νά σκέφτεται»

(Τ. Εντισον)

*→ «Μία αυτοκρατορία θεμελιωμένη σέ πόλεμο, μονάχα μέ πόλεμο μπορεί νά συντηρηθεί»

(Μοντεσκιέ)

*→ «Είναι μεγάλο ευτύχημα ότι ό κάθε άνθρωπος έχει τή δική του φιλοσοφία. Αυτός ό διαφορετικός τρόπος του σκέπτεσθαι μās έμποδίζει από του νά γίνουμε άγέλη»

(Γ. Χουρμουζιάδης)

*→ «Τά ιδικά μας ιδανικά είναι τά ιδανικά του Έλληνοχριστιανικού Πολιτισμού... Πάσα έκτροπή πρέπει νά κολάζεται αυστηρότατα. Καί άν συμβή νά υπάρξουν διδάσκαλοι..., άπλως συμπαθοϋντες ή άνεχόμενοι τήν ύλιστικήν καί άθεϊστικήν προπαγάνδαν, δέν έχουν θέσιν είς τήν εκπαίδευσιν».

(Γεώργιος Παπανδρέου έγκ. 1010).

«Έάν έπρόκειτο τά πάντα νά καταστραφοϋν, δυό μόνο φάροι θά ήθελα νά διασωθοϋν.

Ο Παρθενώνας καί ή Άγία Σοφία, ή όποία είναι ή συνισταμένη του όλοκληρωμένου Βυζαντινού πολιτισμού, όπως καί ό Παρθενώνας είναι τό κορύφωμα τής Αθηνάϊκής μεγαλοφυΐας.

Οί Έλληνες μπορούν νά είναι ύπερήφανοι καί γιά τά δυό»

P. Λιβινγκστον

(Καθηγητής Πανεπιστημίου Όξφόρδης)

*Γεώργιος
Παπανδρέου,
Πρωθυπουργός
της Ελλάδας
1944-1945
1963-1965*

ΑΘΗΝΕΣ

Α΄ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

*Από το Blue magazine της AEGEAN
Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου*

Το δέος του ταξιδιώτη μπροστά στην αιωνιότητα. Αυτό είναι το κυρίαρχο συναίσθημα για όποιο ξεκινά να εξερευνήσει τους παγκοσμίου φήμης αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία της Αθήνας, αυτής της αρχαίας και ταυτόχρονα παλλόμενης από ζωτική ενέργεια πόλης.

Ο ΠΟΥ και να γυρίσεις να κοιτάξεις στην Αθήνα, αντικρίζεις κάτι αιώνιο, πανανθρώπινο, ουσιώδες, ανεκτίμητο. Όπου και να στρέψεις το βλέμμα σου, νιώθεις την ιστορία να σε κοιτά κατάματα και το βλέμμα των αρχαίων πρωτοπόρων του πνεύματος, του πολιτισμού, της φιλοσοφίας και της επιστήμης να σε προκαλεί να αγγίξεις την καλύτερη εκδοχή του εαυτού σου.

Στην Αθήνα ξεκίνησαν όλα όσα έχουν σημασία, χιλιάδες χρόνια πριν. Και η Αθήνα παραμένει το μοναδικό μέρος στον πλανήτη όπου μπορείς να βιώσεις ότι πιο ανόθευτο έχει δημιουργήσει ποτέ ο άνθρωπος, μέσα στα υπέροχα μουσεία της και στους συγκλονιστικούς αρχαιολογικούς χώρους της.

Το μόνο που μένει να αποφασίσει ο ταξιδιώτης είναι ποια θα είναι η δική του προσωπική διαδρομή μέσα στον αθηναϊκό χώρο και χρόνο. Απαραίτητη είναι η στάση στην Αρχαία Αγορά, το

κέντρο της πόλης των κλασικών και των ελληνιστικών χρόνων, όπου ανεγέρθηκαν τα σημαντικότερα δημόσια κτήρια και ιερά και αναπτύχθηκε έντονη διοικητική, πολιτική, δικαστική, εμπορική, κοινωνική, πολιτιστική και θρησκευτική δραστηριότητα. Η αλληλουχία των οικοδομημάτων της Αγοράς μέσα στον χρόνο αντικατοπτρίζει εξάισια την εξελικτική πορεία του δημοκρατικού πολιτεύματος, που γεννήθηκε σε αυτή την αρχαία πόλη, η οποία εκτείνεται γύρω από την Ακρόπολη.

Γιατί η Αθήνα ήταν και παραμένει η αφετηρία για κάθε ταξίδι που έχει τη δυναμική να αλλάξει τον τρόπο που αντιμετωπίζεις το σύμπαν γύρω ή μέσα σου. Μια ανεπιτήδευτα φιλόξενη πόλη, που ξέρει πώς να τιμά το μυθικό της παρελθόν, αγκαλιάζοντας ταυτόχρονα οτιδήποτε καινούργιο, δημιουργικό και δυναμικό.

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Β' ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΤΟ Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, **το μεγαλύτερο μουσείο της Ελλάδας και ένα από τα σημαντικότερα του κόσμου**, είναι μια πραγματική κιβωτός πολιτισμού που περιλαμβάνει 11.000 εντυπωσιακά εκθέματα.

Κάτω από τη στέγη του επιβλητικού νεοκλασικού κτηρίου που οικοδομήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα, κατοικεί ένα ανυπέρβλητο πανόραμα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού από τις αρχές της προϊστορίας έως την ύστερη αρχαιότητα.

Πέντε μεγάλες μόνιμες συλλογές (Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Έργων Γλυπτικής, Έργων Μεταλλοτεχνίας, Αγγείων και Μικροτεχνίας, και Αιγυπτιακών και Ανατολικών Αρχαιοτήτων) απλώνονται σε δεκάδες αίθουσες ανά όροφο, καλύπτοντας συνολική έκταση 8.000 τ.μ.

Ένας ξεχωριστός γαλαξίας πνεύματος και δημιουργίας, στον οποίο χρειάζεται να αφιερώσεις άπλετο χρόνο και αφοσίωση προκειμένου να ισχυριστείς ότι απλώς έχεις ξεκινήσει να ανακαλύπτεις τους θησαυρούς και τις συνταρακτικές ιστορίες που

κρύβονται πίσω από τα ευρήματά του. Εκείνα που ήδη γνωρίζεις και ανυπομονείς να δεις από κοντά, όπως τον Δία (ή Ποσειδώνα) του Αρτεμισίου, τη χρυσή προσωπίδα του Αγαμέμνονα, την τοιχογραφία της Μυκηναίας, τον Αναβάτη του Αρτεμισίου και τον Έφηβο των Αντικυθήρων. Αλλά είναι και τα λιγότερο γνωστά, που θα «μιλήσουν» απευθείας και αποκλειστικά σ' εσένα.

Είναι το πρώτο μουσείο που ιδρύθηκε στο ελληνικό κράτος (1829) και αποτελεί τον ιδανικό προορισμό σε ένα συναρπαστικό ταξίδι του μυαλού και της ψυχής, που ξεκινά από τα έργα των μεγάλων πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο από την 6η χιλιετία έως το 1050 π.Χ. (νεολιθικού, κυκλαδικού και μυκηναϊκού πολιτισμού) και καταλήγει να εξερευνά ενδελεχώς κάθε σπιθαμή της ελληνικής επικράτειας και του πολιτισμού των κατοίκων της.

Γ' Η ΕΥΡΩΠΗ ΜΙΛΑΕΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Δέκα Βέλγοι αριστούχοι μαθητές Αρχαίων Ελληνικών βρέθηκαν στην Αθήνα, για να συνομιλήσουν περί φιλοσοφίας στη γλώσσα που τους ενέπνευσε και την οποία επέλεξαν να διδαχτούν.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ περηφάνια και περιέργεια. Αυτά είναι τα συναισθήματα που σε πλημμυρίζουν παρακολουθώντας τους νικητές του διαγωνισμού αρχαίων ελληνικών, που διοργάνωσε το Institut du Sacre-Coeur της πόλης Mons του Βελγίου, να συνομιλούν στα αρχαία ελληνικά με συνομηλίκους τους μαθητές της σχολής Αρχαίων Ελληνικών, Ιστορίας και Φιλοσοφίας «Ελληνική Αγωγή». Ένας διάλογος εμπνευσμένος από την ελληνική φιλοσοφία, ο οποίος έλαβε χώρα στο αμφιθέατρο του Οικονομικού Κολλεγίου Αθηνών (BCA) και αποτέλεσε το επιστέγασμα της τριήμερης επίσκεψης των αριστούχων μαθητών στην Ελλάδα, οι οποίοι, μαζί με τους καθηγητές τους, ξεναγήθηκαν στον ναό της Αφαιάς στην Αίγινα, στον ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο και στον Παρθενώνα.

Ένα όνειρο ζωής που έγινε πραγματικότητα για τους περισσότερους, με τη μαθήτριά Gicart Huan Zhu να δηλώνει χαρακτηριστικά:

«Είχα πάντα όνειρο να γνωρίσω την Ελλάδα, το λίκνο του πολιτισμού. Τα πάντα ήταν υπέροχα,

από την πτήση και το φαγητό στο αεροσκάφος της AEGEAN μέχρι τα μέρη που επισκεφτήκαμε και τους φιλόξενους ανθρώπους που γνωρίσαμε». Στο ίδιο κλίμα, ο συνοδός-καθηγητής Αρχαίων Ελληνικών Yves Dupuic πρόσθεσε: «Οι πρόγονοί σας δημιούργησαν τη βάση του δυτικού πολιτισμού. Η μελέτη των έργων τους προσφέρει μια προνομιακή ματιά σε αυτά τα θεμελιώδη θέματα».

Οι μαθητές ήρθαν στην Ελλάδα καλεσμένοι της «Ελληνικής Αγωγής» μετά τη διάκριση τους στον ετήσιο διαγωνισμό, του οποίου η AEGEAN ήταν χορηγός για 10η χρονιά και στον οποίο συμμετείχαν πάνω από 1.000 παιδιά (που δεν έχουν καταγωγή ή οικογενειακούς δεσμούς με την Ελλάδα).

Μια έμπρακτη απόδειξη για το ότι η **διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στην Ευρώπη είναι πλέον γεγονός**, αφού σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες οι μαθητές, από τις πρώτες τάξεις του σχολείου, αποκτούν γνώσεις και δημιουργούν βάσεις μαθαίνοντας Αρχαία Ελληνικά.

ΜΝΗΜΕΣ

*Γράφει ο Άνδρέας Εύθυμιού
Αντιπρόεδρος των «Μή Συλληφθέντων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α»*

Η Μεγάλη Στρατιωτική Έπιχείρηση των Άγγλων έγινε τόν Δεκέμβριο του 1958 για σύλληψη των Άνταρτών που δρασαν στην περιοχή της ήμιορεινής Πιτσιλιάς δηλ. Βυζακιᾶς, Νικηταρίου, Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, Μιτσεροῦ, Αγροκηπιᾶς καί Κάτω Μονῆς.

Ήταν ἡμέρα Κυριακή τῆς Απόκρεω. Ἐκείνην τήν ἡμέρα εὑρισκόμουν στό ἀνώγειο τοῦ πατρικοῦ μου σπιτιοῦ στόν Ἀστρομερίτη, ὅταν σέ κάποια στιγμή εἶδα στήν ἐξώπορτα τοὺς Χαράλαμπο Χ΄΄Στυλλή, Ὁμαδάρχη τῆς Κάτω Ζώδιας καί τόν Ἀνδρέα Βενιζέλο, Ὁμαδάρχη Ἀγίας Μαρίνας Ξυλιάτου νά μοῦ κάμνουν νόημα νά κατέβω γιατί θά μοῦ ἔφερναν κάποιο μήνυμα ἢ ἀλληλογραφία γιά τόν Τομεάρχη.

Ὅταν τοὺς ἐπλησίασα μοῦ ἀνέφεραν ὅτι ἔχουν ἄσχημα μαντάτα γιατί συνελήφθησαν τρεῖς ἀντάρτες ἐντός τοῦ κρησφυγέτου πού πρόσφατα εἶχεν κατασκευαστεῖ στήν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ «Ἀροδαφνί» καί συγκεκριμένα ἐντός τοῦ χωραφιοῦ κάποιου Κάγκα ἀπό τήν Πάνω Ζώδια, ὁ ὁποῖος συνελήφθη ἀπό Ἀγγλική περίπολο μέ ἐπικεφαλῆς

τόν αἰμοβόρον Τοῦρκον ἀνακριτὴν Ἐνὶς ἀπὸ τῆ Λεύκα.

Ὁ Κάγκας ἀνεχώρησεν μέ τρόφιμα γιά τό κρησφύγετο ὅπου καί συνελήφθη καί οἱ Ἄγγλοι συνέλαβαν ἐντός τοῦ κρησφυγέτου μέ ὅπλα καί πυρομαχικά τρεῖς καταζητούμενους δηλ. τόν Στέφανον Νικολάου ἀπὸ τῆ Μύρτου, τόν Γιάννην Σφήκα ἀπὸ τήν Κάτω Ζώδια καί τόν Ἀνδρέα Ἀγγελίδην ἀπὸ τήν Πάνω Ζώδια.

Στό ἄκουσμα τῆς σύλληψης των, κρύος ιδρώτας μέ περιέλουσε γιατί πρὶν δύο ἀκριβῶς ἡμέρες ὁ Τομεάρχης Νίκος Κόσης ἀπέστειλε σέ μένα τοὺς Ἀνδρέα Ἀγγελίδη καί Στέφο Νικολάου καί τοὺς ἔδωσα δύο περιστροφὰ καί ἀριθμὸ σφαιρῶν, πού ὅπως φαίνεται τὰ εὑρήκαν καί αὐτὰ ἐντός τοῦ κρησφυγέτου. Ήταν τό κρησφύγετο περίπου 2000μ. ἀπὸ τό χωριό. Μοῦ ἀνέφεραν ξεκάθαρα ὅτι ἔχουν πληροφορίες ὅτι τήν πρωΐαν τῆς Δευτέρας θά ξεκινήσουν μεγάλες ἐπιχειρήσεις στήν περιοχή γιά ἀνακάλυψη τῶν ἀνταρτῶν καί τῶν κρησφυγέτων καί ἔτσι ἔπρεπε νά εἰδοποιήσω ἀμέσως τόν Τομεάρχη καί τὰ κρησφύγετα. Ὑπῆρχαν 17 ἀντάρτες στά ἀκόλουθα κρησφύγετα:

Ένα στη Γαλαρία Μιτσεροῦ καί τό κυρίως κρησφύγετο τοῦ Τομεάρχη πού ἦταν στό Ἀγρόκτημα τῆς Ἀχερᾶς λίγο πιά κάτω ἀπό το σημερινό Γυναικεῖο Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονα, λίγα χιλιόμετρα ἀπό τήν Ἀγροκησιά.

Ὁ Τομεάρχης, Νίκος Κόσης, εἶχε τό Ἀρχηγεῖο στό τρίγωνο Ἀχερά - Ἅγιος Παντελεήμων ὅπου καί τές περισσότερες φορές ἔμεινε στό ἀνώγειο μιᾶς κατοικίας στήν Ἀγροκησιά, πού ἡ Κοινότητα πρόσφατα τό ἐκήρυξεν διατηρητέο χάριν Ἱστορικής Μνήμης.

Ἀρχισε νά σκοτεινιάζει καί μέ ἐπίεσαν νά εἰδοποιήσω πάραυτα τόν Τομεάρχη καί ὅτι αὐτοί ἀπό τήν ἐπομένη θά ἔφευγαν καταζητούμενοι καί ὅτι ἀπόψε μέχρι τήν πρωΐαν θά ἔμεναν σπίτι μου στό ἀνώγειο.

Ὅταν σκοτεινίασε γιά καλά, ξεκίνησα γιά το κρησφύγετο τῆς Ἀγίας Μαρίνας. Ὅταν ἔστριψα στόν δρόμο πού θά ὀδηγοῦσε στή Βυζανιά - Ἀγία Μαρίνα, δύο Land-Rover πού ἦταν 2 μέτρα δίπλα ἀπό τόν δρόμο μέσα σέ χωράφι, ἄναψαν σήμα νά σταματήσω. Εὐτυχῶς πού ἐκείνην τή νύκτα εἶχε ἀστροφεγγιά καί ἀμέσως ἔσβησα τά φῶτα καί ἀνέπτυξα μεγάλην ταχύτητα. Με ἔχασαν στή διασταύρωση τῶν ὁδῶν Βυζακιᾶς - Ἀγίας Μαρίνας. Ἐνόμισαν ὅτι ἐπῆγα Βυζακιάν ἐνῶ κατευθύνθηκα στό κρησφύγετο τῆς Ἀγίας Μαρίνας, πού ἦταν κοντά στόν δρόμο. Ἐσταμάτησα καί μέ

μεγάλην προφύλαξη εἶπα τό σύνθημα ὁπότε ἐνεφανίσθη ὁ Χαράλαμπος Εὐσταθίου - Πλατάνης ἀπό τήν Πλατανιστάσα πού εἶχε τό ψευδώνυμον «Βράχος».

Γιά τόν ἀγωνιστήν αὐτόν, χάριν ἱστορικής μνήμης, πρέπει νά ἀναφέρω τά ἀκόλουθα: Τόν Ἰανουάριον τοῦ 1956 μαζί μέ τόν συναγωνιστή του Ἀνδρέαν Γαστριώτη μετέβησαν στό κρησφύγετο τοῦ Διγενῆ στόν Κύκκο. Ὅταν ξέσπασε ἡ μεγάλη φωτιά στήν Πέρα Βάσα καί ὁ Διγενῆς ἔφυγε ἀπό τή «Βασιλική» στόν Κύκκο, ὁ Χαράλαμπος ἦλθε στή Λευκωσία ὅπου ἦταν ὁ ὑπεύθυνος διανομῆς τῶν ὅπλων τῆς ὀργάνωσης. Εἶχε δύο κρησφύγετα μέσα στο Γ.Σ.Π., ὅπου καί διέμενε. Μέσα τοῦ 1958 κατεζητήθη καί ἐνσωματώθηκε στές ἀνταρτικές ὁμάδες τοῦ Νίκου Κόση. Τόν συνάντησα ἀρχικά στό ἀνώγειον τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ὁμαδάρχη τῆς Κάτω Μονῆς Θεόδωρου Βενιζέλου καί ἀκολούθως στό κρησφύγετο τῆς Ἀγίας Μαρίνας ὅπου καί ἐρχόταν γιά τήν παραλαβή τῆς ἀλληλογραφίας καί τροφίμων. Τοῦ ἀνέφερα τά συμβάντα καί ἀκολούθως μετέβην στήν Ἀγίαν Μαρίναν ὅπου εἰδοποίησα τόν τροφодότην τῶν κρησφυγέτων Σταύρον Κυπριανού ὁ ὁποῖος ἐνθυμεῖται γιατί ξεῖ.

Ὁ Τομεάρχης Νίκος Κόσης εὐρισκόταν στοῦ Μόρφου στά περβόλια τοῦ Στέφανου Πρωτοπαπᾶ καί ἀνεχώρησε

περπατητός όλην τή νύκτα. Πέρασε από τόν Άστρομερίτη καί πρωτοῦ χαράξει τό φῶς ἔφτασε στήν περιοχή τῶν κρησφυγέτων καί ἀφοῦ παρέλαβε ὅλους τούς ἀντάρτες τούς ὁδήγησε πάνω ἀπό τήν Κάτω Μονή καί ἔξω ἀπό τόν κλοιό. Τήν ἐπομένην ἡμέρα χιλιάδες στρατιῶτες μέ ἐλικόπτερα καί στρατιωτικά ὀχήματα περιεκύκλωσαν τά χωριά Βυζακιά, Νικητάρι, Ποτάμι, Ἀγία Μαρίνα Ξυλιάτου, Ξυλιάτο, Κάτω Μονή καί μέ τηλεβόα καλούσαν

τούς ἀντάρτες νά παραδοθοῦν. Σέ κάποια στιγμή μερικῶν φώναζαν τά ὀνόματα, ὅπως π.χ. τοῦ σημερινοῦ ἐν ζωῇ ἀντιστράτηγου Ἄγη Μεσιούρη πού τοῦ φώναζαν μέ τό ὄνομα του, ἐνῶ τό ψευδώνυμο του ἦταν «Κώτσιος». Ὁ Χαράλαμπος Εὐσταθίου Πλατάνης μέ τό ψευδώνυμο «Βράχος» τή νύκτα ἔπese πάνω σέ ἕναν ὑγρό βράχο μέσα σέ μιά σακκούλλα καί ἔπαθε ψύξη καί ὑπέφερε ἀπό σπόνδυλο γιά πολλά χρόνια καί ἀπεβίωσε πρόωρα.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ

Αποχαιρετισμός από τον Γιάννη Σπανό

Γονατιστή και δακρυσμένη έπρεπε να βρίσκεται σήμερα εδώ η ηγεσία της Λευκωσίας, για να δροσίσει με τα δάκρυστά της τον καημό που κλείεται στο φέρετρο του αγωνιστή της Ε.Ο.Κ.Α που τίμησε την πόλη, στα ανεπανάληπτα μεγάλα χρόνια της μάχης της λευτεριάς. Και να αποχαιρετήσει με τη γαλανόλευκη σημαία τον Ηρόδοτο Χριστοφίδη. **Τον «Πάρι» της Ε.Ο.Κ.Α.** Τον άντρα που κρατούσε στα χέρια του και φύλαγε την καρδιά της Ε.Ο.Κ.Α του Διγενή. Την καρδιά του αγώνα για τη λευτεριά της πατρίδας και την ένωση με τη μάνα Ελλάδα. **Και καρδιά του αγώνα ήταν το περίπτερο του Ηρόδοτου στην Αλάμπρα.**

Το εντενκτήριο των προμάχων της Λευκωσίας. Τομεαρχών και Ομαδαρχών Κρούσεως και Εκτελεστικού. Εκείνων που έπαιζαν την ζωή τους κορώνα-γράμματα στους δρόμους της Χώρας και ριψοκινδυνεύοντας πάλευαν κάθε μέρα με τον θάνατο στις τολμηρές αναμετρήσεις με τους πραιτωριανούς του Χάρτινγκ και τους Ισκαριώτες με τις πουλημένες συνειδήσεις, τους προδότες. Τότε που γνωρίζαμε πως έστηνε ο Χάρος ενέδρες στα στενορόμια της πόλης και καρτερούσε.

Σφίξαμε τα χέρια με τον συναγωνιστή

την άνοιξη του 1956 με υπόδειξη του Τομεάρχη «**Κικέρωνα**», του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, και τα συνθήματα αναγνώρισης του υποτομεάρχη «**Πολυνείκη**», του Ανδρέα Τσιάρτα. Δεν γνωριζόμασταν με τον Ηρόδοτο. Έπρεπε να συναντηθούμε με συνθήματα. «**Λεωνίδας**»-«**Σπάρτη**». Πήγα στο περίπτερο. Πέρασε απ' εδώ ο Λεωνίδας; Ρώτησα. Ο Λεωνίδας από τη Σπάρτη; Απάντησε ο «Πάρις». Κι άρχισε μια δυνατή φιλία που συνεχίστηκε σαν «ήρθαν χρόνια δίσεκτα και μήνες οργισμένοι». Στους δύσκολους και θανατηφόρους καιρούς του 1956, της χρονιάς που δόξασαν τη Λευκωσία αγωνιστικά αναστήματα πρώτου μεγέθους, ο Ιωνάς Νικολάου κι ο Κυριάκος Κολοκάσης από το Γέρι, ο Σταύρος Στυλιανίδης από τη Γιαλούσα, ο Ιάκωβος Πατάτσος, και η χορεία των ηρώων που πέρασαν από την πρωτεύουσα και τίμησαν τον θάνατο

Ο Ηρόδοτος ήταν ο σύνδεσμος μας που αντικατέστησε τον Νίκο Μουσιούτα. Από το περίπτερο παραλάβαμε τις διαταγές, εκεί παραδίδαμε τις επιστολές μας. Κι ο φίλος είχε για το κάθε ψευδώνυμο το μεταλλικό κουτί των τσιγάρων «555» με τις διαταγές. **Ήταν η κιβωτός που φυλάγονταν και**

παραδίδονταν οι βόμβες και τα περίστροφα. Εκεί και οι συναντήσεις μας με άλλους ομαδάρχες για συντονισμό, όταν χρειαζόταν. Και ο Ηρόδοτος ο **συντονιστής και ο σύνδεσμος άμεσης επικοινωνίας.** Ήταν χαρακτήρας σοβαρός, υπεύθυνος, ψύχραιμος στις πιο κρίσιμες ώρες, πιστός στην πατρίδα και την πίστη μας, βράχος στις τραμουντάνες και στις αντιξοότητες. Έμενε σ' ένα δωμάτιο δίπλα από τη λέσχη Αλάμπρα. Εκεί έκρυβε αγωνιστές που καταζητούνταν μέχρι ν' ανηφορήσουν στο βουνό. Στο αντάρτικο.

Άρρηκτη και διαρκής η επικοινωνία μέχρι που η προδοσία μάς παρέδωσε στο Σπέσιαλ Μπράντς. **Ο Ηρόδοτος υπέστη φοβερά βασανιστήρια.** Μα δεν ήταν από τους ανθρώπους που λυγίζουν. Με τον φίλο συναντηθήκαμε ξανά στα Κρατητήρια όπου μας κράτησαν για δυο χρόνια, μέχρι τη διακοπή του αγώνα.

Συναντιόμασταν και μετά. Η φιλία παρέμεινε δυνατή. Μαραζώναμε για όσα ακολούθησαν. Για την κατάπτωση. Για την καταφορά της μοίρας που επέλεγε η πολιτική.

Ο Ηρόδοτος Χριστοφίδης από τα Χανδριά, υπήρξε πρότυπο αγωνιστή της ελευθερίας. Πρότυπο οικογενειάρχη. Πρότυπο αγάπης στην πατρίδα και αφοσίωσης ανιδιοτελούς πατριωτισμού. Ο Χάρος δεν τον καρτερούσε σε κανένα σοκάκι. Έσπρωξε την πόρτα και μπήκε για να πάρει τον Πάρι στον άλλο κόσμο. Κι ο αλησιμόνητος φίλος ξεκίνησε το ταξίδι της μεγάλης αποδημίας. Τον αποχαιρετώ με την ευχή οι νέοι που καθορίζουν τη μοίρα της Κύπρου μας, να στεριώσουν χαракτήρες όπως του Χανδριώτη λεβέντη, του αδελφικού συναγωνιστή.

*Ι.Ν. Αγίου Πολυδώρου στο Καϊμακλί.
7 Σεπτεμβρίου 2019.*

ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959, με φορέα τον Σύνδεσμο μη Συλληφθέντων Αγωνιστών, τελούν το ετήσιο Επαρχιακό Μνημόσυνο Λευκωσίας των Ηρωομαρτύρων και των εν ειρήνη τελειωθέντων Αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α, την Κυριακή 1η Δεκεμβρίου 2019, μετά τη Θεία Λειτουργία, στον Ιερό Ναό Παναγίας της Φανερωμένης.

Επιμνημόσυνο λόγο θα εκφωνήσει το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε. και Πρόεδρος της Κίνησης Καθηγητών ΑΛΛΑΓΗ κ. Δημήτρης Ταλιαδώρος.

Θα γίνει κατάθεση στεφάνων στο Ηρώο Αγωνιστών της Ε.Ο.Κ.Α, στην αυλή της Εκκλησίας.

Κωνσταντίνος Παλαιολόγος Η συνείδηση του έθνους

Του Ανδρέα Μαΐμαρίδη
Προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε

Συμπληρώνονται φέτος 567 χρόνια από την άλωση της Πόλης. Ο αυτοκράτωρ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, εγκαταλελειμμένος από τους πλείστους κατοίκους της Πόλης-Αυτοκρατορίας, οι οποίοι θεωρήσαντες το μάταιο της αντίστασης στην Οθωμανική λαίλαπα, την εγκατέλειψαν μαζί με τους θησαυρούς τους και κατέφυγαν στη Δύση.

Μάταια τους προέτρεπε να παραμείνουν και να υπερασπισθούν την Πόλη.

Μάταια περίμενε και τη βοήθεια από τη Δύση και τις Παπικές γαλέρες που ο Πάπας του υποσχέθηκε.

Μόνος στην ουσία, αποφάσισε την ιστορική προγονική απάντηση στην ιταμή πρόκληση του Μωάμεθ να εγκαταλείψει την Πόλη και να φύγει σώζοντας τη ζωή του.

«Το δε την πόλιν σοι δούναι ούτε εμόν εστίν ούτε άλλου των κατοικούντων. Κοινή γαρ γνώμη πάντες αποθανούμεν εν ταύτη και ου φεισόμεθα της ζωής ημών»

Αυτήν τη συνειδησιακή απάντηση βγαλμένη από τα βάθη αιώνων, οι Θεομοπύλες στον νου και στη σκέψη του, ως υπέρμαχου πλέον της πολιτιστικής, πνευματικής και ιστορικής παρακαταθήκης του γένους, την αντιλαμβάνεται και είναι υπόχρεος να μείνει και να πεθάνει.

Γνώριζε άραγε ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ότι εκείνες τις στιγμές ανανέωνε υποθήκες και παρακαταθήκες σε όλο τον μελλούμενο Ελληνισμό, ημών περιλαμβανομένων; Διαχρονικά και πραγματικά αιωνία του η μνήμη.

Μνήμη Τάκη Ευδόκα

*Τον Θάσσο Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α*

Είναι με αισθήματα ανάμιχτα, με πικρία, θλίψη και απογοήτευση που αγγίζω σήμερα και δημοσιοποιώ την αναστάτωση που μου προκαλεί όταν φέρνω στη μνήμη μου δυσάρεστα γεγονότα, με αφορμή τον θάνατο του καλού μου φίλου και συναγωνιστή αείμνηστου ιατρού Τάκη Ευδόκα.

Ήμουν φοιτητής στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών όταν ο Τάκης Ευδόκας, φοιτητής της Ιατρικής στο ίδιο Πανεπιστήμιο, ίδρυσε τότε, μαζί με τον αείμνηστο δημοσιογράφο και πνευματικό άνδρα Μελή Νικολαΐδη, τον Όμιλο Κυπριακού Εθνικού Πνευματικού Αγώνος Ο.Κ.Ε.Π.Α. Ο Τάκης Ευδόκας ήταν προς το τέλος των σπουδών του.

Όπως είναι γνωστόν, τότε, μετά το Ενωτικό Δημοψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου του 1950 και την απαράδεκτη συμπεριφορά και στάση των Άγγλων αποικιοκρατών, οι Έλληνες της Κύπρου αναστατώθηκαν, αναθεώρησαν την στάση τους και τον ειρηνικό τρόπο συμπεριφοράς τους, και απέπτυξαν μεγάλη δραστηριότητα για το εθνικό θέμα.

Ο Τάκης Ευδόκας, συνετός, συνεπής λάτρης της Ένωσης, ανέπτυξε μεγάλη πρωτοβουλία, και ως πρόεδρος του Ο.Κ.Ε.Π.Α κλιμάκωσε τις ενέργειές μας με στόχο την προώθηση των προαιώνιων πόθων του λαού μας.

Όμως, πολύ σύντομα, τα πράγματα πήραν άλλη τροπή και μερικοί φοιτητές προσχωρήσαμε στην Κ.Α.Ρ.Η. (Κύπριοι Αγωνιστές Ριψοκίνδυνοι Ηγέτες) και εκπαιδευθήκαμε για ένοπλο Αγώνα στην Αθήνα και στην Κρήτη. Έτσι χάσαμε την επαφή μας με τον Ο.Κ.Ε.Π.Α.

Τον Τάκη Ευδόκα τον ξανασυνάντησα στην Κύπρο μετά τις Συμφωνίες της Ζυρίχης-Λονδίνου. Ολοκληρωμένος, καλός επιστήμονας, προσέφερε ως ψυχίατρος τις υπηρεσίες του με απόλυτο σεβασμό στον όρκο του Ιπποκράτη. Συγχρόνως, βέβαια, δεν έπαυσε να αγωνίζεται για την ευημερία της Κύπρου και την ορθή πορεία του εθνικού μας θέματος.

Ένωθε μεγάλη απογοήτευση για τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, με τις οποίες όχι μόνο δεν ευοδώθηκαν οι προσδοκίες του λαού μας, αλλά ήταν άδικες και ετεροβαρείς. Αισθανόταν

έντονη την αδικία εις βάρος των Ελλήνων της Κύπρου, οι οποίοι αποτελούσαν το 80% του πληθυσμού στο νησί. Δυστυχώς οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου αδικούσαν κατάφωρα τους Έλληνες και έδιδαν στους Τούρκους δικαιώματα και εξουσίες που ουσιαστικά εξίσωναν το 18% με το 80% του πληθυσμού.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, μαζί με άλλες προσωπικότητες που ένιωθαν τα ίδια μαζί του, **αποφασίστηκε να διεκδικηθεί η προεδρία της Δημοκρατίας από τον Τάκη Ευδόκα**, πιστεύοντας πως έτσι θα μπορούσαν να προσφέρουν στο πολύπαθο νησί. **Βέβαια, αντίπαλος τους ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος**, ο οποίος είχε όλη την εξουσία στα χέρια του και είχε τα πάντα υπό τον έλεγχό του.

Η μνήμη μάς αναταράζει. Εξελίχθησαν τότε απαράδεχτες σκηνές υπό την κάλυψη και -δυστυχώς- με τη συμμετοχή της Αστυνομίας, για την παρεμπόδιση της ελεύθερης έκφρασης του ανθυποψηφίου τού Προέδρου Μακαρίου, πράγμα που αποτελεί αναφαίρετο δημοκρατικό δικαίωμα. **Βανδαλισμοί και ξυλοδαρμοί με όλα τα απαράδεκτα, ανεπίτρεπτα και βάρβαρα μέσα. Γιαούρτια, ντομάτες, λεμόνια, αυγά, ερίπτοντο δημοσίως κατά του ομιλητή υποψηφίου για την προεδρία υπό τα απαθή βλέμματα της αστυνομίας, ή**

μάλλον με τη συμμετοχή και την καθοδήγησή της! Οι ανεπίτρεπτοι αυτοί βανδαλισμοί δεν επέτρεπαν να πραγματοποιήσει ο Τάκης Ευδόκας το αναφαίρετο δικαίωμα να απευθύνει τον λόγο στον λαό και να εξηγήσει τις θέσεις και τα πιστεύω του. Το όλο σκηνικό και τα γιαουρτώματα στα ρούχα του ομιλητή, αποτελεί μέχρι σήμερα ένα σοβαρό στίγμα για τη δημοκρατία όπως την αντιλαμβανόταν η τότε εξουσία.

Ας μην επεκταθούμε στην εξόφθαλμη νοθεία που έγινε στις κάλπες. Τα έχουν εξάλλου μαρτυρήσει οι πρωταγωνιστές της εποχής. Όλα αυτά δεν είχαν πτοήσει τον Τάκη Ευδόκα, ο οποίος συνέχισε να αντιδρά και να αγωνίζεται.

Θυμάμαι με μεγάλη συγκίνηση μια εκλεκτή ομάδα στην οποία ανήκαν οι **Θεμιστοκλής Δέοβης, Γλαύκος Κασουλίδης, Κωνσταντίνος Τσέλλος, Φρίξος Μαρκίδης, Γιάννης Πολυδωρίδης, Ρένος Κυριακίδης και Θάσος Σοφοκλέους**, όταν κάθε εβδομάδα είχαμε συνάντηση στο σπίτι του Τάκη Ευδόκα όπου συζητούσαμε την κατάσταση και το πιο σημαντικό, το πώς έπρεπε να γνωστοποιούσαμε στον λαό τις θέσεις μας. Δυστυχώς κάποιοι χάραξαν λανθασμένη πορεία. **Εξαπέλυσαν εναντίον μας ανελέητο πόλεμο.** Δεν επέτρεπαν να κυκλοφορήσουν οι

εφημερίδες μας. Τα περίπτερα και οι εφημεριδοπώλες δεν τις πουλούσαν. Οι εγκάθετοι του καθεστώτος τις έκαιγαν δημόσια. **Κι όταν ο αείμνηστος δήμαρχος της Λευκωσίας Θεμιστοκλής Δέρβης ανέλαβε να τις πουλήσει ο ίδιος στην Πλατεία Μεταξά (μετέπειτα Πλατεία Ελευθερίας), εγκάθετοι υπό την προστασία της Αστυνομίας τον ξυλοκόπησαν.** Μας γινόταν επαγγελματικός πόλεμος και δυστυχώς κυνήγησαν εμάς και τις οικογένειές μας.

Κάποιοι τους **κτυπούσαν με τους αλύσους** γιατί τολμούσαν να γράψουν άποψη αντίθετη από την δική τους και το πιο τραγικό **δολοφόνησαν** και δύο

τρία αμούστακα παιδιά, ενώ **ξυλοκόπησαν δημοσιογράφους** μέχρι ακόμα και στην Αθήνα.

Γνωρίζω πως με τα όσα έγραψα, που είναι πολύ λίγα, δεν προσφέρω πολλά πράγματα, γιατί τα γεγονότα είναι εν πολλοίς γνωστά. Όμως είναι το μόνο μνημόσυνο που μπορούσα να κάμω για τον αείμνηστο και αξέχαστο φίλο και συναγωνιστή **Τάκη Ευδόκα, ο οποίος είχε το θάρρος και την τόλμη να αντιπαραταχθεί στην αλαζονεία της τότε εξουσίας.** Παράλληλα, η υπενθύμιση των ιστορικών εκείνων γεγονότων δίνει μερικές πληροφορίες σε κάποιους αδαείς ή και σκοπίμως αμνήμονες.

Ο Τάκης Ευδόκας «γιαουρτωμένος»

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

*Του Θάσου Σοφοκλέους
Προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α*

Ο κύκλος για τους Αγωνιστές σιγά-σιγά κλείνει. Φυσιολογικά οι Αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α ακολουθούν την πορεία προς την έξοδο. Φορτωμένοι τον σταυρό του μαρτυρίου τους, πικραμένοι, απογοητευμένοι, με το παράπονο και τον πόνο γιατί είδαν τα όνειρά τους να χάνονται, έζησαν την προσφυγιά και τον ξεσπιτωμό, είδαν τον Πενταδάκτυλο να κουβαλά στην πλάτη του τη σημαία του εχθρού.

Μερικοί, μάς έφυγαν τις μέρες του περιορισμού και δεν μπορέσαμε να τους αποχαιρετήσουμε ούτε να τους αποδώσουμε τις πρέπουσες τιμές. Με λύπη αποχαιρετούμε σήμερα ένα εκλεκτό μέλος της Ε.Ο.Κ.Α που πρόσφερε με υπευθυνότητα τις υπηρεσίες της στη μαχόμενη για λευτεριά πολύπαθη πατρίδα, την **Ελισάβετ Νικολάου**.

Υπηρέτησε από την τιμητική θέση να είναι **ο προσωπικός σύνδεσμος του Αρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α**, όταν μετά τις έρευνες στο Τρόοδος διέφυγε από τον κλοιό των Άγγλων και εγκαταστάθηκε στη Λεμεσό.

Παιδούλα στο άνθος της ηλικίας της, επιλέγηκε από τον Αρχηγό κι' αυτή φάνηκε αντάξια της εμπιστοσύνης του.

Πνευματικό παιδί του στρατολόγου της Ε.Ο.Κ.Α μακαριστού Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου, ανερίχθηκε, γαλουχημένη με τα ελληνοχριστιανικά

ιδεώδη, πορεύτηκε με πίστη στον Θεό και την πατρίδα. Πριν από τη σοβαρή αποστολή της ως Σύνδεσμος με τον Αρχηγό, είχε μια πολύπλευρη προσφορά. Με πλήρη συναίσθηση των ευθυνών της, ανέλαβε τις επικίνδυνες αποστολές μεταφοράς καταζητουμένων, μεταφοράς και απόκρυψης υλικού.

Σοβαρή, συνετή, πορεύτηκε με πίστη στον Θεό και στη πατρίδα. Τίμησε την οικογένειά της, τη Λεμεσό, την Κύπρο.

Αθόρυβη, χαμηλών τόνων, αφανής ήρωας.

Μετά τη λήξη του Αγώνα πήγε στην Αθήνα και συνεργάστηκε στενά με τον Αρχηγό βοηθώντας τον στη συλλογή του υλικού για την συγγραφή των «Απομνημονευμάτων» και του «Χρονικού του Αγώνα».

Όσα χρόνια της χάρισε ο Θεός τα έζησε ήρεμα. Πικραμένη και αδικαίωτη έζησε και είδε την καταστροφή, έζησε και είδε σκλαβωμένο τον Πενταδάκτυλο.

Εμείς που είχαμε την ατυχία να ζήσουμε τον πόνο και την καταστροφή του λαού μας, αποχαιρετούμε την αξέχαστη Συναγωνίστρια και εκφράζουμε τον θαυμασμό μας.

Υποκλινόμαστε μπροστά στο μεγαλείο της ψυχής της και εναποθέτουμε την ευγνωμοσύνη μας.

ΑΙΩΝΙΑ ΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ

Μνήμη ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΠΑΠΑΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ

*Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α. 1955 - 1959*

Ένας – ένας οι Αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α. πικραμμένοι, αδικαίωτοι και εν πολλοίς κατατρεγμένοι φεύγουν από τη ζωή, με τον Πενταδάκτυλο σκλαβωμένο τους αγνοούμενους και και τους χιλιάδες πρόσφυγες να έχουν τα όνειρά τους απραγματοποιήτα.

Αποχαιρετήσαμε πρόσφατα τον εκλεκτό φίλο και συναγωνιστή Χαράλαμπο Παπακλεοβούλου κάτω από συνθήκες δύσκολες. Δυστυχώς δεν μπορέσαμε λόγω της πανδημίας να παραστήσουμε στην εξόδιο ακολουθία, να προσευχηθούμε και να του δώσουμε τον τελευ-

ταίο ασπασμό. Τον αποχαιρετούμε με τα λόγια του ποιητή:

*Το χώμα που σε δέχθηκε
με πόνο ας σ' αγκαλιάζει και με
στοργή,
σαν νά 'ναι ζωντανό.
Κι ας μην του τύχουνε ποτέ
δρόλαπες ή χαλάζι
μονάχα ή αύρα,
δειλι και πουρνό*

Ευχαριστούμε τον αγαπητό Μιχάλη Παπαντωνίου που τον αποχαιρέτησε εκ μέρους όλων μας με τον πιο κάτω λόγο:

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ

18-6-2020

Του Μιχάλη Παπαντωνίου

Σεβαστό Ιερατείο και πενθηφορούσα ομήγυρη.

Σήμερα, ο αγαπητός μας συναγωνιστής Χαράλαμπος Γεωργίου Παπακλεοβούλου πήρε την μακαρία οδό την άγουσα προς τη Ζωή, σύμφωνα με τον λόγο του Κυρίου μας, γιατί έζησε στην παρούσα ζωή σύμφωνα με το θέλημα και τις εντολές του.

Σήμερα ο αγαπητός, φίλος και συναγωνιστής Πάμπος, όπως όλοι τον ξέραμε, προπέμπεται συνοδευόμενος από τις ευχές της εκκλησίας μας στην άλλη ζωή, στα βασίλεια της αιωνιότητας, όπου δεν υπάρχει ούτε λύπη, ούτε στεναγμός αλλά ζωή ατελεύτητος.

Ο μακαριστός Χαράλαμπος καταγόταν από την επική Χλώρακα και είχε την τύχη και αυτός να γνωρίσει τον

Αρχηγό Διγενή προτού ακόμη αρχίσει τη δράση της η θρυλική Ε.Ο.Κ.Α.

Ο τότε εφημέριος του περικαλλούς τούτου Ναού (πατέρας του ομιλούντος) αείμνηστος Πατήρ Αντώνιος, μέσα στον Γενάρη του 1955 οδήγησε τα βήματα του Διγενή στην αγροικία που διέμενε με την οικογένειά του ο μακαριστός Γιώργος Παπακλεοβούλου για εξερεύνηση της όλης περιοχής, νότια της Γεροσκήπου, και για τη δημιουργία κρησφύγετου δίπλα από το σπίτι τους. Το κρησφύγετο αυτό και γενικά η οικία Παπακλεοβούλου, που κατά διαστήματα είχε φιλοξενήσει όλους σχεδόν τους αντάρτες και καταζητούμενους της επαρχίας Πάφου και που είχε μετατραπεί σε ένα τέλειο εργαστήριο κατασκευής εκρηκτικών μηχανισμών για τις ανάγκες της θρυλικής Ε.Ο.Κ.Α, τινάχτηκε στα ύψη του Ουρανού μέσα στην πιο λαμπρή έκρηξη του κόσμου ηφαιστείου του Επικού Αγώνα 1955-1959. Στις 21 Νοεμβρίου του 1957 έγινε αγίασμα τω Κυρίω και από το ύψος εκείνο κρατεί τον ήλιο το νιοβάπτιστο που στάζει από του Ουρανού την κολυμβήθρα την αρετή, την αξιοπρέπεια, τον πιο αγνό και άδολο πατριωτισμό και την πιο πιστή προσήλωση στο ακριβό δώρο του Θεού στον άνθρωπο που είναι η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

Τους πρωταγωνιστές αυτής της έκρηξης, που είναι οι προ καιρού εκδημήσαντες Γιώργος Χαραλαμπίδης,

Γιώργος Παπακλεοβούλου και ο επεμπόμενος σήμερα εις τας αιωνίους μονάς Χαράλαμπος δικαιούται να τους χαιρετά εις τον αιώνα τον άπαντα η ευγνωμοσύνη του Έθνους μας.

Ο σοβαρός τραυματισμός του αείμνηστου συναγωνιστή Χαράλαμπου στις 21 Νοεμβρίου 1957 και γενικά η ενεργός και αξιοσημείωτη δράση του από την αρχή του Αγώνα, δικαίωσαν πλήρως και τους δασκάλους του που του έδιναν πρωταγωνιστικούς ρόλους σε πατριωτικά δράματα μέσα από τα οποία ενέπνεε και εμπύχωνε το ακροατήριο.

Ο μακαριστός Χαράλαμπος διέπρεψε στη ζωή και σαν άνθρωπος και σαν οικογενειάρχης. Παρά το σοβαρό τραύμα που έφερε και παρά του ότι έζησε πικραμένες μέρες με πόνο και με δάκρυ η μεγαλοσύνη της καρδιάς του δεν γνώριζε όρια. Η απλότητα, η καταδεκτικότητα, η σεμνότητα, η απλοχεριά, η γλυκύτητα στην έκφρασή του, και πάνω από όλα η πίστη του προς τον Θεό ήταν τα κύρια γνωρίσματά του.

*Αείμνηστε φίλε και συναγωνιστή
Χαράλαμπε.*

Μαζευτήκαμε σήμερα στον ιερό τούτο χώρο για να αποτίσουμε φόρο τιμής, σε εσένα, τον λεβέντη συστρατιώτη μας και άξιο τέκνο της πατρίδας μας. Να σφίξουμε το χέρι της συζύγου και των

παιδιών σου και να τους πούμε ότι διέπρεψες στον στίβο της ζωής και της πατρίδος.

Σήμερα που βρίσκεσαι πιο κοντά στον θρόνο της Χάριτος, σαν ουράνιος εν εκκλησία συμπολίτης μας, σε παρακαλούμε να προσεύχεσαι ακατάπαυστα προς τον Τριαδικό Θεό. Μαζί με τα πολυαγαπημένα σου πρόσωπα που αφαρπάγησαν βίαια από τον μάταιο αυτό κόσμο. Μαζί με όλους τους εθνομάρτυρες και ήρωες του Απελευθερωτικού μας Αγώνα. Μαζί με όλους εκείνους τους πατέρες και αδελφούς μας, που το 1974 ο βάρβαρος κατακτητής εκτέλεσε εν ψυχρώ. Αφήστε όλοι μαζί την ψυχή σας να εκσπάσει εις θερμήν δέησην και ικεσίαν. «Έως πότε Κύριε υψωθήσεται ο εχθρός μου υπέρ εμέ;»

Και είμαστε βέβαιοι πως όταν εκείνος κρίνει, με τον τρόπο που η πανσοφία και η αγαθότητά του τα κανονίζει εκάστοτε, θα κάνει αισθητή την παρουσία

του. Σύντομα η χάρις και η αλήθειά του θα μας επισκεφθούν και θα απαλλάξει το έθνος μας από τα κατά συρροήν δεινά που το κατατρύχουν. Ο βάρβαρος κατακτητής θα φύγει αναίμακτα από τον τόπο μας και θα επικρατήσει η ελευθερία από το ένα άκρο της Κύπρου μέχρι το άλλο.

Αείμνηστε Χαράλαμπε.

Εμείς, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 55-59, οι συναγωνιστές σου και όλοι οι συνοδοιπόροι σου στον αγώνα για λευτεριά, υποκλινόμαστε σήμερα ευλαβικά μπροστά σου. Τιμής ένεκεν καταθέτουμε, στο σεπτό σκήνωμά σου, το στεφάνι τούτο της δόξης και της αγάπης μας, και σε διαβεβαιώνουμε πως είναι θέλημα Θεού, σύντομα τον Γολγοθά μας να ακολουθήσει η Ανάσταση.

Η μνήμη σου, θα μας συνοδεύει πάντοτε και το φωτεινό παράδειγμά σου θα μας εμπνέει. Αιωνία σου η μνήμη, φίλε και συναγωνιστή Χαράλαμπε.

Μνήμη Τάκη Αδαμίδη

Όταν αναφέρεσαι και φέρνεις στη Μνήμη σου άνδρα που είχες την τύχη στους δύσκολους καιρούς της Κυπριακής εξέγερσης για αποτίναξη του αγγλικού ζυγού να τον γνωρίσεις από κοντά, να συνεργαστείς μαζί του, να μοιραστείς χαρές και λύπες, να βιώσεις το μεγαλείο, τη λεβεντιά και την προσφορά προς την πατρίδα, ασφαλώς η καρδιά σου πλημμυρίζει από αγάπη και διεγείρεται ο συναισθηματικός σου κόσμος. Ανεπανάληπτες στιγμές προσφοράς, εθνικής έξαρσης και αγωνιστικότητας.

Η μνήμη, μάς μεταφέρει στο γραφικό χωριό της σκλαβωμένης Κυρήνειας στον ωραίο Άγιο Επίκτητο για να συναντήσουμε το πνεύμα του Αξέχαστου συναγωνιστή και υπεύθυνου της Ε.Ο.Κ.Α στο χωριό, αείμνηστου Τάκη Αδαμίδη.

Ο Τάκης Αδαμίδης υπήρξε ένας εκλεκτός Αγωνιστής μειλίχιος, συνετός, προσεκτικός, χαμηλών τόνων και ευσυνειδητός. Ενέπνεε εμπιστοσύνη, ήταν αγαπητός στους συνεργάτες του. Εκλεκτό μέλος της κοινωνίας, εργατικός και τίμιος και βοηθούσε τους συνανθρώπους του.

Επιτελούσε το καθήκον του αθόρυβα, με προσοχή και υπευθυνότητα. Δυστυχώς είχε την ατυχία να συλληφθεί από τους Άγγλους αποικιοκράτες. **Υπέστη ανακρίσεις και σκληρά βασανιστήρια.** Όμως στάθηκε όρθιος και δεν υπέκυψε. Άντεξε τον πόνο του και κράτησε τα μυστικά της Οργάνωσης για την ταυτότητα του. Όταν οι Άγγλοι τον άφησαν ελεύθερο, απτόητος, με προσοχή συνέχισε τον Αγώνα μέχρι το τέλος. Έζησε την πίκρα και τον πόνο της προσφυγιάς και σήκωσε τον σταυρό του με αξιοπρέπεια και Ιώβειο υπομονή.

Πονεμένος και αδικαίωτος, πέταξε στον ουρανό με το όραμα του γυρισμού στον Άγιο Επίκτητο, στη Κερύνεια εκεί που μεγάλωσε και έζησε.

Εμείς, όποιοι από μας θα είναι στη ζωή, όταν θα έρθει η ώρα του γυρισμού, υποσχόμαστε ότι θα μεταφέρουμε τα λείψανά του στην παραλία για να τα νανουρίζουν τα κύματα του Παχύαμου στο αγαπημένο του χωριό.

Υποκλινόμαστε και εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα πρόσφερε προς την πατρίδα.

Αιωνία η μνήμη.

Αιωνία ας είναι η μνήμη του

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
1/3/19	Χριστάκης Κωνσταντίνου	81	Καπέδες
28/4/19	Ειρήνη Σάββα	80	Καπέδες
10/6/19	Φαίδρος Ηλία	88	Καλό Χωριό Λεμεσού
10/6/19	Θεοπίστη Πέτρου Χατζηκώστα	92	Φιλιά
11/6/19	Δημητράκης Ζήκκος		Λιμνάτι Αμμοχώστου
14/6/19	Μάμας Γιάγκου		Καλό Χωριό Σολέας
23/6/19	Λούλλα Παπαγεωργίου - Κοκκίνου	87	Λευκωσία
26/6/19	Σάββας Κούννου	83	Νέο Χωριό Κυθρέας
26/6/19	Μιχάλης Μιχαηλίδης	79	Μένικο
1/7/19	Μαρία Χαραλάμπους Φυσούνη	97	Κάτω Αμιάντος
1/7/19	Χριστοφής Ευθυβούλου - Χούλος	95	Έμπα
5/7/19	Ανδρέας Ιερείδης	83	Φλάσου
8/7/19	Ανδρέας Βενιζέλος	89	Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου
11/7/19	Πιερχής Βανέξης	87	Πηγή Αμμοχώστου
14/7/19	Κύρος Πασχάλης	96	Αμμόχωστος
21/7/19	Μηνάς Στυλλή	99	Γεράνι Αμμοχώστου
22/7/19	Λοΐζος Ιωσήφ Στούππας	102	Παλιομέτοχο
5/8/19	Πέτρος Γιαννουρής	86	Φιλιά
6/8/19	Παντελής Κυριάκου Αριστείδης	84	Πάχνα
8/8/19	Γεώργιος Χατζημιχαλάκης	79	Νέα Σπάρτη Αμμοχώστου
17/8/19	Παύλος Σεμελίδης	81	Πύλα
21/8/19	Ευανθία Χριστοφόρου Παρίλα	97	Άγιος Μάμας Λεμεσού
22/8/19	Κυριάκος (Κίκης) Κυριακίδης	81	Πάνω Λεύκα
30/8/19	Ηρόδοτος (Ροτάκης) Ευθυμίου	89	Όμοδος
1/9/19	Ανδρέας Μαρκουλλής	83	Στύλλοι Αμμοχώστου
5/9/19	Ηρόδοτος Χριστοφίδης	91	Χανδριά
7/9/19	Αντώνης Γαβριηλίδης	79	Λεμεσός
7/9/19	Μιχαλάκης Παναγιωτάκης	80	Γεροσκήπου
9/9/19	Ανδρέας Ρίκκος Ιωσηφίδης		Λεμεσός
9/9/19	Νίκος Σταμάτης	78	Σύσκληπος
14/9/19	Άννα Χαλλούμα	84	Κώμα του Γιαλού
14/9/19	Χρίστος Σωφρονίου	81	Γαλάτα
17/9/19	Ανδρέας Μενελάου	86	Λεύκα

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
17/9/19	Νίκη Βαλανίδου	81	Αγρίδια
18/9/19	Κώστας Σπύρου	81	Λάπηθος
30/9/19	Βάσος Γεωργίου Χατζηθεοδοσίου	83	Στύλλοι Αιμοχώστου
5/10/19	Χαράλαμπος Μαϊμάρης	86	Τραχώνι Κυθρέας
12/10/19	Μιχαλάκης Ευαγγελίδης	86	Τράχωνα
16/10/19	Χαράλαμπος Σωφρονίου	89	Κακοπετριά
17/10/19	Νίκος Φαλάς	80	Ριζοκάραπασο
28/10/19	Όμηρος Νεοκλέους	85	Καλό Χωριό Λεύκας
29/10/19	Ανδρέας Χουβαρτάς	88	Πέλλα-Παίς
1/11/19	Αγνή Λεοντίου	87	Αγλαντζιά
10/11/19	Νίκος Γαβριήλ	82	Δρούσια
12/11/19	Σάββας Συμεού	84	Πέγεια
20/11/19	Χρίστος Προκοπίου	80	Χάρτζια
20/11/19	Σωτήρης Κακουλλής	79	Τύμπου
21/11/19	Ελένη Στυλιανού (σύζυγος του ήρωα Χαράλαμπου Πεττεμεριδη)	87	Λαγουδερά
21/11/19	Αντώνης Κυριάκου - Ματσάγκος	80	Κοντέα
25/11/19	Αφρούλα Γεωργίου Αναξαγόρα	95	Πάνω Ακουρδάλεια
25/11/19	Στυλιανός Σάββα	91	Λαγουδερά
26/11/19	Τάκης Αρέστη	89	Λυσός
7/12/19	Χρίστος Σάββα (Τάκης Σάββα)	81	Πεντάγεια
9/12/19	Αδάμος Χατζηαδάμου	94	Γέρι
11/12/19	Φώτης Παπαφώτης	85	Ακανθού
12/12/19	Ανδρέας Πούλλακος		Μάμμαρη
12/12/19	Μελανή Ηροδότου	88	Αναλύνοντας
14/12/19	Κώστας Σιαμάλας	83	Τύμπου
15/12/19	Γεώργιος (Κόκος) Σαββίδης	81	Τραχώνι Κυθρέας
16/12/19	Παντελής Φουλή	83	Λιβάδεια Λάρνακας
19/12/19	Σάββας Ταλιαδώρος	86	Αγρός
28/12/19	Πολύκαρπος Κκαλιάς	88	Δευτερά
3/1/20	Άριστος Παραπάνος	87	Κοράκου
6/1/20	Χρίστος Κυριάκου Πουγεράσης	80	Αθηαίνου
12/1/20	Χρίστος Τσιάρτας	86	Αγία Φύλα
19/1/20	Θάλεια Ευαγγέλου Κωνσταντίνου (Στρουθίδου)	83	Κλήρου
24/1/20	Φώτης Βαρναβίδης	93	Τάλα
24/1/20	Ανδρέας Τσαγκαρίδης	84	Άγιος Επίκτητος

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
30/1/20	Ουράνιος Ιωαννίδης πρώην Υπουργός Παιδείας	75	Λευκωσία
31/1/20	Έλλη Ζαχαρίου-Σωκράτους	95	Καπέδες
1/2/20	Γεώργιος Στυλιανού	80	Ευρύχου
3/2/20	Κυριακή Φωτιάδου	79	Λάρνακας Λαπήθου
10/2/20	Βαρβάρα Σάββα - Χριστοδούλου	79	Αχερίτου
21/2/20	Χριστόφορος Ιωάννου	77	Παλιομέτοχο
2/3/20	Ειρήνη Μαυρομιάτη, (αδελφή του ήρωα Στέλιου Μαυρομιάτη)	85	Λάρνακας Λαπήθου
18/3/20	Λοΐζος Αδαμίδης	81	Νικητάρι
1/4/20	Χριστάκης Αντωνίου - Κίσιος	91	Όμοδος
3/4/20	Χαράλαμπος Φακούρας	85	Διόριος
3/4/20	Περικλής Γεωργίου	83	Δάλι
6/4/20	Ντίνος Μιχαηλίδης	82	Κοιλάνι
10/4/20	Ευτυχία Καραμάλλη Παπακυριακού (αδελφή του ήρωα Ηλία Παπακυριακού)	86	Λυθράγκωμη
5/5/20	Μηλιά Κυριάκου Τρύφωνος	87	Ποταμίτισσα
7/5/20	Λοΐζος Σαρής	87	Μάσσαρι
15/5/20	Γεώργιος Ιδαλίας	81	Δάλι
17/5/20	Κασάνδρα Φουρλά	92	Λεμεσός
18/5/20	Ανδρέας Γεωργίου Πίττας	82	Χανδριά
22/5/20	Πολύμνια Σπύρου Ροσιδίη (αδελφή του ήρωα Σάββα Ροσιδίη)	91	Μάμμαρη
22/5/20	Κωστάκης Δημοσθένους	82	Καλαβασός
24/5/20	Ζωούλα Γιάννη Σπανού	73	Λάρνακα
25/5/20	Αντώνης Γ. Μαυρουδή	82	Κλήρου
29/5/20	Μαρούλα Θεοδώρου	84	Όμοδος
18/6/20	Χαράλαμπος Παπακλεοβούλου	79	Χλώρακα
19/6/20	Ανδρέας Σολωμού	81	Αστρομερίτης

Οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α 1955-1959 και η Σύntαξη του “ΑΓΩΝΙΣΤΗ” εκφράζουν προς τις οικογένειες των πιο πάνω συναγωνιστών μας τα θερμά τους συλλυπητήρια και δέονται στον Ύψιστο όπως τάξει τις ψυχές τους «έν σκηναῖς δικαίων».

ΑΙΩΝΙΑ ΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥΣ

Χαιρετισμός του Προέδρου των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α κ. Θάσου Σοφοκλέους.....	3
Μνημόσυνο Αρχηγού Διγενή.....	5
Στα κυπριακά νειάτα - Διγενής.....	17
Ο αρχιδήμιος Χάρτιγκ	18
Παθητική Αντίσταση.....	20
Το πνεύμα της αυτοθυσίας του Αγώνα - Βασανιστήρια	21
Άγιος Ραφαήλ, Νικόλαος και Ειρήνη.....	35
Διακήρυξη για την επέτειο της 1ης Απριλίου 1955.....	41
Αναβολή εορτασμού 1ης Απριλίου 1955.....	43
Λάθη και παραλείψεις.....	44
Η παγίδα των οδοφραγμάτων.....	46
Ο παροξυσμός στα οδοφράγματα.....	48
Μια Ευρώπη που διυλίζει τον κώνωπα και καταπίνει την κάμηλον	50
«Γιατί πάλι αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α μας;»	52
Η γλώσσα μας, το στολίδι του πολιτισμού μας.....	55
Ανακρίβειες στα «Χάλκινα Χρόνια»	57
Σεβαστείτε επιτέλους την ιστορία του λαού μας.....	58
Απάντηση στο Α.Κ.Ε.Λ για τον Διγενή.....	60
Το Ελληνόπουλο.....	62
Πού πάμε;.....	63
Δεν θα παραδοθούμε κύριοι.....	65
Ο Σταύρος Μαλάς, ο Μάρκος Δράκος και ο Διγενής.....	66
Ανακρίβειες για τα Φυλακισμένα Μνήματα	68
Ο εχθρός ευρίσκεται εντός των πυλών	69
Κραυγή αγωνίας.....	70
Μετανάστες - Πάνω απ' όλα η Πατρίδα	71
Διαστροφική τέχνη. Θα μας χάσει ο Θεός! Του Θάσου Σοφοκλέους.....	73
Υπόμνημα προς τον Έλληνα Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.....	74
Μνημείο Ηρώων στον Κάτω Αμιάντο.....	75
Εκδήλωση για τον Ευαγόρα Παλληκαρίδη	76
Έκδοση γραμματοσήμου για τα 65 χρόνια της Ε.Ο.Κ.Α.....	77

«Εγκλωβισμένοι στον μαξιμαλισμό» - «Καθημερινή»	78
Η βρετανική προπαγάνδα και τα ... «έγγραφα» του Διγενή.....	79
Ανακαίνιση του «Αγίου Γεωργίου».....	80
Χαιρετισμός του Μητροπολίτου Κύκκου & Τηλλυρίας για τα 60χρονα της Ε.Ο.Κ.Α.....	82
Μνημείο Μαθητώσας Νεολαίας στη «Σεβέρειο Βιβλιοθήκη»	84
Πανδημία του κορωνοϊού COVID 19.....	85
Σπιναλόγκα - Δεν «κόλλησε» ποτέ ο παπάς που κοινωνούσε τους λεπρούς	93
Το επισκεπτήριο του πολέμου	94
Το χειρότερο έγκλημα	97
Ονήσιλος.....	100
Οι Άγγλοι προσφέρουν την Κύπρο στην Ελλάδα (1915)	101
Οι Άγγλοι στην Κύπρο	102
Όταν η Αγγλία κατελάμβανε την Κύπρο.....	103
28 Οκτωβρίου 1940.....	104
Κύπρος η Ελλάδα ολόκληρη.....	107
Πρόγραμμα Ακαδημίας Ιστορικών σπουδών 2019-2020.....	109
«Η αλληλογραφία του D.P.743 από τα Κρατητήρια» Ρένου Λυσιώτη	110
«Της Κερύνειας η Ε.Ο.Κ.Α» του Ανδρέα Κελέση	111
«Λόγια Συνετά»	112
ΑΘΗΝΕΣ: Κέντρο του παγκόσμιου πολιτισμού	113
ΑΘΗΝΕΣ: Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο	114
ΑΘΗΝΕΣ: Η Ευρώπη μιλάει ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ.....	115
Μνήμες	116
Ηρόδοτος Χριστοφίδης	119
Μνημόσυνο Λευκωσιωτών ηρώων της Ε.Ο.Κ.Α και όλων των εν ειρήνη τελειωθέντων συναγωνιστών μας στη «Φανερωμένη»	121
Κωνσταντίνος Παλαιολόγος	122
Τάκης Ευδόκας.....	123
Ελισάβετ Νικολάου	126
Χαράλαμπος Παπακλεοβούλου.....	127
Τάκης Αδαμίδης.....	130
Θανόντες συναγωνιστές μας (01/03/2019 - 19/06/2020).....	131

